AB EN ZIJNE VRIENDEN

EEN VERHAAL VOOR JONGENS

GEÏLLUSTREERD

DOOR C. JOH. KIEVIET

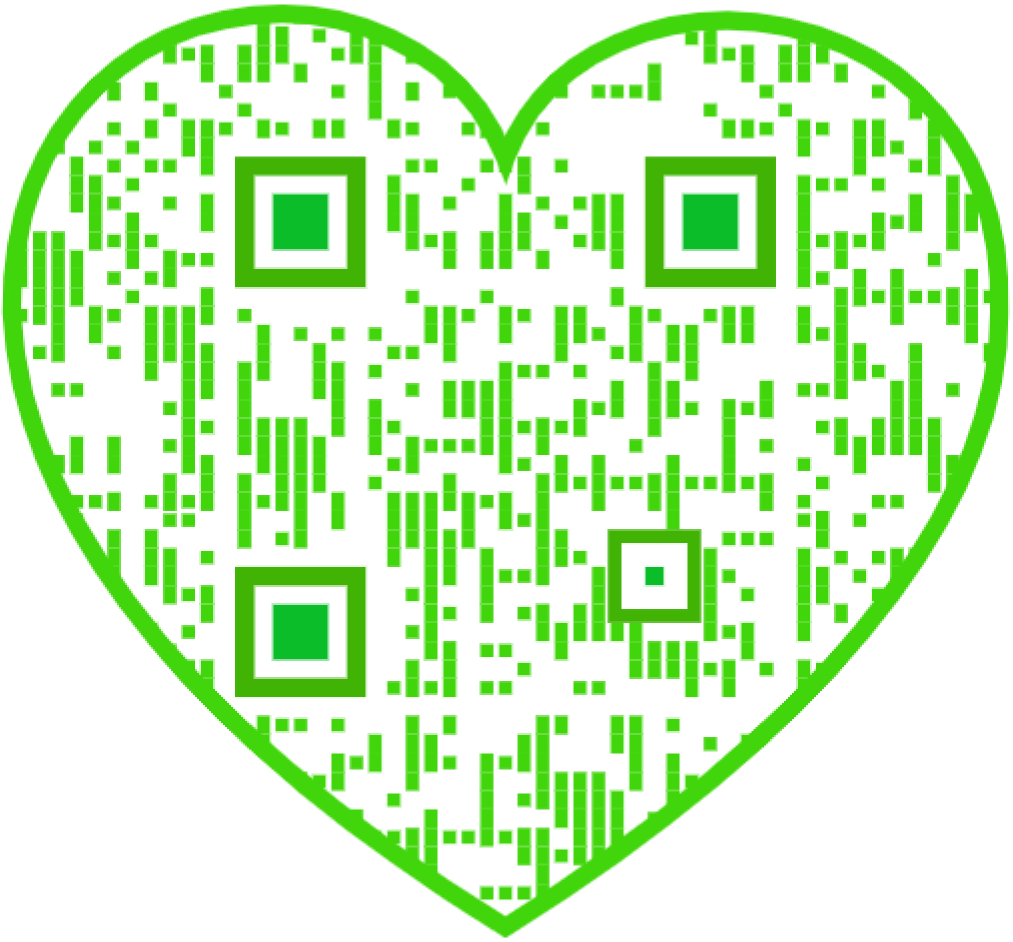

1e dr.

90-XII

50,-

AB EN ZIJNE VRIENDEN

Ab en zijne Vrienden

Een verhaal voor jongens

DOOR

C. JOH. KIEVIET

MET ILLUSTRATIES VAN JOHAN SLUYTERS.

ZAANDAM
FIRMA P. N. SOMBEEK & ZOON

B 1000 89 8662
P 852 07884X

Informatiecentrum Jeugdlectuur

EERSTE HOOFDSTUK.

Een mooie morgenstond en een gevecht tusschen eenige jonge tijgerkatten en Leo Kliphorst. De tijgerkatten trekken met schande af, nadat Ab en Wim een stortbad hebben genoten.

'T Was nog heel vroeg in den morgen. De zon was nog niet te zien, maar zij was toch op het punt van verschijnen, want het begon reeds te dagen en de oostelijke kim was rood gekleurd. De dauw hing nog over het stadje en hulde huizen en tuinen in een grijzen nevel, parelde in duizenden druppels aan bladeren en twijgen en bracht lafenis aan bloemen en planten, die al sedert vele dagen aan de felle stralen der zon hadden blootgestaan, zonder dat eene enkele regenbui wat verfrissching bracht. De stad was nog in rust. De werkman genoot nog van den verkwikkenden slaap, die hem de noodige kracht moest verschaffen om den dagelijkschen arbeid te kunnen hervatten, en de meergegoeden dachten nog aan geen ontwaken. Alleen de vogels kwinkeleerden in de boomen, langs de straten en in de tuinen. De gordijnen waren nog

dicht, zoodat zelfs de huizen schenen te slapen. Maar op eene bovenachterkamer kwam eenig leven, want een gordijn bewoog zich en werd met eene vlugge beweging omhoog getrokken. Het huis opende als het ware zijn oog. Het raam, dat uit twee glazen deurtjes bestond, werd opengeworpen, en een flinke, twaalfjarige jongen verscheen in de opening. De achtermuur van het huis was in weelderigen overvloed tot aan de goot toe met wilden wingerd begroeid, zoodat de jongen, die nog in zijn nachthemd was, een portret geleek, gevat in een lijst van levend groen. Een oogenblik bleef hij onbeweeglijk staan, om zijn oog te laten glijden over de tuinen beneden hem, want zijne woning was er een van een groote rij heerenhuizen, welker tuinen aan elkaar grensden en slechts door schuttingen waren gescheiden. Elk huis had zijn prieël, begroeid met wingerd, kamperfoelie

en andere slingerplanten. Prachtige boomen en sierplanten, rozen en andere bloemen spreidden hunne geuren in het rond. De morgenstond, verguld door de stralen der thans opkomende zon, vertoonde zich aan den knaap in al zijne weelde en heerlijkheid. Hij snoof met innig welbehagen de frissche lucht op en genoot van de zoete geuren, die tot hem opstegen. Hij hoorde het slaan van den lijster in den tuin van zijn naasten buurman, het kweelen van den basterdnachtegaal in de boomen achter in zijn eigen tuin, het gekir der woudduiven in de verte en het sjilpen van de musschen en spreeuwen op het dak boven hem. 't Scheen wel een vogelconcert.

«Hoe heerlijk is het buiten, en wat een prachtig weer!" fluisterde de knaap, terwijl hij zich uit het raam boog en naar de achtergevels van de huizen keek, links en rechts van het zijne. «Ha, alles is nog in rust, de jongens slapen nog, naar het schijnt. Wacht u, ik zal ze even roepen!»

Hij haalde diep adem en liet een lang aangehouden «miauw» hooren, veel te sterk, dan dat het zou kunnen verbeelden van eene kat afkomstig te zijn.

De vogels vlogen verschrikt op van tusschen de wingerdbladen rondom hem. Ongetwijfeld meenden zij, dat een of ander verscheurend dier naderde. Het geluid was dan ook zoo goed nagebootst, dat het werkelijk veel op het miauwen van eene kat geleek. Alleen had het iets krijschends, wat bij de katten nooit gehoord wordt.

In de kamers der beide andere huizen bleef alles echter stil. De jongens sliepen nog.

«Miauw! — Miauw!» klonk het nogmaals, nu nog luider en krijschender dan de eerste maal. Maar de jongens hoorden hem blijkbaar niet; zij gaven althans geen enkel teeken van leven.

«Luie langslapers!" zei de jongen, terwijl hij met het hoofd buiten het raam bleef rondstaren op de tuinen in den omtrek. Wat zag hij er door en door gezond uit. De blos der gezondheid lag hem op de kaken, en wat stonden zijn oogen vroolijk en levenslustig. Zijne nog ongekamde haren hingen hem in blonde krullen rondom het hoofd. Opeens voelde hij een geduchten klap op dat lichaamsdeel, dat in de kamer was.

«Au!» riep hij verschrikt, want hij had niet gehoord dat er iemand in zijne kamer gekomen was, en door zijne drift, om zijn hoofd spoedig naar binnen te halen, stootte hij zijn oor geducht tegen het kozijn.

«Houd-je kalm, Ab,» klonk het hem toe. «Ik ben het maar.»

En nu verscheen een tweede jongen in het raam, die precies het evenbeeld was van den eersten. Hij had dezelfde gelaatstrekken, dezelfde frissche ronde wangen, dezelfde blonde krullen, denzelfden oogopslag, kortom, er was om zoo te zeggen geen verschil in de twee jongens op te merken. En toen Ab nu oprees, en naast hem ging staan, bleek het, dat zij ook precies even groot waren en juist denzelfden

lichaamsbouw hadden. Als de een voor een spiegel was gaan staan, zou het daarin gevormde beeld nooit meer op hem kunnen lijken, dan de jongen deed, die naast hem stond. 't Waren tweelingbroeders, en de gelijkenis was zoo groot, dat bijna iedereen de grootste moeite had, om hen uit elkander te kennen. Zelfs hunne ouders hadden er moeite mede, en zij vergisten zich nog dikwijls, hoewel de jongens nu al twaalf jaar oud waren. Ab, of eigenlijk heette hij Albert, maar men noemde hem altijd Ab, was de oudste, en daar liet hij zich niet weinig op voorstaan. Flip, zijn broer, was maar een half uur jonger. Maar de baker zei altijd, dat zij eigenlijk niet wist, wie Ab en wie Flip was, want in de eerste dagen na hunne geboorte had zij zich dikwijls vergist en Ab in de wieg gelegd van Flip, en Flip in die van Ab. Het was hare overtuiging, dat geen mensch ter wereld kon uitmaken, wie Ab, en wie Flip was. Later hadden de jongens zelf hunne namen leeren onthouden, en toen pas was er eenige standvastigheid in de aanspraak gekomen.

Ook op school hadden zij door hunne sprekende gelijkenis veel moeite en last veroorzaakt, want de onderwijzers konden hen onmogelijk uit elkander kennen, zoodat er dagelijks eene verwarring heerschte van belang. Gelukkig gingen zij op eene school, die uit zes dubbele klassen bestond, zoodat de hoofdonderwijzer aan het gehaspel een einde kon maken, door Ab in de 1e klasse te zetten, die op de bovenverdieping haar lokaal had, en Flip in de beneden-eerste klasse.

Toen was verwarring niet meer mogelijk. Zoo was het gebleven tot nu toe. Zij zaten nu in de zesde klasse van de zoogenaamde Fransche school, maar Flip zat steeds beneden en Ab boven.

«Ha, wat een mooi weertje, Ab! Heb je al gemauwd?»

«Ja, maar ze slapen als ossen, Flip. Ik kan ze niet wakker krijgen.»

«Dan samen nog eens probeeren!» was het antwoord, en nu klonk er een kattenduet, dat schril genoeg was, om iemand de haren te berge te doen rijzen.

«Miauw! Miauw! Mi-au-au-au-w! Miauw!» Doch de gordijnen bleef neer.

«De tijgerkatten slapen,» zei Ab. «Ik ga me aankleeden en ze wekken.»

«Ik doe mee!» zei Flip. «Hoor eens, wat slaat die lijster mooi!»

«Of hij!» zei Ab. «Ik weet waar zijn nest is, zeg.»

«Waar dan?»

«In den bruinen beuk van mijnheer Mol, boven in den top. Ik heb er in gekeken.»

«Zeker om weer eieren uit te halen, hè?» vroeg Flip.

«Ja, natuurlijk, voor mijne verzameling. Maar ze waren al vuil, dus heb ik ze laten liggen. Er zijn nu al jongen in het nest.»

De beide jongens verlieten het raam om zich te gaan wasschen en kleeden, en weldra verschenen ze opnieuw voor het raam. Zij gingen op het kozijn zitten, wierpen met eene vlugge beweging hunne

beenen naar buiten, en lieten zich op de veranda glijden onder het raam.

«Miauw! Miauw!» riep Ab.

«Miauw! Miauw! riep ook Flip.

Zij liepen over de veranda tot aan den zijkant van het huis, gingen zitten, en kwamen nu met hunne voeten op de schutting, die hun tuin scheidde van dien van hun buurman, klauterden de schutting langs tot zij aan het einde bij het prieel kwamen, en klommen daar op.

«Miauw!» krijschte Flip.

«Miauw!» echode Ab.

Over het prieel vervolgden zij hun tocht, tot zij aan de tweede schutting kwamen, en over deze klauterden zij naar het huis van hun buurman, kwamen vervolgens op eene veranda, en konden nu aan een bovenraam tikken, wat zij deden door er met hunne knokkels vrij onzacht een marsch op te trommelen.

«Miauw!» riep Ab.

«Miauw! Miau-au-au-au-w!» schreeuwde Flip.

Toen hielden ze even pauze, om te luisteren.

Ha, daar hoorden zij leven.

«Miauw!» klonk het uit de kamer terug. Daarna vernamen zij een gestommel, alsof iemand uit zijn bed sprong, wat ook werkelijk het geval was, en spoedig zagen zij beweging aan het groene gordijn. 't Werd in 't volgende oogenblik opgehaald, en daar stond een derde jongen, ook al in zijn nachthemd. Nog een oogenblik, en de ramen gingen open.

«Goêmorgen! Goêmorgen!» klonk vroolijk de groet.

«Miauw!» riep Ab. «Een rechtgeaarde tijgerkat praat niet, maar mauwt!»

«Daar heb-je gelijk aan, Ab. Ook miauw, als je dat mooier vindt dan goèmorgen! Komt binnen, jongens!"

Behendig wipten Ab en Flip het kozijn binnen, en met een vluggen sprong kwamen ze in de kamer terecht, waar zij heel huiselijk op den rand van het bed plaats namen.

«Kleed je gauw aan, Wim Brommers,» zei Ab. «'t Is het mooiste weertje van de wereld. Dan gaan we in den kastanjeboom zitten.»

«Juist, in ons nest,» zei Flip. «Tijgerkatten hooren in boomen te huizen.»

«O, ik ben gauw genoeg klaar,» zei Wim, die zijn nachthemd losmaakte en zijn bovenlijf heerlijk ging wasschen. Het water spatte hem om de ooren en hij proestte als een hond, die pas kopje-onder geweest is.

«Zijn Johan—pfff—en—pfff—Paul—al—pfff wakker?» vroeg hij onder het wasschen en proesten door.

«Neen, ze slapen nog al kikkers in den winter. Als je klaar bent, gaan we ze roepen.»

«Accoord!» zei Wim, die zich nu stond af te drogen. «Hè, dat frischt heerlijk op. Ga jelui nog naar 't badhuis vandaag?»

«Natuurlijk, — vanavond, echt lekker!" zei Ab. «We hebben gauw een zwemwedstrijd.»

«Is 't waar?» vroeg Wim verrast. «Hoe weet je dat?»

«Pa zei het gisterenavond. Hij heeft het gehoord van een bestuurslid van de badinrichting. Een groote

wedstrijd zal er gehouden worden, met medailles als prijzen.»

«Mooi zoo!» zei Wim, die een echt liefhebber van zwemmen was. «Zwemmen op den buik?»

«Ja, — en op den rug ook!» zei Flip.

«En duiken!» vulde Ab aan. «Ha, zeg, daar heb ik zin in, want duiken kan ik als de beste, beter dan zwemmen.»

Wim kleedde zich vlug aan en was spoedig klaar.

«Zie zoo, jongens, ik ben tot je dienst. Willen we gaan?»

Als katten zoo vlug gleed het drietal het raam uit, kwam op de veranda, kroop over de schutting, klauterde over het prieël in Wims tuin, weer over eene schutting, over de veranda van Flip en Ab, aan den anderen kant van den tuin over eene derde schutting, nog eens op eene veranda en stond nu onder de ramen van eene slaapkamer aan de andere zijde van Flip en Ab's huis.

Hier werd het een oorverdoovend lawaai, want wel

drie tijgerkatten begonnen nu gelijk te miauwen. En Wim kon dat nog veel krijschender dan Flip en Ab, omdat hij eene vrij scherpe stem had.

«Miauw!—au—au—au—au—au!» riep Ab.

«Miauw! Miauw!» miauwden Flip en Wim.

En het duurde maar kort, of het gordijn werd ook hier opgetrokken en een tweetal lachende jongenshoofden verscheen voor de ruiten.

Het raam werd opengedaan en vroolijk klonk het terug: «miauw—miauw!»

«Kleedt je aan!» riep Wim hun toe.

«Gauw jongens! Wij gaan vast in den boom zitten!» zei Ab, «in onzen tuin. «Heerlijk weer, hè?»

«Lekker, hoor!» was het antwoord. «Goed, gaat maar vast; binnen tien minuten zijn we bij je!»

Onder een luid miauwen werd de aftocht aanvaard. Wim liet zich langs een pilaar van de veranda op den grond glijden en wilde naar de schutting loopen, maar Ab riep hem spoedig terug.

«Ho mannetje, een rechtgeaarde tijgerkat maakt zoo weinig mogelijk van den beganen grond gebruik. Onze afspraak is te klauteren, zoolang we klauteren kunnen.»

«Je hebt gelijk,» zei Wim, die op zijne schreden terugkeerde, weer langs den pilaar omhoog klom en spoedig op de veranda terugkwam.

Nu klauterden zij langs de schuttingen zoo dicht mogelijk naar den kastanjeboom toe, lieten zich kat achter kat op den grond glijden, liepen op handen en

voeten naar den boom, en klauterden tegen den stam op. Een luid en triomfantelijk miauwen was het teeken, dat zij in hun «nest» aangekomen waren.

't Was een echt gezellige boom, waarin zij zaten. De kroon had een zeer grooten omvang en het loover was zoo dicht, dat zelfs tijdens eene flinke regenbui de jongens lang droog konden blijven. En er waren heerlijke dikke takken in, waarop zij gemakkelijk konden zitten, zonder gevaar, dat de takken zouden breken.

Deze boom was de gewone vergaderplaats der vijf jongens, die met elkander de club der tijgerkatten vormden. Zij waren al vrienden van hunne vroegste jeugd af, echte dikke vrienden, die elkander overal bijstonden, steeds in elkanders gezelschap gevonden konden worden, elkaar in nood en dood getrouw waren, soms dapper met elkander konden vechten, maar tien minuten later weer de beste vrienden waren van de wereld.

Wim Brommers was de zoon van eene weduwe. Zijn vader was al ruim vier jaar dood, en hij was het eenige kind zijner moeder. 't Was zijn liefste wensch eenmaal zeekapitein te worden, wat ook zijn vader geweest was.

Ab en Flip waren zoons van dominé de Frolle. Zij hadden nog twee zusters, Maria, die vijftien jaar, en Gretha, die acht jaar oud was. Ab is een ondeugende jongen, die nog al eens kattekwaad uithaalt en niet voor een klein geruchtje vervaard is. Eigenlijk is zijn

naam in de buurt, waar hij woont, niet zeer gunstig bekend, en zien de menschen hem liever gaan dan komen, want hij zit vol streken en houdt er van, stoute stukjes uit te halen. Maar hij is geen slechte jongen. Liegen en bedriegen zijn woorden, die hij tot nog toe niet kent, en van oneerlijkheid is bij hem geen sprake. Hij is zelfs ridderlijk van aard en heeft over het algemeen meer deugden, dan gebreken. Maar hij heeft eenmaal den naam erg ondeugend te zijn en daardoor wordt hem dikwijls iets aangewreven, waaraan hij zoo onschuldig is als een pasgeboren kindje. Natuurlijk ergert hij zich daar buitengewoon aan. Hij heeft eene uitgebreide verzameling vogeleieren, en streeft er steeds naar, haar meer compleet te maken. Voor een »nieuw» eitje zou hij door eene sloot gaan. Het moet hier dadelijk worden gezegd, dat hij nooit een nest zal uithalen vān een vogelsoort, waarvan hij de eieren reeds heeft. En jonge vogels laat hij altoos met rust.

Flip is wat bedaarder van aard, en houdt in het geheel niet van eier-verzamelingen. Hij zwemt graag, speelt voetbal en crocket, en is een echte jongen, die er steeds voor te vinden is eene grap uit te halen. Zij hebben geen van drieën een hekel aan het leeren, en gaan geregeld met hunne klasse mede, evenals Johan en Paul Roozen, die onder een luid «miauw» hunne beenen uit het raam steken, en weldra over de veranda en de schutting naar het «nest» klauteren, waar zij met een kattentrio ontvangen worden.

Nauwelijks zijn allen in den boom gezeten, of Flip zegt:

«Heb jelui het ook al gehoord, dat de zwemclub «Neptunus» weldra een grooten wedstrijd zal houden ter viering van het tienjarig bestaan der club?»

«Ja,» zei Johan Roozen. «Zooals je weet, is mijn Pa bestuurslid, en hij heeft er ons alles van verteld.»

«Zoo, — wàt dan?» vroeg Wim Brommers.

«'t Wordt een groote wedstrijd, jongens,» vervolgde Johan. «Er zal om het snelst worden gezwommen door seniores....»

«Hè — door wat?» vroeg Ab.

«Door volwassenen dan, als je dat beter begrijpt,» zei Johan.

«Dat is tenminste Hollandsch,» zei Ab.

«En ook door juniores,» ging Johan voort.

«Wat overgezet zijnde beteekent...? vroeg Flip, bij wien de domineeszoon uit den hoek kwam.

«Door de jongeren, weet je dat nog niet?» viel Paul in. «Wij bijvoorbeeld kunnen ook meedoen.»

«En we zullen het niet nalaten, dat durf ik voorspellen,» meende Wim Brommers. «'t Zal heerlijk wezen. Weet je er nog meer van?»

«O ja, er zal ook nog om het snelst worden gedoken naar een ledepop, die ongeveer de zwaarte moet hebben van een man.»

«Dat is dan niet voor «juniores», denk ik,» zei Flip lachend, en Ab voegde er aan toe:

«Neen, voor «seniores». Dat zal een aardig gezicht wezen.»

«Of het. Vervolgens zal er nog om het fraaist gezwommen worden.»

«Om prijzen?» vroeg Wim.

«Om medailles, zilveren en bronzen. Maar het mooiste komt nog achteraan, voornamelijk voor ons.»

«Ik dacht, dat het al mooi genoeg was,» meende Wim.

«Neen, — voor ons komt er nog een extra nommertje op het programma, namelijk een gecostumeerd paardenassaut.»

«Wat? Een paardenbout?» vroeg Ab grappig, tot vermaak van de anderen.

«Neen, een paardenassaut, of wel een steekspel op het water. Zeg jongens, dat zal nog eens leuk wezen. Op drijvende houten paarden roeien wij elkander tegemoet en moeten elkander uit het zadel zien te werpen. Wie het langst stand houdt, krijgt den prijs.»

«Mooi zoo!» riep Wim.

«Echt, hoor!» zei Flip.

«Leuk!» riep Ab, en hij begon van louter pleizier zoo hard op zijn tak op en neer te hobbelen, dat de geheele boom er van trilde en Ab zelf bijna naar beneden viel.

«Wat is de prijs?» vroeg Wim.

«Een fotografietoestel,» zei Johan. «Ja, 't wordt een mooi waterfeest, en Pa zegt, dat er misschien nog wel meer prijzen gegeven zullen worden, bijvoorbeeld voor het mooiste costuum, om maar iets te noemen.»

«Wanneer zal het zijn?» vroeg Ab.

«In het begin van Juli, dus over een week of vier.»

«Gelukkig nog niet zoo heel gauw,» zei Wim. «Wij hebben nu nog mooi eenigen tijd, om ons te oefenen. En daar zal ik gebruik van maken.»

«Kijk jongens,» viel Ab den spreker in de rede, «onze lieve buurjongen is ook wakker geworden. Hij schuift zijn raam open.»

Hij wees bij deze woorden op een bovenzijraam in eene villa, die wat naar achteren gebouwd was, zoodat de bewoners van deze woning den tuin niet achter maar voor het huis hadden. Daardoor grensde de villa aan den tuin van de familie Roozen, en hadden de jongens van uit hun boom het uitzicht op de ramen van de villa.

De vroegere eigenaar was vertrokken naar elders, en had zijn huis en fabriek verhuurd aan den heer Kliphorst, een gewezen Indisch officier, die naar het moederland was teruggekeerd, en met behulp van een bekwaam meesterknecht als fabrikant van kinderspeelgoed zijn geluk wilde beproeven.

Hij had dadelijk na zijne aankomst de vijf buurjongens bij zijn zoon op visite gevraagd, in de hoop, dat zijn Leo in hen goede kameraden zou vinden, maar dat was eene misrekening geweest, want Leo viel in 't geheel niet in hun smaak. Hij bleek hun al spoedig verbazend heerschzuchtig te wezen, zoodat zijn haan steeds koning moest kraaien, en bovendien had hij nog andere dingen in zijn aard, die hun volstrekt niet bevielen. Hij was plaaglustig en deed uit

moedwil anderen soms pijn. Hij mishandelde den fraaien hond, dien hij van zijn vader gekregen had, en schopte het arme dier soms zonder een enkele reden daarvoor te hebben. Hij had eene verbazende hoeveelheid mooi speelgoed, maar niemand mocht er aan komen, nog minder er mede spelen. Kortom, zij vonden hem een allerakeligsten jongen, met wien zij liever niet omgingen. Dat zou nu nog het ergste niet geweest zijn, maar zij kregen al heel gauw twist en lieten elkander nooit met rust. Zoo ook nu.

Nauwelijks zag Ab, dat Leo Kliphorst ontwaakt was en het raam openschoof, om naar buiten te zien, of Ab, die hem van allen het minst kon uitstaan, riep hem toe:

«Goêmorgen, Leo! Heb je lekker geslapen?»

In deze woorden schuilde in het geheel geen kwaads, maar de toon, waarop zij uitgesproken werden, liet niet den minsten twijfel over, of Ab had de bedoeling om Leo te plagen. Dat merkten zijne vrienden dan ook zeer goed op, en ze zeiden tot Ab:

«Kom jongen, laat hem met rust. Wat heb je er aan, om ruzie te maken.»

«Ik maak geen ruzie,» zei Ab. «Ik mag toch wel aan hem vragen, of hij lekker geslapen heeft?»

Leo had nu de vijf jongens in den boom spoedig opgemerkt en hij riep terug:

«Gaat het jou wat aan?»

«Niets terugzeggen, Ab!» raadde Flip aan. «We zitten nu veel te gezellig hier, om herrie te maken. Laat hem links liggen.»

«Goed,» zei Ab. «Ik zal hem met geen blik meer verwaardigen.»

Maar 't was al te laat, want Leo Kliphorst was verbazend strijdlustig van aard, en hij greep de geboden gelegenheid gretig aan, om den strijd aan te binden. Hij verliet het raam, en werd een oogenblik later door de club der Tijgerkatten op het grindpad gezien, waar hij haastig zijne zakken vulde met steentjes. Spoedig verscheen hij weer voor het raam met eene catapult in de hand. Hij legde een steentje op zijn werptuig, en mikte het projectiel met groote behendigheid midden tusschen de clubleden. Paul Roozen kreeg het bijna tegen zijn hoofd.

Ab werd rood van drift.

«Zie je nu, dat stilhouden niet helpt?» riep hij zijne makkers toe: «Nu begint hij met zijne catapult te schieten.»

En zich tot zijn vijand wendende, vervolgde hij met luider stem:

«Zeg, wil-je met dat ding ophouden of niet?»

«Straks, met je verlof!» was het antwoord, en weer vloog een steentje door het loover.

«Ik vraag je nog eens: zul-je ophouden?» riep Ab hem ten tweeden male toe, thans met gebalde vuisten.

«Ik zal je één voor één den boom uitschieten,» klonk het sarrend terug. «Wat zullen de Tijgerkatten loopen!»

Dat was te veel voor de Club. Als uit één mond klonk den knaap een tal van bedreigingen toe, de een al lieflijker dan de ander. De vriendschappelijkste was

wel die van Ab, die hem beloofde hem tot mosterd te zullen wrijven, zoodra hij het geluk mocht hebben hem te ontmoeten.

Leo lachte sarrend, en legde zijn derde steentje op de catapult. Een oogenblik later kreeg Flip het tegen zijn schouder, tot niet geringe verontwaardiging van het geheele vijftal.

«'k Wou, dat ik hem hier had,» mompelde Flip nijdig, en hij keek lang niet vriendelijk naar de villa van den heer Kliphorst. «Maar hij is onbereikbaar voor ons, helaas.»

«Onbereikbaar?» riep Ab uit. «Au! Daar schiet me die knul vlak tegen mijn hoofd! Waarom onbereikbaar, zou ik je wel willen vragen! Omdat hij op eene bovenkamer zit, en er geen veranda onder zijn raam is?»

«Juist, daarom!» was het antwoord. «En zou jij in den tuin durven gaan van mijnheer Kliphorst, nog wel met de vriendelijke bedoeling om zijn lieven zoon een pak slaag te geven?»

«Ik wel,» zei Ab beslist. «En 't kan best ook, want er gaat eene ijzeren goot vlak langs zijn raam naar boven. 't Kan niet mooier, althans voor een tijgerkat niet. Ik ga! Wie helpt me?»

«Niet doen, Ab! 't Is veel te gevaarlijk. Als mijnheer Klip...»

«Die ligt nog op zijn bed!» schreeuwde Ab, die zich steeds boozer maakte, want Leo ging geregeld voort met schieten, en herhaalde telkens zijne bedrei-

ging, dat hij al de geduchte tijgerkatten op den loop zou jagen.

't Werd werkelijk een moeilijke toestand in den boom voor het vijftal, want de steentjes hadden een geduchte vaart, en Leo spaarde ze niet. Al meer dan een had zulk een voorwerp tegen het hoofd gekregen, en zij waren niet zonder reden bang, dat er een ongeluk mocht gebeuren. Zij hadden inderdaad den boom heel graag verlaten, maar zij vonden het aan den anderen kant erg laf, om met hun allen voor één jongen op de vlucht te gaan. Toch stelde een van hen het voor. 't Was Paul Roozen, de jongste.

«Zeg jongens, willen we heengaan?» vroeg hij. «'t Is hier gevaarlijk, want hij schiet maar raak.»

«Vluchten?» vroeg Ab. «Dat nooit! Ik wil den boom alleen verlaten, om hem in zijn eigen huis te gaan bestoken, maar vluchten doe ik niet. Dat genoegen wil ik hem niet gunnen.»

«Vooruit dan maar, Ab!» zei Wim Brommers. «Ik sta je bij. Laten wij den vijand in zijn eigen vesting gaan bestormen. Vooruit maar!»

Dat liet Ab zich geen tweemaal zeggen. In een wip was hij den boom uit, klom de schutting, die de twee tuinen scheidde, over, en sprong in den tuin van den heer Kliphorst. Wim volgde hem op de hielen, en spoedig kwamen ook Flip, die zijn tweelingbroeder nooit in den steek liet, Johan en Paul. De genoemde goot hadden zij spoedig bereikt, tot groote verrassing

van Leo, die zijn vijanden zooveel stoutmoedigheid niet toegeschreven had.

«Terug!» riep hij een weinig verschrikt. «Terug, of ik roep mijn vader!»

«Daar ben je lafhartig genoeg voor!» duwde Ab hem sarrend toe. «Allo, Wim, geef me een pootje, dan zal ik hem in zijn eigen kamer een pak slaag geven, dat hem heugen zal.»

Wim duwde Ab met kracht omhoog, werkelijk tot schrik van Leo, want de goot liep vlak langs het raam en Ab kon, ook door de wingerdstammen, die langs den muur groeiden, gemakkelijk binnenkomen. Maar de goot te beklimmen was geen gemakkelijk werkje, daar hij er zijn beenen niet omheen kon slaan, zoodat hij maar weinig houvast had. Doch Ab gaf een eens genomen besluit niet spoedig op, en het was duidelijk te zien, dat hij ook hier zijn doel wel bereiken zou, want hij werkte zich wel langzaam, maar toch zeker omhoog. Leo deed wel alles wat in zijn vermogen was, om hem tot terugkeeren te nopen, maar dat gelukte hem niet. Ab had eindelijk den onderkant van het kozijn bijna bereikt, en weldra zou hij het raam kunnen inklimmen, toen plotseling Leo in de kamer verdween, en spoedig terugkeerde met een lampetkom vol water, die hij van de waschtafel had gehaald. Deze om te keeren en den inhoud op het hoofd van Ab uit te storten, was het werk van een oogenblik, zoodat Ab, die niet wist wat er gebeurde, zijne bezinning verloor en zich vliegensvlug naar beneden

liet glijden. Hij kwam terecht bovenop Wim Brommers, die hem langs de goot achterna geklauterd was en ook flink zijn deel van het neergestorte water ontving.

Leo schaterde het uit van het lachen, wat geen wonder was, want Ab en Wim maakten een zeer dwaas figuur. Ze keerden beschaamd over de schutting naar huis terug om zich af te drogen.

Leo zond hun nog eenige projectielen na met zijne catapult en riep hun toe, of zij hun bezoek nog eens wilden herhalen.

«Je bent van harte welkom, zooals je gemerkt hebt.»

Maar Wim en Ab waren verschrikkelijk boos, en Ab legde de belofte af, dat het Leo zou berouwen.

Zij waren nog bezig met zich af te drogen, toen het dienstmeisje in den tuin verscheen om Ab en Flip voor het ontbijt te roepen.

«Je moet voor schooltijd nog eene boodschap doen voor je Pa, Ab,» zei ze.

«Waarheen?» vroeg Ab.

«Dat weet ik niet,» was het antwoord. «Komt maar dadelijk binnen, want het ontbijt is klaar en je Pa en Ma wachten.»

De club der Tijgerkatten ging in geen vroolijke stemming uiteen, want Ab en Wim konden het zich niet ontveinzen, dat zij leelijk het onderspit hadden gedolven en dat stemde de anderen ook niet prettig.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Ab rekent met Leo af en doet eene boodschap bij den koster. Op hem wordt het spreekwoord toepasselijk: „Wie zichzelven verhoogt, zal vernederd worden.”

Dominé de Frolle was een ernstig en eerwaardig man, nog in de kracht van zijn leven. Hij vervulde zijn ambt met grooten lust en ijver, wat kon blijken uit zijn veelvuldig ziekenbezoek, zijne mildheid jegens de armen en zijn herderlijke zorgen voor weduwen en weezen. Hij was dan ook de vriend van arm en rijk en genoot aller achting, evenals zijne vrouw, die hem in al de genoemde zaken trouw terzijde stond.

Nu echter stond dominé de Frolle op het punt eenige dagen rust te nemen. Zijn plan was met een oud academievriend voor drie weken een reisje te gaan maken door Duitschland. Wel had hij gaarne gewild, dat zijne vrouw hem op dien tocht vergezeld had, maar zij was besloten bij de kinderen thuis te blijven. Zij kon er niet toe komen, de zorg over hen aan anderen over te laten, en bovendien bekoorde een

buitenlandsche reis haar in het geheel niet. Zij was er te huiselijk voor aangelegd. Zij pakte met nauwgezetheid dominé's koffer, opdat het hem aan niets zou ontbreken, en gunde hem zijn voorgenomen reis van ganscher harte, want zij was er van overtuigd, dat eenige dagen van rust hem goed zouden doen en hem nieuwe kracht zouden geven voor het vervullen van zijn moeilijke taak.

Toen Ab en Flip binnenkwamen, zat de geheele familie reeds om de tafel, zoodat het moeilijk verborgen kon blijven, dat Ab een geducht stortbad had ondergaan. Zijne Ma zag het dadelijk.

«Hé Ab, wat is er met jou gebeurd? Je kraag en blouse zijn heelemaal nat! Hoe komt dat?»

Ab kreeg eene kleur tot achter zijne ooren en gaf geen antwoord. Daarom zei zijn Pa niet zonder gestrengheid in zijn toon:

«Hoor je niet, Ab, dat je Ma je iets vraagt?»

«Jawel, Pa,» was het antwoord. «Leo Kliphorst heeft met water over mijn hoofd gegooid.»

«Leo Kliphorst, zeg je? Ik dacht, dat je kwade vrienden met hem was? Hoe kwam je dan bij hem?»

Ab was nu wel gedwongen alles te vertellen, wat er gebeurd was, en hij keek onder die vertelling lang niet vroolijk, want eerstens schaamde hij zich, omdat hij den strijd zoo smadelijk verloren had, en tweedens begreep hij zeer goed, dat zijne ouders niet zouden goedkeuren, wat hij gedaan had.

Zijn Pa zei dan ook kortaf tegen hem, dat hij zijn

verdiende loon gekregen had, want dat het hem allerminst paste, om over schuttingen bij andere menschen in den tuin te dringen met de bedoeling om kwaad te doen. Hij gaf tevens als zijn uitdrukkelijken wil te kennen, dat zoo iets niet weer gebeuren zou.

«Hoort eens, jongens,» zei hij ten slotte op gemoedelijk-ernstigen toon, «ik ga nu weldra voor drie weken op reis, en het zou me verdriet doen te moeten vernemen, dat mijne kinderen zich in dien tijd niet gedragen hadden als welopgevoede jongens en dat zij hunne Ma verdriet hadden aangedaan.»

«Dat zou ik in geen geval willen doen, Pa,» zei Ab met een teederen blik op zijne Moeder, die hij innig liefhad.

«Ik weet het, Ab,» zei dominé de Frolle, «maar ik weet ook, dat jij vooral wel eens ondoordacht handelt en dan dikwijls dingen doet, daar je later spijt van hebt.»

«Maar Pa, ik moet hem dìt toch betaald zetten,» zei Ab met vuur, want hij beschouwde zich zeer verongelijkt.

«Jij bent begonnen met hem te sarren, en hij had volkomen gelijk, dat hij zich op de manier verdedigde, die hem het meest geschikt voorkwam.»

«Dat vind ik ook,» zei Mevrouw. «Hij werd aangevallen en was dus verplicht zich te verdedigen. Maar ik weet wat beters. Waarom verzoen jelui je niet met hem; dat zou veel mooier wezen.»

«Dat kan niet, Ma,» viel Flip in. «Leo is een

valsche, nare jongen, met wien je geen twee dagen kunt omgaan zonder je te ergeren. Goede vrienden kunnen we niet met hem wezen.»

«Maar vechten met hem is ook niet noodig. Komt, laten wij danken, want het ontbijt is afgeloopen.»

Dominé de Frolle sprak een kort dankgebed uit, en zei toen:

«Ab, je moet vóór schooltijd nog even naar den koster gaan, om hem te zeggen, dat er van avond om acht uur kerkeraadsvergadering gehouden moet worden, en hem verzoeken daarvoor alles in de kerkekamer gereed te maken. Vóór schooltijd nog gaan, hoor Ab, want van middag zou het te laat zijn.»

«Ja Pa!»

De jongens pakten hunne boeken bij elkaar en gingen, na gegroet te hebben, op weg naar school. Dat zij eerst Wim Brommers en Johan en Paul Roozen gingen afhalen, spreekt vanzelf. Dat deden ze elken schooltijd, zoowel 's morgens als 's middags.

«Heb je een standje gehad, Wim?» vroeg Ab.

«Neen, Ma was nog niet opgestaan. Ik heb alleen ontbeten. Jij?»

«Ja, ik wel,» zei Ab. «Ma zag het dadelijk. Ha zeg, kijk eens, daar ginds loopt Leo! Nu zal ik het hem betaald zetten!»

«Doe het niet, Ab!» zei Flip. «Je weet, dat Pa het verboden heeft, en dat Ma het ook niet wil hebben.»

Maar de waarschuwing kwam te laat, want Ab was al eenige passen vooruit en hoorde niet eens naar de

vermaning van zijn broeder. Daarom legden ook de vier anderen er een stapje op om er bij te zijn, als Leo door Ab onderhanden genomen werd.

Maar Leo was zoo gemakkelijk niet te vangen. Hij begreep zeer goed, dat Ab en Wim niet veel reden hadden om hem bijzonder vriendschappelijk gezind te zijn, en was dus op zijne hoede. Nauwelijks had hij

dan ook gezien, dat zijn vijf buurjongens op de komst waren, of hij zette het op een loopen, om zoo mogelijk eerder bij de school te zijn dan zij. Want dààr zouden zij hem niets durven doen, dat wist hij wel, omdat de onderwijzers geen vechtpartijen onder de jongens toelieten en streng zouden straffen. Ab echter kon hard loopen, dat bleek nu, want eer Leo er op verdacht was, hoorde hij hem reeds vlak achter zich. Doch ook Leo was vlug ter been, en stellig zou het hem gelukt zijn eerder op het schoolplein aan te komen dan Ab, indien niet de sluis opengestaan had, waardoor hij gedwongen werd, te wachten. Angstig

keek hij naar alle kanten uit, of er geen gelegenheid bestond om nog aan het gevaar te ontsnappen, want hij had vroeger al eens kennis gemaakt met Ab's vuisten en er een diep respect voor gekregen, — maar hij zag geen uitkomst. Hij besloot dus eene afwachtende houding aan te nemen en zijn leven zoo duur mogelijk te verkoopen.

Daar kwam Ab aan, rood van opgewondenheid!

Leo zette zich schrap, gereed om zijn vijand af te wachten. Nog een oogenblik, en zonder een kik te geven vloog Ab met woeste vaart op hem aan. Slechts met moeite hield Leo stand.

In minder dan geen tijd ontstond er een groote oploop, en velen hitsten de jongens tegen elkander op.

«Toe maar, jongens, houdt je goed!» riep de een.

«Tsa, tsa, koes-koes-koes-katjes!» riep een tweede, alsof hij een hond aan het ophitsen was.

«Houdt vast, jongens!» riep een derde.

Ab had echter geen aanmoediging noodig, want hij was vreeselijk boos op Leo, en vast besloten, niet te rusten, voordat hij hem «onder» had. Maar Leo verdedigde zich met den moed der wanhoop. Tevergeefs trachtte Ab hem omhoog te lichten, om hem dan tegen den grond te werpen, tevergeefs ook meende hij hem een beentje te draaien, — Leo hield zich kranig. Deze zag onder het vechten door, hoe de vier andere Tijgerkatten zich tusschen het volk doordrongen en naderbij kwamen.

«Geen vijf tegen één!» riep hij hun onder het

vechten nog toe, maar daar dachten zij niet eens aan.

«Neen mannetje, zoo laf zijn we niet!» zei Wim Brommers. «Toe Ab, geef hem van leer!»

«Houd je goed, Ab!» schreeuwde Johan Roozen, die in de grootste opgewondenheid den strijd volgde.

«Toe dominé!» riep een omstander, die Ab herkende, «houd-je taai!»

Ab en Leo waren van gelijke krachten en het duurde lang, eer een van beiden eenig voordeel behaald had. Maar eindelijk gelukte het Ab, zijn vijand bij de twee polsen te grijpen en zijn been om Leo's been te draaien. Toen kreeg Leo het kwaad te verantwoorden. Wel beproefde hij zich los te rukken en zijn been vrij te maken, maar dat gelukte hem niet. Plotseling liet Ab hem los en greep hem snel om het middel. Op het volgende oogenblik smakten ze beiden tegen den grond, maar Ab lag boven, en was dus overwinnaar. Hij drukte Leo met de beide schouders op de straatsteenen en wilde hem juist dwingen genade te vragen, toen Wim Brommers waarschuwend uitriep:

«Pak je weg, Ab, daar komen twee agenten! Gauw, ze zijn vlak achter je!»

Alsof hij van elastiek ware, zoo sprong Ab bij het vernemen van die woorden overeind, en zette het op een loopen. De vier andere Tijgerkatten volgden hem op den voet en ook Leo pakte snel zijne biezen, alles natuurlijk onder luid gelach van de omstanders. Gelukkig was de sluis juist dichtgedraaid, zoodat de doortocht vrij was. De jongens hadden de gevaarlijke plaats

nu spoedig verlaten. Bij de Hooigracht gingen Flip, Wim, Johan en Paul linksaf, want daar lag de school, en Ab ging rechtuit, om zijne boodschap bij den koster te doen. Hij voelde zich recht prettig, omdat hij Leo overwonnen had, en vervolgde zijn weg naar het groote plein, op het midden waarvan de kerk gelegen was. Daarachter woonde de koster, Vaartman geheeten.

't Was bij half negen, toen hij daar aankwam. Zoodra hij de achterdeur geopend had, kwam een jongen uit de kamer naar hem toe, om te vragen, wat hij wenschte.

«Dag Ab. Wat is er?»

«Zoo Arie. Is je vader thuis?»

«Ja, hij eet zijne boterham. Heb-je eene boodschap?»

«Pa laat weten, dat er van avond om acht uur kerkeraadsvergadering gehouden moet worden en hij vraagt, of je vader wil zorgen, dat alles gereed is.»

«Ik zal het zeggen, Ab. Wacht nog even, want ik weet nieuws.»

Arie ging naar binnen, en kwam spoedig terug met eene snede brood, want hij was ook met het ontbijt bezig, maar gunde zich den tijd niet, langer binnen te blijven. Doch zijne boterham wilde hij ook niet in den steek laten, en daarom nam hij de rest maar in zijne hand meê.

Met een flinken hap in den mond, zeide hij:

«Zeg Ab, er zit een kraaiennest boven in den koepel van den toren.»

«Ja?» vroeg Ab verrast. «Hoe weet je dat?»

«Wel, ik heb ze zelf zien nestelen, en weet zeker, dat er nu eieren in liggen. 't Nest is ongeveer tien dagen oud, en ik zie er de kraaien telkens op en af vliegen. Ze zijn zeker ergens gestoord, want de legtijd is eigenlijk voorbij.»

«Zouden wij er bij kunnen?»

«Wel ja, gemakkelijk genoeg,» zei Arie, die als een van de ondeugendste jongens van de stad en als een verbazende waaghals bekend stond.

«We kunnen het zaakje nog best vóór schooltijd opknappen, of durf je zoo hoog niet te klimmen?»

«Niet durven!» lachte Ab met minachting. «Waarom zou ik niet durven? Ik ben nog wel lid van de club der Tijgerkatten, en wij doen niet anders dan klimmen en klauteren.»

«Ja, dat weet ik wel,» zei Arie, die de rest van zijne boterham in den mond stak, «maar zie je, de koepel ligt boven in den toren, vlak onder den haan.»

De jongens bleven op het plein staan en keken naar boven. 't Was een toren met twee omloopen. Boven den tweeden omloop bevond zich een zinken dak, in den vorm van een afgeknotten kegel, en daarboven was een soort van kroon gebouwd, die gewoonlijk den koepel werd genoemd Diekr oon was wel zoo hoog, dat een groote jongen er rechtop in kon staan. In dien koepel nu bevond zich het genoemde kraaiennest.

«Heb je er zin in, dan gaan we nu nog even

naar boven,» zei Arie, die een aarts-klauteraar was.

«Zou het nog kunnen vóór schooltijd?» vroeg Ab, met een blik op de torenklok. «'t Is nu vijf minuten vóór half negen en ik zou niet graag te laat op school komen.»

«'t Zou ook wat,» zei Arie onverschillig. Hij gaf er niet veel om, of hij over zijn tijd aan de school kwam, want hij werd liever teruggestuurd, dan binnen gelaten. Dat was vroeger heel anders geweest, want hij had eene lieve moeder gehad, die hem eene zorgvuldige opvoeding gaf en hem steeds het goede voorhield. Van die moeder had hij innig veel gehouden, en daardoor steeds hare lessen ter harte genomen. Zijn vader was een somber man, die zich weinig met anderen bemoeide en stil en in zich zelf gekeerd zijn leven doorging. Hij strafte slechts zelden, maar als hij het deed, met buitengewone gestrengheid. Nu twee jaar geleden was Arie's moeder gestorven, tot groote droefheid van Arie en zijn jonger zusje Neeltje en ook wel van zijn vader, die na dien tijd nog somberder en stiller werd, dan hij ooit geweest was. Voor Arie en Neeltje was het een onherstelbaar verlies, want hunne moeder had hen steeds ten goede geleid en een grooten invloed op hun karakter uitgeoefend. Nu kwam er eene oude snibbige nicht in huis, die de plaats der geliefde moeder moest innemen. Arie kon haar bijna niet aankijken, toen zij voor de eerste maal op den stoel zijner betreurde moeder plaats nam en met hare snibbige stem hem en Neeltje de noodige

terechtwijzingen gaf. De kinderen waren spoedig naar buiten gegaan, naar het kerkhof dicht achter hun huis en daar hadden zij op het graf hunner moeder met de armen om elkanders hals geslagen, zitten schreien... Van toen af was het met Arie verkeerd gegaan. Hij werd brutaal tegen nicht Aaltje, de huishoudster, die nooit iets anders deed, dan razen en knorren, en weldra bracht hij al zijn vrijen tijd op de straat door, zoodat hij alleen thuis kwam om te eten en te slapen. En op de straat leerde hij niet veel goeds, zoodat hij spoedig een zeer ondeugende jongen werd, met wien bijna geen huis te houden was. Hij was de schrik der menschen in de buurt, en elke politie-agent kende hem als een aarts-deugniet. Vroeger was hij wel bij dominé de Frolle aan huis gevraagd, om met Ab en Flip te spelen, maar nu al sedert een jaar was hun de omgang met Arie verboden en mocht hij niet meer bij hen komen. Vaartman, zijn vader, was nog somberder geworden, dan hij geweest was. Of dat kwam, omdat hij als doodgraver en doodkistenmaker veel verdriet in zijn leven zag en steeds menschen ontmoette, die in rouw verkeerden, is moeilijk te zeggen. Overdag maakte hij doodkisten of groef graven, en 's avonds doofde hij kolen als het winter was, om aan hen, die dat wenschten, 's Zondags een warme stoof te kunnen geven, — of hij las in den bijbel, onder het rooken van zijn kort, zwartgebrand stompje pijp.

Met Arie bemoeide hij zich alleen, als deze het weer

zoo bont gemaakt had, dat straf niet kon uitblijven. Dan gaf hij hem òf een geducht pak slaag, waarbij Aaltje-nicht met scherpe stem hare vermaningen ten beste gaf, òf hij droeg hem op, vier, zes of acht verzen van een of anderen psalm uit zijn hoofd te leeren.

Zoo was Arie geworden, die hij was...

«Nu, moeten we gaan?» vroeg Arie. «'t Is vijf minuten over half negen. Laten we eens rekenen. In vijf minuten klimmen we op ons gemak naar boven, vijf minuten blijven we daar en nog eens vijf minuten hebben we, ruim gerekend, noodig om terug te keeren. Dus om tien minuten voor negenen staan we weer hier en kunnen dan nog wel twee maal naar school loopen, eer de klok slaat. — Doen?»

Ab weifelde nog een oogenblik, want hij vertrouwde de rekening van Arie maar half, doch hij had zooveel lust, om het kraaiennest te bezoeken, dat hij eindigde met voor de verzoeking te bezwijken.

«Vooruit maar, Arie!» zei hij. «Weet je zeker, dat er eieren in liggen?»

«'k Heb ze natuurlijk niet gezien, maar volgens mijne berekening mòèten ze er in zijn. 't Nest is nu tien dagen oud, dus is er nog niet op gebroed.»

De kerkdeur stond open en de jongens gingen binnen. Zij klommen tegen een vrij gemakkelijke trap op, en kwamen vervolgens aan een smallere, die om een spil wentelde. Eerst ging het bestijgen vrij vlug, maar spoedig begonnen zij hun gang te matigen, want niets is vermoeiender dan trappenklimmen. Wanneer zij aan het einde van eene trap gekomen waren, kwamen zij op een plat, en vonden dan al dadelijk eene andere trap, zoo mogelijk nog smaller dan de vorige. Zoo bereikten zij de galmgaten, waarachter de groote bel hing. Arie kon dit voorwerp niet passeeren zonder den klepel te grijpen en eens braaf heen en weer te schommelen, een kunstje, dat Ab ook wel eens wilde probeeren. Ab vond het zoo prettig in den toren, dat hij den tijd al spoedig geheel vergeten was en aan geen school meer dacht.

De jongens kwamen op den eersten omloop. Hier bleven zij een oogenblik staan om uit te rusten en den omtrek te beschouwen, die een prachtig gezicht opleverde. De stad lag als het ware onder hen, zoodat zij haar in vogelvlucht zagen. Dat gezicht op die honderden daken en schoorsteenen vonden zij verbazend belangwekkend en zij zochten met hunne blikken alle bekende huizen op.

«Kijk, ginds is ons huis,» zei Ab. «Dáár, met dat platte dak, dicht bij de fabriek van mijnheer Kliphorst.»

«Ja, 'k zie het,» zei Arie. «En ginds is het huis van mijne tante. Ik ken het aan den mallen schoorsteen, die er op staat. En kijk, daar aan dien kant ligt je school.»

«De school?» riep Ab met eenigen schrik uit.

«Ja, kijk maar. Het hek voor de telefoondraden staat er immers op?»

«Ja, ja, dat weet ik wel, maar ik moet naar beneden, Arie, want anders kom ik te laat. 't Is goed, dat je me daar aan de school herinnerde...»

«Malligheid!» zei Arie. «Je hebt nog tijd genoeg. We zijn nog geen vijf minuten onderweg. 't Lijkt wel of het al langer is, maar in werkelijkheid is het korter.»

«Vooruit dan maar weer,» zie Ab. «Laten we ons dan niet langer ophouden.»

De jongens vervolgden hun tocht, en bereikten zonder eenig ongeval den tweeden omloop. Maar nu werd de zaak veel moeilijker, want zij waren nu den afgeknotten kegel genaderd, die met zink bekleed en zeer steil was. Zij konden er onmogelijk tegen opklauteren en toch moest dat gebeuren, wilden zij in den koepel kunnen komen.

«Nu is goede raad duur, Arie,» zei Ab teleurgesteld. «'t Is onmogelijk, om er op te komen. Dat wist jij toch wel, voordat we onzen tocht begonnen?»

Arie krabde zich met een bedenkelijk gezicht achter het oor, en mat met zijn oog de hoogte van den kegel.

«Dat zal moeilijk gaan, Ab. Zonder hulpmiddelen kunnen wij er niet komen. Hadden wij maar een touw.»

«Wat wou je daarmee doen?» vroeg Ab.

«Wel, op den kegel staan verschillende metalen punten, je ziet ze immers wel?»

«Ja, ik zie ze, maar ik begrijp niet, waartoe je . . .»

«Dat zal ik je zeggen,» viel Arie zijn makker in de rede. «Als ik een touw had, konden wij het om een van die metalen punten gooien, en er in omhoog klimmen. Ha, zeg, ik weet al wat! In den toren ligt een touw, dat gebruikt wordt, om den vlaggestok

vast te binden als de vlag uitgestoken moet worden, en — o ja, dat is waar ook, er is nog een laddertje, dat daarbij gebruikt wordt. Wacht even, dan zal ik het halen.»

Arie ging vlug de trap af en kwam weldra terug met een laddertje van zes sporten en een touw.

«Nu moet het al raar loopen, als we niet in den koepel komen,» zei hij. «Dit laddertje alleen is misschien al voldoende.»

«'t Zal te kort zijn, Arie,» meende Ab, die nu ook hoop kreeg dat de tocht niet tevergeefs ondernomen zou zijn. «Ik ben toch nieuwsgierig, of er eieren in het nest liggen.»

«Zoo goed al zeker!» meende Arie, die de ladder tegen den zinken kegel plaatste en er tegen opklom.

«Jammer, hè, ze is te kort. Ik kan er nog niet opkomen. Toe, Ab, geef me het touw eens aan, dan zal ik het om een van de punten slaan.»

Ab klom omhoog en reikte Arie het touw aan. Deze wierp het behendig om de metalen punt en bond een van de einden aan de bovenste sport van de ladder. Toen klom hij naar beneden, trok aan het andere einde de ladder omhoog en bond het touw ergens aan vast.

«Zie zoo, dat zaakje is in orde. Kun je nu de onderste sport grijpen, Ab?»

«Jawel, gemakkelijk genoeg.»

«Klim dan maar omhoog. Ik volg je wel.»

Ab greep de onderste sport, hief zich met zijne

knieën tegen de zinken plaat omhoog, zoodat hij een tweede en een derde sport kon grijpen, kwam met zijne voeten op de ladder en stond weldra in den zoo begeerden koepel. Daar lag het nest aan zijne voeten.

«Hoera! Er liggen eieren in!» riep hij juichend, terwijl hij zijne pet boven het hoofd zwaaide.

Op dit oogenblik verscheen Arie's hoofd boven het dak, toen plotseling iets kraakte....

De schrik sloeg den jongens om het hart! Wat gebeurde er? Arie was de eerste, die het zag, en in een oogwenk begreep hij, dat hij in doodsgevaar verkeerde.

«De metalen punt scheurt! Grijp me!» schreeuwde hij, doodsbleek van schrik, zijn makker toe.

Nu zag ook Ab, wat er gebeurde. Hij wierp zich op de knieën om Arie te grijpen, die zich niet durfde bewegen uit vrees, dat daardoor het breken van de metalen punt verhaast zou worden. Hij zag met ontzetting, hoe de breuk langzaam maar zeker grooter werd en begreep, dat elk oogenblik de noodlottige val kon beginnen.

«Grijp me, om Godswil, grijp me!» riep hij gejaagd, met beide handen zich aan het plat vastklemmende. Ab greep hem forsch in de beide mouwen.

«Ik heb je!» zei hij, «klauter omhoog, want als de punt breekt, kan ik je niet houden.»

Arie weifelde; hij durfde zich niet verroeren. Maar de nood drong, want de breuk werd grooter. Met eene vlugge beweging sprong hij omhoog...

«Krak!» klonk het, en met een smak viel de ladder

naar omlaag, over den omloop heen, en kwam op den eersten trans terecht. Dank zij de krachtige armen van Ab werd Arie niet in den val medegesleurd. Hij hing half in den koepel, waar Ab hem spoedig geheel binnentrok.

Op dit oogenblik sloeg de torenklok negen slagen. Maar de jongens merkten het niet eens op. Doodsbleek staarden zij elkander in het gelaat en zij spraken geen woord,

want zij voelden hoezeer Arie den dood, ja, een vreeselijken dood, nabij was geweest.

Zij beefden op hunne beenen van ontzetting. Eindelijk stamelde Arie:

«Goddank, ik ben gered... Ab, — dat was een vreeselijk oogenblik!»

«Ja,» zei Ab zacht, — «een vreeselijk oogenblik, dat was het..»

De jongens zwegen weer eenigen tijd, en het kraaiennest verwaardigden zij zelfs met geen blik. Eindelijk verbrak Ab de stilte door te vragen:

«Maar hoe moeten we nu weer beneden komen, Arie?»

«Dat weet ik niet,» was het antwoord. «Het touw is ook gevallen. We hebben...»

«Eene groote domheid begaan,» viel Ab hem in de rede. En plotseling aan de school denkende, vroeg hij angstig:

«Hoe laat zou het zijn? Is het al negen uur?»

«'k Weet het niet," zei Arie. «Maar ja, — nu je het zegt geloof ik, dat ik straks de klok heb hooren slaan.»

«Ja, ik meen het ook gehoord te hebben,» mompelde Ab, die in eene zeer onaangename stemming begon te verkeeren, want langzamerhand werd het hem duidelijk, dat hij door zijne onbezonnenheid in grooter moeilijkheden verkeerde, dan hij nog ooit had beleefd.

«Daar zal wat voor me opzitten,» zei hij met een bedrukt gezicht. «De school is nu al aan, en ik zit

hier nog in den koepel van den toren, zonder eenige kans om er af te komen.»

Hij keek over den rand naar beneden, en zei:

«Zou ik me laten vallen, Arie? Hier kan ik niet blijven.»

«Je zult wel wijzer wezen,» zei Arie, hem bij den schouder grijpende. «Je hebt alle kans, om dood te vallen.»

«Ja, dat is waar. Maar ik kan hier toch niet blijven, en moet naar school...»

«Ik ook, maar dat is het ergste niet,» zei Arie, die langzamerhand van den schrik begon te herstellen. «Ik zie waarlijk geen kans om je te helpen, en we moeten geduldig wachten tot we verlost worden.»

En met eene poging om grappig te wezen, liet hij er op volgen:

«Eén ding helpt: we zitten hier hoog en droog.»

Maar Ab kon er in het geheel niet om lachen, want hij zat geducht in de perikelen. Toen zijn oog bij toeval op het kraaiennest viel en op de eieren, die er in lagen, overviel hem een gevoel van afkeer, en hij wenschte uit den grond van zijn hart, dat hij het nest nooit gezien had.

Zijn oog dwaalde over de daken der huizen en naar de menschen in de straten, die wel dwergjes geleken, en hij deed moeite, of hij hen herkennen kon. Dat gelukte hem met enkelen inderdaad. Niet zonder nieuwen schrik zag hij ook iemand voorbijloopen met een blinkenden helm op het hoofd. 't Was een politieagent,

die naar boven keek om op de torenklok te zien, hoe laat het was. Maar Ab dacht, dat hij naar hem keek, en hij trok zijn hoofd schielijk naar binnen.

De twee kraaien vlogen verontrust om den toren rond.

«Een agent!» fluisterde hij Arie toe.

«Waar?» vroeg deze.

«Hij kijkt naar boven. Kijk, daar, op het Kerkplein.»

«Drommels ja, hij blijft staan en schijnt ons te zien,» zei Arie. «Maak je zoo klein mogelijk, Ab. Ik ben volstrekt niet nieuwsgierig naar hem.»

De twee jongens hurkten in den koepel neer, en hielden zich een poosje doodstil. Maar hun angst drong hen al spoedig, weer naar hem te kijken, en nu bemerkten zij tot hun nieuwen schrik, dat de agent nog op het Kerkplein stond en iemand iets scheen aan te wijzen, boven in den toren.

«Dat is mis met ons, Ab, hij heeft ons gezien,» zei Arie.

«Leelijk genoeg,» zei Ab met een zucht. «Wat moeten we nu beginnen?»

«We kunnen niets beginnen,» zei Arie. «We zijn tot werkeloosheid gedwongen, en bij slot van rekening moet toch iemand ons zien, want zonder hulp komen we hier niet vandaan. Kijk, er blijven meer menschen staan en zij zien allen naar boven. 't Ziet er leelijk voor ons uit.»

Inderdaad bemerkten de menschen op het kerkplein, dat er iets niet in orde was in den toren. Dat kwam,

doordat het laddertje half over het hekje van den benedensten trans gevallen was. Het touw hing over het hek naar beneden. De agent had dat het eerst opgemerkt en hij sprak er met de menschen over, die van alle kanten kwamen toeloopen. 't Werd al spoedig een heele oploop op het plein, tot opeens een van hen de twee hoofden der jongens zag, die over den rand van den koepel naar beneden keken.

«Kijk,» riep hij, «daar zitten twee jongens in den koepel, vlak onder den haan. Wat zouden die daar moeten doen?»

«Zij zullen hun nek nog breken met die waaghalzerij,» zei een tweede, zonder te vermoeden, hoe weinig het had gescheeld, of dit was werkelijk gebeurd.

«Het zal Arie van den koster wel weer wezen,» opperde een derde. «Dat is een jongen, die opgroeit voor alles wat slecht is. Je moest zijn vader maar gaan waarschuwen, agent, of er gebeurt misschien nog een ongeluk.»

«Dat zal wel het beste wezen,» was het antwoord, «in elk geval zal Vaartman wel weten, wat er in den toren te doen is.»

De agent begaf zich naar de kosterswoning, waar Aaltje-nicht hem ontving.

«Is de koster thuis?» vroeg hij.

«Neen man, hij is in den winkel. Wat wou je van hem hebben? Ik schrok al van je, weet je, want ik heb het niet op agenten aan mijne deur."

De man begon te lachen.

«Weet u ook, of er werklieden in den toren zijn,» vroeg hij.

«Werklieden? Wel neen, daar ik van weet niet! Is er dan wat in den toren?»

«Ja, 't is daar niet in orde, naar het me toeschijnt. En bovendien meen ik twee jongens boven in den koepel te zien. Kan Arie een van hen wezen?»

«Arie!» schreeuwde Aaltje-nicht. «Is die aap van een jongen weer aan den gang? Mensch, mensch, je moest eens weten, wat een verdriet ik van dien jongen heb. Hij geeft letterlijk nergens om. Ik houd mijn hart al vast, als zijn naam maar genoemd wordt, en of je hem slaat of opsluit in den kelder of op den zolder, 't geeft allemaal niets, niemendal!»

«Nu, dan zal ik maar naar zijn vader gaan,» zeide de agent, die een einde aan het gesprek maakte, want hij zag wel aan Aaltje-nicht, dat deze nog lang niet uitgesproken was.

«Je moest hem maar eens een paar nachten opsluiten,» riep Aaltje-nicht hem nog na, maar de agent deed net, of hij het niet hoorde. Hij begaf zich naar den winkel, en vond Vaartman bezig met het timmeren van eene doodkist. 't Zag er vrij somber uit in de werkplaats. Op twee schragen stond de kist, die nog nat was van de zwarte verf, welke Vaartman er op gesmeerd had. Over een balk hing het zwarte doodskleed uitgespreid, waarin de kisten langs de straat naar de sterfhuizen werden vervoerd, en op een plankje in den hoek grijnsde een doodshoofd den bezoeker

tegen. Vaartman had het meegenomen uit het knekelhuis, omdat hij meende, dat zoo'n doodshoofd eene zeer passende versiering was voor zulk eene werkplaats.

«Goêmorgen!» zei de agent.

«Ook goêmorgen!» was het antwoord.

Vaartman hield met zijn arbeid op en keek den agent aan met een vragend gelaat.

«Een sterfgeval in de familie?» vroeg hij met deelneming.

«Neen, neen, Goddank niet, in het geheel niet, hoor. Maar ik kwam je even vragen of je ook weet, wat er in den toren te doen is. Er hangt een laddertje en een touw over het hekje van den eersten omloop en er zitten twee jongens in den koepel.»

Vaartman keek den agent een oogenblik zwijgend aan. Toen betrok zijn gelaat en hij mompelde den naam van zijn zoon. Hij wierp zijn gereedschap neer, deed zijn schootsvel af en verliet zonder een woord te spreken den winkel. De agent volgde hem. Spoedig verdwenen zij in den toren, waarvan Vaartman de deur van binnen sloot, om de menschen te keeren, die hem volgen wilden.

De koster klom naar boven, gevolgd door den agent. Bij den omloop bekeek hij het laddertje en het touw en raapte de metalen punt op, die daar terecht gekomen was. Toen keek hij naar boven en herkende Arie en Ab, die met bleeke gezichten de nadering der twee gevreesde mannen afwachtten.

«Ik begrijp er alles al van,» zei Vaartman, «die punt is gebroken en de jongens zitten in den koepel opgesloten. 't Zal een heele toer wezen, ze er vandaan te halen.»

«Zulke rakkers!» zei de agent. «Die kwâjongens durven tegenwoordig van alles. Ze moeten maar meê naar het bureau.»

«Ja, maar eerst moeten zij naar beneden, en dat zal niet gemakkelijk gaan. Maar wacht eens, — ik weet al raad. Wil-je dit touw voor me dragen, dan zal ik de ladder nemen.»

«Met alle pleizier,» was het antwoord.

Het touw werd van de ladder losgemaakt, en de twee mannen klommen de trap op naar den hoogsten trans. Zij stonden nu bij den afgeknotten kegel, en konden gemakkelijk met de jongens spreken. Maar Vaartman zei niets, en de agent stak alleen de vuist tegen hen op.

Vaartman nam het touw en riep:

«Arie!»

«Ja Vader!»

«Grijp het!»

Toen wierp hij het touw omhoog, maar het gelukte Arie niet, het te vangen. Doch den tweeden keer was hij gelukkiger.

«Sla het om een van de houten van den koepel, maar zie eerst, of dat niet verrot is.»

Arie deed, wat hem bevolen was.

«Gooi nu de twee einden naar beneden,» gebood zijn vader.

Dat was spoedig gedaan. De koster nam een der einden en bond het aan de bovenste sport van het laddertje. Nu trok hij aan het andere einde, en de ladder steeg omhoog tot aan den koepel.

«Klim er op, maar houd je goed vast, Ab,» zei hij kortaf. «Als je los laat, val je dood!»

Ab zette zijn voet op de bovenste sport en klom een paar treden omlaag. Toen liet de koster het touw vieren, en Ab stond weldra op den trans. Daarna werd de ladder ten tweeden male omhoog geheschen, nu voor Arie. En spoedig stond ook deze bij de anderen.

Vaartman greep de ladder, en zei tot Arie:

«Draag dat touw!»

Ze daalden de trap af, Vaartman voorop, dan Ab, daarachter Arie en eindelijk de agent. Touw en ladder werden opgeborgen op de plaats, waar de jongens ze gevonden hadden, en daarna werd de tocht naar beneden vervolgd. En nauwelijks waren ze daar aangekomen, of Vaartman greep Arie bij den kraag met eene zoo krachtige vuist, dat Arie een heel pijnlijk gezicht trok, en zeide:

«Jij gaat met mij mede, kereltje, en ik zal je eens en voor goed afleeren om in den toren te klimmen. En jij, Ab, gaat onmiddellijk naar school; de agent zal er je wel brengen!»

«Met alle pleizier,» zei de agent, en hij ging met Ab op weg. Vaartman verdween met zijn zoon in de kosterswoning.

DERDE HOOFDSTUK.

Ab krijgt voor het eerst van zijn leven eene vacantie, die hij niet prettig vindt, en maakt daarna een pleiziertochtje, dat in het geheel niet naar genoegen afloopt.

Ab schaamde zich geducht over het feit, dat hij door een agent naar de school werd gebracht, en het scheen hem toe, alsof alle menschen het hem konden aanzien, dat hij kwaad had gedaan. Hij liep met de oogen naar den grond geslagen naast zijn geleider voort, en af en toe keek hij schichtig even op, om te zien, of er geen kennissen van hem naderden.

Nauwelijks hadden zij het kerkplein verlaten, of de klok sloeg tien uur, tot grooten schrik van Ab, die er ook geducht tegen op begon te zien, zijne onderwijzers onder de oogen te komen. En het angstzweet brak hem uit bij de gedachte, dat hij elk oogenblik zijn Pa kon ontmoeten, want die bevond zich veel op straat door de veelvuldige bezoeken, welke hij verplicht was af te leggen. Wat zou hij wel zeggen, als hij Ab tegenkwam onder geleide van een agent? Ab

had zich wel onzichtbaar willen maken, zoo schaamde hij zich.

«Agent!» zei hij zacht en op smeekenden toon. «Zou ik asjeblief... vooruit mogen loopen?» vroeg hij.

«Waarom?»

«Och, — dan kan ik op een draf gaan loopen, en ben ik eerder aan de school.»

«Hé, krijg je nu opeens haast, om in de school te komen?» vroeg de agent spottend. «Straks had je den tijd, naar het scheen. Vanwaar komt nu opeens dat verlangen naar school?»

«Och, ik ben bij ongeluk in den koepel geraakt. Wij waren er even over half negen al in, en als die ijzeren punt niet gebroken was, zou ik stellig op mijn tijd in school geweest zijn....»

«Zoo? — Maar wat had-je eigenlijk in den toren te doen? Die koepel is toch geen speelplaats?» zei de agent streng.

«Er zit een kraaiennest in en nu wilde ik er een ei uit halen voor mijne verzameling, maar ik kon niet vermoeden, dat ik er niet weer uit zou kunnen....»

«Neen, dat kon je ook niet,» zei de agent. «Waar is nu je ei?»

«Ik heb vergeten er een mede te nemen,» zei Ab.

De agent begon smakelijk te lachen.

«Van angst zeker!» spotte hij. «Kijk eens aan, ik geloof waarlijk, dat ik ginds je Pa zie loopen.»

«Waar?» vroeg Ab verschrikt. «Toe agent, toe, laat me nu asjeblieft gaan,» vervolgde hij gejaagd.

De agent keek hem in het angstige gelaat, en kreeg de overtuiging, dat de jongen nu al genoeg gestraft was.

«Beloof je me regelrecht naar de school te gaan?» vroeg hij.

«Ja, o ja,» zei Ab.

«Ingerukt, marsch dan!»

Dat liet Ab zich geen tweemaal zeggen. Hij vloog meer dan hij liep langs de straat, zoo dicht mogelijk langs de dikke boomen, die langs het trottoir groeiden, en ongezien bereikte hij de school. Zooals hij vermoedde was de voordeur gesloten. Hij belde aan.

Een jongen kwam zien, wie er was.

«Zoo Ab, wat ben je laat!»

«Wil je aan Mijnheer Kolfman vragen, of ik er nog in mag?» vroeg hij.

«Een klein kansje!» zei de knaap heengaande.

Spoedig verscheen het hoofd der school in de vestibule, om naar de reden te vragen van Ab's late komst, en toen Ab vrij haperend verteld had, wat er gebeurd was, klonk het vonnis:

«Ga jij maar naar je huis, jongen, om te vertellen, waar je geweest zijt. Hier kom je niet in van morgen.»

«Toe, Mijnheer, asjebl....»

Flap, de deur ging voor Ab's neus dicht, en hij stond er vrij beteuterd op te staren.

Hij zag zeer goed in, dat de wolken zich dreigend boven zijn hoofd begonnen samen te pakken en dat het zoo goed als onmogelijk was, dat het gebeurde voor zijne ouders verborgen bleef.

Toch bleef hij hopen, dat het hun niet ter oore zou komen. Hij besloot om twaalf uur gewoon naar huis te gaan, en aan zijne vrienden te verzoeken, niet over het geval te spreken. Wèl zou hij dan van den hoofdonderwijzer voor straf eene groote dosis huiswerk opkrijgen, maar dat had hij er wel voor over, als hij daardoor maar bereiken kon, dat zij er thuis niets van vernamen.

Doch dan zou hij zich nu hier of daar in veiligheid moeten brengen, want hier bij de school, in het hartje van de stad, kon hij elk oogenblik door kennissen, misschien wel door zijn Pa of Ma, gezien worden. Dan was hij verloren! Maar waarheen moest hij zich begeven? 't Beste zou zijn, de stad zoolang te verlaten, want buiten zou hij het veiligst zijn.

Zoo besloot hij te doen. Voorzichtig rondziende sloop hij langs den huizenkant verder in de richting van het station. Was hij eenmaal den overweg gepasseerd, dan was hij in veiligheid.

Toen hij dicht bij het station gekomen was, hoorde hij zich, tot zijn grooten schrik, bij zijn naam noemen.

Opziende ontwaarde hij Arie Vaartman, die zich bij hem voegde.

Ab slaakte een zucht van verlichting, toen hij zag, dat het Arie was, die zijn naam noemde, want hij meende stellig, ontdekt te wezen.

«Ben je niet aan de school geweest?» vroeg Arie.

«Ja wel, maar ik mocht er niet meer in tot mijne spijt. Ik hoop maar, dat Pa er niets van hoort, want — ik ben nog nooit van de school weggestuurd. 't Is de eerste maal. Hoe kom jij hier?»

«Mijn vader heeft me een pak slaag gegeven,» zei Arie onverschillig, «en me naar den zolder gestuurd, om de eerste zes verzen van psalm 103 te leeren, — maar zoodra hij naar de werkplaats vertrokken was, ben ik er vandoor gegaan.»

Ab keek hem met groote oogen aan.

«Dat is slecht van je, Arie!» zei hij ernstig.

Arie begon te lachen.

«Wat een kleine dominé!» riep hij spottend uit. «'t Is bij jou ook: doe naar mijne woorden, maar niet naar mijne werken. Zelf ben je van de school gestuurd, terwijl je er nog al door een agent naar toe gebracht was, en — en nu geef je mij eene vermaning, omdat ik geen zin heb, den geheelen dag op den zolder te zitten. 't Is fraai, hoor, dat moet ik zeggen!»

Ab keek beschaamd voor zich.

«Je hebt gelijk,» zei hij, «maar toch, als Pa mij zulk eene straf oplegde, zou ik niet wegloopen . . .»

«Waarom ga je dan nu niet naar je huis, om te

vertellen, wat er gebeurd is?» vroeg Arie spottend. «Zoo 'n brave jongen als jij zou dat toch moeten doen, zou ik zeggen.»

«Ja,» zei Ab zacht, «dat zou ik ook moeten, je hebt gelijk, maar — ik durf niet, Arie.»

«Waarheen ga je?»

«Ik dacht tot twaalf uur buiten de stad te gaan, en dan gelijk met de andere jongens thuis te komen. .»

«Dat is ook bedrog,» lachte Arie schamper. Maar een oogenblik later liet hij er op volgen:

«Ik ga met je meê, Ab. Ik weet wel een bootje te krijgen; laten we wat gaan varen.»

«Varen?» vroeg Ab, want daar was hij een groot liefhebber van. Maar op 't zelfde oogenblik bedacht hij, dat het van groote onverschilligheid zou getuigen, als hij nu, onder deze omstandigheden, uit varen ging. 't Was dan net, of hij er geen spijt van had, en hij had een gevoel, alsof hij alle recht op iets genoegelijks had verbeurd.

«Kom, Ab, kijk nu niet zoo sip,» zei Arie, die zich de zaak niet erg aantrok. «Je kunt aan het geval toch niets meer veranderen, en als je niet besluiten kunt

om naar je huis te gaan, kun je even goed varen als loopen. Heb ik gelijk of niet?»

«Ja, — je hebt wel gelijk,» zei Ab neerslachtig, want hij gevoelde zich in het geheel niet op zijn gemak.

«Dus je gaat meê?» vroeg Arie.

«Och ja, — 't is mij goed.»

De jongens waren nu den overweg genaderd en verlieten de stad. Spoedig bereikten zij een eenvoudig huisje, dat bewoond werd door een man, met wien Arie's moeder bij haar leven zeer bevriend was geweest. 't Was iemand, die veel eenden bezat, en 's morgens vroeg er met een bootje op uittrok, om de dieren naar huis te halen, opdat zij hare eieren niet in het wild zouden leggen. De man was op het land bij een naburigen boer aan het werk, zoodat de vrouw alleen thuis was.

«Dag Vrouw Koomen,» zei Arie.

«Zoo, jongens,» was het antwoord. «Voor pleizier aan het wandelen?»

«Ja,» zei Arie, maar Ab gaf geen antwoord, want hij kon zijn pleizier wel op.

«Mogen we een poosje met de boot varen?» vroeg Arie vriendelijk.

«Ja wel, als je maar voorzichtig bent, hoor, dat je geen ongeluk krijgt.»

«Laat dat maar aan ons over,» zei Arie, «wij zijn de voorzichtigheid in eigen persoon. Staan de riemen achter het huis?»

«Ja, — je weet ze wel te vinden, niet waar?»

«Dat geloof ik,» zei Arie.

Hij haalde de riemen, ging den weg over, en stapte, gevolgd door Ab, in het bootje, dat in een vrij breed water aan den wal lag. Het touw werd losgemaakt, en men stak van land. Ab nam het roer, en Arie greep de riemen.

't Was mooi weer. De zon scheen vroolijk, en de vinken floten in het zacht ritselende riet aan den oever. De waterjuffers snorden den jongens om de ooren en gingen met uitgespreide vleugels op het voorbankje

van de boot zitten. Witte meeuwen scheerden over het water, en bleven soms plotseling op hetzelfde punt in de lucht onbeweeglijk hangen, om zich in het volgende oogenblik met een zwaren plons in het water te storten ten einde hunne prooi te bemachtigen. Af en toe sprong een karper boven het heldere water uit.

Ab werd langzamerhand door zooveel schoons iets opgeruimder, en hij begon de zaak minder duister in

te zien. Zoo heel veel kwaad had hij, volgens zijne eigen meening, dan toch ook niet gedaan. Hij was alleen in den toren geklommen, om een kraaienei te halen, en alles zou heel goed afgeloopen zijn, als die ijzeren punt maar niet afgebroken was. Dat was een ongeluk geweest, waaraan niemand iets doen kon. Als die punt niet was gebroken, zou hij op tijd in de school geweest zijn en zou niemand kunnen zeggen, dat hij zich niet goed gedragen had.

Juist, zóó zou hij alles aan zijn Pa en Ma vertellen, als zij er hem naar vroegen, en dan zou alles nog wel goed afloopen.

Het watertochtje begon hem van lieverlede beter te bevallen, en hij werd bij de minuut opgeruimder.

«Heerlijk op het water, Arie!» zei hij na een poosje.

«Of het!» zei deze. «Jammer, dat wij geen hengels bij ons hebben, want ik geloof, dat hier verbazend veel visch zit. Als je goed kijkt, kun je de karpers soms boven zien zwemmen, een eindje voor de boot.»

«Waar gaan we heen?» vroeg Ab.

«Dat weet ik zelf niet,» zei Arie. «Natuurlijk niet naar de stad, want daar is het te gevaarlijk.»

«Neen, daarheen niet,» zei Ab met een flauw lachje. De boot dreef heerlijk over het water. Arie roeide langzaam voort, en Ab keek naar de kringetjes, die door het roer veroorzaakt werden.

Toen zij eene poos gevaren hadden, verwisselden zij van plaats. Arie ging aan het roer zitten en Ab nam de riemen. Na een kwartier varens verlieten zij

het breede water en kwamen in een smallen tocht, die juist breed genoeg was, om er de riemen in te kunnen uitslaan. Soms vlogen wilde eenden verschrikt uit het riet op en gingen luid kwakend op de vlucht. Eene enkele moedereend, die reeds kuikens had, zwom angstig heen en weer en poogde hare jongen te beschermen, uit vrees, dat de jongens hen kwaad zouden doen. Als eene trouwe moeder dacht zij niet aan eigen gevaar en had enkel oog voor hare kuikens.

Maar Ab roeide langzaam voort. Hij was geen dierenplager, uitgenomen natuurlijk zijne zucht, om van verschillende vogelsoorten een ei te hebben.

«Willen we een paar van die kuikens vangen?» vroeg Arie, die zoo teergevoelig niet was op dit punt.

«Och, wat hebben wij er aan; we kunnen ze toch niet in het leven houden,» antwoordde Ab.

Zoo roeiden zij voort tusschen welige korenvelden. Hier en daar lagen groepjes arbeiders op het veld, bezig met het wieden van onkruid. Eindelijk kwamen zij aan eene plaats, waar eene breede sloot in den tocht uitmondde, en op een korten afstand in die sloot zagen zij iets aardigs. Want in het midden daarvan was een klein eilandje, en daarop lag een groot nest, vervaardigd van takken, riet en stroo. Op dat nest zat een groote vogel, met den kop onder den vleugel.

«Kijk daar eens!» zei Ab, terwijl hij de boot in hare vaart tegenhield. «Wat is dat?»

«Een zwanennest!» riep Arie opspringend uit. «Kijk, hij zit te broeden!»

«Wat een mooie vogel!» zei Ab. «Ha, hij wordt wakker en ziet ons.»

Inderdaad was de zwaan wakker geworden, en gevaar ziende, rekte hij den langen nek uit en zette de veeren overeind.

«Laten we hem er afjagen,» zei Arie, «en het nest uithalen. Of heb je al een zwanenei?»

«Neen,» zei Ab, «zoo'n ei heb ik niet. Zou het een wilde zwaan zijn?»

«Weet ik het?» zei Arie. «Toe, leg aan, dan stappen we aan land. — Ik denk wel, dat het een wilde is, want een tamme zou zijn nest niet zoo ver van de boerderij maken.»

De jongens legden de boot aan den kant en sprongen aan wal. Nu zagen zij ook den gent, die op eenigen afstand in de sloot zwom. Ook deze rekte den nek, en liet een waarschuwend geluid hooren.

De jongens naderden het nest, maar dit lag op een eilandje midden in de sloot. En de moeder-zwaan scheen geen lust te hebben, het te verlaten. Angstig keek zij de jongens aan en volgde elk hunner bewegingen. Het angstige geluid van den gent beantwoordde zij op dezelfde wijze.

«Zou ik een loopje nemen en midden op het nest springen?» vroeg Arie. «Dan gaat de zwaan er wel af.»

«Als het maar geen kwaad kan,» zei Ab, die zeer begeerig naar een zwanenei was, maar toch ook vreesde, zich in nieuwe moeilijkheden te zullen wikkelen.

«Kwaad? — Waarom zou het kwaad kunnen?» vroeg Arie, enkele passen achteruit doende. Nu nam hij een korten aanloop en....

«Daar ga ik!» riep hij Ab toe.

Met een flinken sprong kwam hij bij het nest terecht, zoodat de zwaan onder een luid angstgeschreeuw van het nest opvloog en zich in veiligheid bracht.

De jongens zagen acht mooie groote eieren.

Arie greep er een van en wierp het voorzichtig Ab toe, die het in de beide handen opving, zonder dat het kneusde.

«Leg het zoolang neer, want ik wil er ook een hebben,» riep Arie.

Behendig wierp hij Ab het tweede ei toe, die het opving. Maar Ab voelde zich toch niet rustig onder dit bedrijf. En nogmaals vroeg hij:

«Zou het echt wel een wilde zwaan zijn, Arie?»

«Natuurlijk,» antwoordde deze. «Maar zeg, hoe kom ik nu met droge voeten weer aan land? De sprong is wel niet groot, maar ik kan geen aanloopje nemen.»

«Dat is waar. Trek je schoenen en kousen even uit. De sloot zal wel niet diep zijn rondom dat nest. Kijk die zwanen eens kwaad zijn!»

Dat waren zij inderdaad. Met lange nekken en opgezette vleugels naderden zij langzaam het nest, onder het uiten van een eigenaardig geluid, dat duidelijk hunne boosheid verried.

«Of ze!» zei Arie. «Ik ben waarlijk bang, dat ze

mij zullen aanvallen, en ik moet zeggen, dat ik het daar in het geheel niet op begrepen heb.»

«Ze zijn zoo sterk in hunne vleugels,» zei Ab. «Als je daar een slag meê krijgt op je arm, kan hij wel stuk zijn.»

«Dan maak ik, dat ik wegkom,» zei Arie, met een min of meer angstigen blik op de vertoornde dieren, die steeds naderbij kwamen en er dreigend uitzagen.

Arie haastte zich zijne schoenen en kousen uit te trekken en plonste door het water heen naar den kant. In drie stappen was hij er. 't Was alsof de twee zwanen hierop gewacht hadden. Met eene snelle beweging schoten zij naderbij. De moeder-zwaan sprong op het nest, dat zij dadelijk in orde ging brengen, want Arie had er eenige verwoesting in aangebracht, en de gent vervolgde Arie, die zich haastte tegen den hoogen wal op te kruipen. Toen zetten de beide jongens het op een loopen, Arie met zijne kousen en schoenen in de hand, Ab met de twee geroofde eieren.

Maar de gent achtervolgde hen in den hevigsten toorn. Met staande veeren zwom hij langs den kant met de jongens mede.

Dezen stapten vlug in de boot.

«Aan het roer!» riep Arie Ab toe. Zelf nam hij de riemen en stak van wal. De gent zwom vlak achter de boot onder een luid gesnater, den nek uitgerekt, den bek zoo wijd mogelijk geopend, de vleugels overeind. Ab was bang, dat hij door het dier zou worden aangevallen. In hunne haast merkten de jongens niet

eens op, hoe twee mannen dwars door het land met spoed de plaats naderden, waar zij zich bevonden.

«Roei voort!» zei Ab. «Hij vliegt zoo dadelijk in de boot.»

«Dat zal ik hem wel afleeren!» zei Arie opstaande. Hij greep een van de riemen, hief hem met beide handen in de hoogte en sloeg in de richting van het booze dier.

«Niet doen, — niet doen!» riep Ab hem toe. «Je maakt hem nog kwader! Roei liever voort!»

Arie luisterde niet naar Ab. Hij hield zijn blik op den zwaan gevestigd, die werkelijk nog boozer scheen te worden, en blijkbaar aan geen vluchten dacht. Met uitgerekten nek zwom hij langs de boot.

Nogmaals hief Arie den riem omhoog en deed hem met kracht nederdalen.

Hij trof nu maar al te goed.

De zwaan tolde als het ware een paar malen in het rond en bleef toen onbeweeglijk liggen, met den nek machteloos langs het smetteloos witte lijf.

«Hij is dood!» zei Ab angstig.

«Ja,» zei Arie, » ik heb hem den nek stukgeslagen. Laten we maken, dat we wegkomen.»

Hij greep de riemen en roeide voort, maar hij was nog geen twintig meters verder, of daar waren de twee mannen genaderd, wier komst niet door hen was opgemerkt.

't Waren twee boeren, blijkbaar vader en zoon. Van uit de verte hadden zij gezien, dat er zich twee jongens bij hun zwanennest bevonden, want de beide

dieren waren hun eigendom, en zij vreesden, dat zij den broedenden vogel zouden storen, wat voor hen eene groote schade zou wezen.

«Wat moet jelui hier uitvoeren?» vroeg de oudste.

«Kijk eens, vader, de gent drijft daar dood op het water!» riep de zoon uit. «Die kwâjongens hebben hem doodgeslagen.»

«Dàt zul-je me betalen!» riep de oudste uit, terwijl de zoon den dooden vogel naar den wal trok en hem op het droge haalde.

«Zij hebben hem den nek stukgeslagen!» riep hij zijn vader toe.

Wat keek de man boos.

«Dat is meer dan erg!» riep de boer. «Allo, stapt uit die boot, zeg ik je, dadelijk! Dat laat ik er niet bij zitten. Je zult meê naar de politie. Wij zullen eens zien, of de kwâjongens tegenwoordig maar doen mogen, wat ze willen. 't Is eene schande, — eene schande, zeg ik!»

Maar Arie had geen lust, om het bevel op te volgen, en nog minder, om voor den tweeden keer met de politie in aanraking te komen.

Ab keek den boer doodsbleek aan. Hij begreep nu ten volle, dat hij zich aan een zwaar vergrijp had schuldig gemaakt, en dat speet hem erg. Wel was Arie de hoofdschuldige, maar hij zag zeer goed in, dat hem dit weinig baatte.

Arie greep intusschen de riemen en begon uit alle

macht te roeien, in de hoop nog te kunnen ontsnappen aan het dreigende gevaar.

«Pas op, vader, hij gaat er van door!» riep de zoon. «Grijp de boot!»

Deze waarschuwing kwam te laat, want Arie was al van wal gestoken. De tocht was echter te smal om er snel in te kunnen roeien, daar de riemen telkens tegen den kant stootten.

Arie roeide, wat hij kon. In de vlucht alleen zag hij heil.

De boer, die beefde van toorn, nam een grooten kluit aarde van het land en wierp dien naar de jongens.

«Aanleggen! Je zult aanleggen!» gebood hij, zich onmachtig voelende, om de jongens tegen te houden. «Dat gaat zoo niet! Eerst zul-je me de schade betalen, of ....»

Arie roeide voort, maar de boer bleef naast de boot loopen.

«Jan,» riep hij zijn zoon toe, «Jan, ze ontsnappen ons nog. Wat moeten we doen?»

Jan wist echter raad. De schade was dan ook inderdaad te groot, om het feit zoo maar te laten passeeren. Hij wist, dat de tocht niet diep was, want hij had er dikwijls in gezwommen, en plotseling wierp hij zich met een sprong in het water. Met beide handen klemde hij zich aan het boord vast.

Ab was van schrik overeind gesprongen.

«Laat los!» riep Arie den jongen boer toe.

«Dat begrijp je!» zei deze, wien het water tot aan de borst kwam. Met kracht hield hij de boot tegen, zoodat zij weldra stil lag.

Arie liet zich echter niet gemakkelijk uit het veld slaan. Hij hief wederom den riem op, met de bedoeling, den boer een slag te geven, die hem dwingen zou, de boot los te laten. Ab zag het tot zijn grooten schrik.

«Neen, neen!» riep hij zijn makker toe. «Maak 't niet erger, dan het al is! Bega geen tweede ongeluk!»

Hij snelde op Arie toe en greep met beide handen den riem vast. De boer trok de boot naar den wal, waar zij door den vader werd vastgehouden.

«Gevangen, kereltje!» zei hij tegen Arie. «Nu zullen we eens zien, wie de baas is. Hoe heet je?»

«Dat gaat je niet aan,» antwoordde Arie norsch en onverschillig. «Ik zeg het je niet.»

«Dat zal je weinig baten. Geef hier die eieren, jongen.»

Dit laatste bevel gold Ab, en deze gehoorzaamde terstond.

«Ze zijn nog warm, Jan,» vervolgde de boer tot zijn zoon. «Leg ze maar gauw in het nest. Misschien komen ze nog uit.»

Jan was uit het water geklommen, en haastte zich, de beide eieren in het nest te brengen. Daar de zwaan hem kende, ging dit niet met groote moeilijkheden gepaard. Daarna kwam hij terug, om zoo dat noodig mocht zijn, zijn vader de behulpzame hand te bieden.

«Nog eens, hoe heet je?» vroeg de boer aan Arie.

«Ik zeg het niet,» was het antwoord.

«Jij dan?» vroeg hij aan Ab.

«Ik heet Ab de Frolle,» was het antwoord, dat de verslagen knaap gaf. En hij vroeg, terwijl hij zijn portemonnaie voor den dag haalde:

«Hoeveel bedraagt de schade? Ik wil wel vergoeding geven, hoewel ik . . .»

De boer lachte schamper, en op de porte-monnaie van Ab wijzende, zeide hij:

«Laat dat vodje maar zitten, jongetje. Of ben je soms in het bezit van twintig gulden?»

«Twin-tig-gul-den?» stamelde Ab beschaamd. «Twin-tig-gulden?»

«Ja, wat dacht jij dan wel? Twintig centen misschien? Daarvoor heb je een zwaan van bordpapier! Dus jij bent een zoon van dominé de Frolle? Wel, wel, een lief domineeszoontje, dat moet ik zeggen! Je vader zal pleizier aan je beleven. En hoe heet je kameraad?»

«Ik heet Arie Vaartman; mijn vader is koster,» zei Arie, die nu begreep, dat langer zwijgen hem niet helpen kon.

«Mooi, heel goed,» zei de boer. «Dus jij heet Arie Vaartman en jij Ab de Frolle. Uitstekend! Je kunt mijnentwege nu wel weer instappen en wegvaren. Die doode zwaan zal wel betaald worden, daaraan twijfel ik niet. En nu mag je wel dubbel blij wezen, dat je er zoo afkomt, want eigenlijk moest ik je de beenen stukslaan; dat heb je meer dan dubbel verdiend.»

De jongens stapten zoo schielijk mogelijk in de boot, en staken van wal. Zij hoorden den boer tot zijn zoon zeggen:

«Jaap, neem jij dien dooden zwaan en breng hem naar den commissaris van politie. Die zal je wel verder zeggen, wat er gedaan moet worden.»

De schrik sloeg den jongens om het hart, en Ab niet het minst. Hij sprong van het achterbankje op, en riep:

«Neen, neen, baas, doe dat asjeblief niet . . . .»

Maar de boer lachte hem uit en nam den terugtocht naar de boerderij aan.

Arie en Ab roeiden langzaam stadwaarts.

«Dat ziet er leelijk voor ons uit, Arie,» zei Ab na eenigen tijd. «Hoe kwam je er ook toe, om dien zwaan dood te slaan. Dit moèst immers wel verkeerd uitloopen!»

«Die leelijke boer ook!» zei Arie met een nijdigen ruk aan de riemen. «Waar bemoeit hij zich meê?»

«Hij was in zijn recht,» zei Ab. «Enfin, gedane zaken nemen geen keer, en er zal heel wat voor me opzitten, als het aan den dag komt. Hoe laat zou het zijn?»

«Half twaalf ongeveer, denk ik,» zei Arie.

«Roei dan wat sneller, want ik zou graag gelijk met Flip thuiskomen. Willen we samen roeien?»

Arie schoof een eindje op en Ab ging naast hem zitten. Zij roeiden nu snel verder, en bereikten weldra het huisje van vrouw Koomen. Daar legden zij de schuit vast en brachten de riemen achter het

huis. Even staken zij hunne hoofden door een kier van de achterdeur, en Arie riep:

«Wel bedankt voor het bootje, vrouw Koomen. We hebben het weer vastgelegd.»

«Ja? Heel goed, hoor! Heb je prettig gevaren?»

«Ja, — heel prettig,» zei Arie met een scheef gezicht tegen Ab. «Wèl bedankt. Dag!»

«Ook goêdag!» was het antwoord.

De jongens haastten zich naar de stad terug, en Ab kwam nog vroeg genoeg, om zijn broer Flip en de andere leden van de club der Tijgerkatten op te wachten.

«Waar ga jij heen?» vroeg hij aan Arie, die dicht bij de school een dwarsstraatje insloeg.

«Waarheen? Dat weet ik niet, maar — niet naar huis, dat staat als een paal boven water. Ik heb geen lust, om door mijn vader half doodgeslagen en daarna door de politie opgepakt te worden. Daar moet ik niets van hebben.»

Zoo scheidden de jongens.

Ab bleef voor de school heen en weer loopen. Eindelijk gingen de deuren open, en stroomde het jonge volkje onder een luid gejoel naar buiten, om zich in alle richtingen te verspreiden. Spoedig verschenen ook de Tijgerkatten.

«Zoo Ab, — waar ben jij van morgen geweest?» vroeg Wim.

«Waarom ben je niet school geweest, Ab?» zei Flip.

«Je ziet er lang niet vroolijk uit!» merkte Johan Roozen op.

«Heb-je gespijbeld?» vroeg Paul.

Op dit oogenblik verscheen Leo Kliphorst in de deur, en toen hij de club der Tijgerkatten daar bij een boom zag staan, dacht hij niet anders, of zij stonden hem op te wachten. Hij zette het daarom dadelijk op een loopen en was weldra uit het gezicht.

«Gespijbeld?» herhaalde Ab. «Neen en ja! Laten we naar huis gaan, dan zal ik je onderweg alles vertellen, wat er van morgen met mij gebeurd is. Veel goeds is het waarlijk niet, en ik zit meer dan erg in de perikelen.»

Hij gaf nu een getrouw verslag van alles, wat er dien morgen met hem voorgevallen was, en aan het einde van het verhaal zijner lotgevallen vroeg hij om raad.

«Zeg jelui nu, wat ik doen moet,» zei hij bezorgd. «Ik weet waarlijk niet, hoe ik er mij uit moet redden.»

Flip, die ontzaglijk veel van zijn tweelingbroeder hield, keek ver van vroolijk.

«Je hebt er je terdege ingewerkt, Ab,» zei hij zacht.

«Ja, je hebt je tijd goed besteed,» spotte Paul Roozen. «Een zeer welbestede morgen, zou mijnheer Kolfman, de hoofdonderwijzer wel zeggen, als hij het wist.»

«'t Is een leelijk geval, Ab,» meende Wim Brommers, die altijd bereid was, een vriend in den nood te helpen. «Zouden we met elkander dien dooden zwaan niet kunnen betalen? Ik wil het mijne er aan bijdragen.»

«Maar dien zwaan heeft Ab niet doodgeslagen,»

zei Johan Roozen. «Dat deed Arie Vaartman.»

«'t Doet er niet toe,» viel Flip in. «Zij waren met hun beiden en Ab moet de gevolgen even goed dragen als Arie. Hoe graag ik ook zou willen helpen, is het me hier onmogelijk. Je zegt immers, dat die boer twintig gulden schadevergoeding vraagt? Die som is voor ons jongens veel te groot. Zooveel hebben we immers niet? Neen, Ab, je moet alles aan Pa en Ma vertellen. Iets anders zie ik er niet op en dat is ook in allen gevalle het beste.»

«Neen, — dat durf ik niet. Toe Flip, beloof me, dat je me niet verklappen zult, — toe, zeg!»

«Ik ben geen klikspaan, Ab, dat weet je wel. Ik zeg alleen maar, dat je het zelf aan Ma en Pa vertellen moet.»

«Nu, jij liever dan ik,» zei Paul. «Maar 't is tijd; ik ga naar binnen. Ga je meê, Johan?»

De jongens waren hunne respectievelijke woningen genaderd. Wim Brommers bleef nog even met Ab en Flip overleggen, of er misschien nog een middel te vinden was, om de gevolgen van Ab's daad zooveel mogelijk te ondervangen, maar dat gelukte hun niet.

Met een bezwaard hart trad Ab de ouderlijke woning binnen.

VIERDE HOOFDSTUK.

Ab heeft een onpleizierigen middag en Arie gaat met een vriend uit hengelen. Leo toont zich een uitstekend schutter en Ab wordt uitgenoodigd, ergens een bezoek te brengen, waarin hij in het geheel geen lust heeft.

Ab gevoelde zich onder het gebruiken van zijn twaalfuurtje verre van rustig. Wel zag hij dadelijk, dat zijne ouders nog niets gehoord hadden van zijne torenbeklimming, want zij waren zeer vriendelijk jegens hem, maar hij vreesde elk oogenblik het klingelen van de schel te hooren, dat de komst van den koster aankondigde. Zijne boterham smaakte hem dientengevolge in het geheel niet en hij zat zoo ongedurig op zijn stoel te draaien, of hij op een speldenkussen zat. En als hij aan de zwanengeschiedenis dacht, viel het slikken hem zelfs moeilijk. Hij beefde bij de gedachte, dat er een agent zou komen, om hem te halen. Dan brak het angstzweet hem uit en slaakte hij onwillekeurig een diepen zucht.

«Ab eet met lange tanden,» merkte zijn zusje Gretha plagend op.

«En hij zucht als een pakkendrager,» vulde Maria aan.

«Ja, dat merk ik ook,» zei dominé de Frolle. «Smaakt het je niet, Ab?»

«Ja, Pa, — o, ja!» haastte Ab zich te antwoorden, en om te toonen, dat hij de waarheid sprak, nam hij zulk een grooten hap, dat hij er een hoestbui van kreeg en er bijna in stikte, tot grooten angst van zijne Ma, die eene kleur kreeg van schrik.

«Hindert je iets?» vorschte zijn Pa, die hem doordringend aanzag, omdat hij begon te vermoeden, dat er iets niet in orde was.

«In het geheel niet, Pa, niemendal!» zei Ab luchtig, maar zijn angstig gezicht was daarmede in het geheel niet in overeenstemming, zelfs niet, toen hij door een gemaakt lachje poogde er wat vroolijker uit te zien. Zijn Pa merkte dat zeer goed op.

«Heb-je straf gehad op school?» vroeg hij verder.

«Neen, Pa, — geen letter,» zei Ab met eene kleur als eene boei, want het vuur werd hem thans zeer na aan de schenen gelegd.

«Of heb-je je lessen niet gekend?» ging zijn Pa voort.

«Ja wel, Pa,» jokte Ab met neergeslagen oogen, doch met verheffing van stem, alsof hij min of meer verontwaardigd was over die vraag.

«Klingelingelingeling!» ging op dit oogenblik de schel. Ab kreeg een schok door zijn geheele lichaam, en van vuurrood werd zijn gelaat doodsbleek. Zijn melkglas beefde hem in de hand, want hij meende er juist uit te drinken.

Flip keek hem met groote zorg aan. Ook deze vreesde, dat het noodlottige uur voor Ab aangebroken was, en dat òf de koster, òf de agent zich aan de deur bevond.

«Heb je de boodschap bij Vaartman gedaan?» vroeg zijn Pa.

Maar Ab hoorde niet eens, dat hij aangesproken werd. Al zijne aandacht was bij hetgeen in de gang gebeurde. Hij hoorde Antje, de meid, van de keuken naar de voordeur loopen en terugkeeren. Zij klopte aan de kamerdeur.

«Ja!» zei mevrouw.

Antje verscheen in de kamer.

Ab keek haar in de grootste ontsteltenis aan.

«Mevrouw, daar is een bedelaar aan de deur,» zei ze. «Wil u een cent geven?»

Dat deed mevrouw, en Ab zuchtte opnieuw zoo diep, dat iedereen het wel hooren moest.

«O, wat ziet Ab bleek,» zei Gretha. «Hij is zeker ziek.»

Iedereen keek Ab nu aan.

«Ab,» zei zijn Pa, «is er iets gebeurd? Je hebt me zooeven niet eens antwoord gegeven, toen ik je wat vroeg. Wat is er aan de hand?»

«Niets, Pa, werkelijk niets,» jokte Ab nogmaals.

«Jongen, je liegt toch niet? Dat zou me vreeselijk spijten,» ging dominé de Frolle voort.

«Neen Pa, ik — ik lieg echt niet, heusch niet,» hield Ab vol, die den moed miste, te bekennen wat er gebeurd was.

«Of ben je niet wèl?» vroeg zijne Ma. «Je ziet werkelijk bleek, en straks was je zoo rood.»

«Neen Ma, ik ben niet ziek ook,» zei Ab, die er nu met moeite zijn laatste stukje brood doorkreeg.

«Pa, mogen we danken?» vroeg Flip, om zijn broer te helpen.

«Dat is goed,» was het antwoord.

In minder dan geen tijd was Ab de kamer uit, gevold door Flip. Zij haastten zich den tuin in.

«Wat heb jij gelogen,» verweet Flip hem, toen zij alleen waren. «Waarom zei je de waarheid niet?»

«Omdat ik niet durfde,» zei Ab beschaamd.

«Ik vind het slecht van je,» zei Flip.

En Ab antwoordde na eenig zwijgen:

«Dat is het ook. Kom, ga je meê naar school. Hier houd ik het niet uit. Elk oogenblik kan een agent komen, of Vaartman.»

«Mij goed,» zei Flip, «maar je ontspringt den dans toch niet. De koster zal je wel niet verklappen ....»

«Zou je dat heusch denken?» viel Ab zijn broer in de rede.

«Och, wat zou hij er aan hebben om het te zeggen,» meende Flip. «Bovendien, Arie was er ook bij, en dan zou hij kwaad moeten vertellen van zijn eigen zoon.»

«Maar ik heb er geen kwaad gedaan,» zei Ab.

«Neen, dat vind ik ook. Als die zwanengeschiedenis maar niet gebeurd was.»

«Ja, dat is veel erger. Kom, ga je meê?»

De jongens zochten hunne boeken bij elkander en verlieten het huis. Ze kwamen nu wel een geruimen tijd te vroeg aan de school, maar Ab voelde zich daar toch rustiger, dan in de ouderlijke woning. Al spoedig kwamen er andere jongens bij en gingen zij een spelletje doen, maar Ab had geen lust, om van de partij te zijn. Met angst en spijt bedacht hij, dat hij zich nu ook nog aan liegen had schuldig gemaakt, wat zijne ouders stellig bedroeven zou, indien zij het merkten.

Met een bezwaard hart ging hij de school binnen, toen de bel ging. Nauwelijks had hij plaats genomen, toen hem de boodschap werd gebracht, dat hij bij den hoofdonderwijzer in de schoolkamer moest komen.

De heer Kolfman was een streng man, die bij zijne leerlingen niet veel door de vingers zag.

«Waar ben jij dezen morgen geweest?» klonk het Ab lang niet vriendelijk toe. «Van Flip vernam ik, dat je even eene boodschap bij den koster moest doen en zeer wel tijdig hier kon zijn. Zeg me de waarheid!»

Ab meende te antwoorden, dat hij altijd de waarheid zeide, maar toen hij bedacht, dat hij die heerlijke gewoonte ontrouw geworden was, toen zijn Pa hem in het middaguur ondervroeg, keek hij beschaamd voor zich en zeide:

»Ik was in den toren geklommen, Mijnheer, en kon er niet weer uitkomen.»

«Zoo, zoo, heel fraai, dat moet ik zeggen. Hoe kwam dat?»

Ab vertelde kort, wat er gebeurd was.

Mijnheer Kolfman dacht een oogenblik na. Toen zeide hij:

«Hm, — zoo, — dat is dan wèl gelukkig afgeloopen, jongetje, je moogt van geluk spreken, want het had jelui het leven, of minstens armen en beenen kunnen kosten. Ik veronderstel, dat je zorgeloosheid en roekeloosheid je angst genoeg zal hebben berokkend. Doch de lessen zijn haar gang gegaan, en ik mag niet toestaan, dat de drie verzuimde uren voor jou geheel verloren zullen zijn. Daarom maak je van avond thuis de zeven volgende sommen uit je rekenboek, de Fransche théma's, die behandeld zijn en de aardrijkskunde van Spanje en Portugal. Heb-je me goed begrepen?»

«Ja, mijnheer!»

«Je kunt gaan!»

Toen Ab 's avonds na het eten op zijne kamer zat, wist hij dus best wat hij doen kon. Met niet weinig jalouzie zag hij Flip en zijne vrienden naar het badhuis vertrekken, om daar heerlijk te gaan zwemmen en zich voor den naderenden wedstrijd te oefenen, en met eene zucht van spijt greep hij zijne boeken, om aan de opgegeven taak te beginnen. Eén ding troostte hem: nog altoos was er geen tijding van den commissaris van politie gekomen, en hij begon hoop te krijgen, dat de boer misschien de zaak liet rusten en er geen werk van maakte.

Ha, als dàt eens gebeuren mocht! Wat zou dàt eene uitkomst wezen!

Met die hoopvolle gedachte zette hij zich ijverig aan den arbeid.

Intusschen had zijn lotgenoot Arie Vaarman den geheelen middag door de stad gezwalkt. Overal was hij om zoo te zeggen geweest, behalve bij zijn huis, waar hij niet durfde verschijnen uit vrees voor zijn vader, die thans zeker wel door de politie omtrent zijne daad zou zijn ingelicht. Gegeten had hij eigenlijk niet, maar daarom had hij toch volstrekt geen honger, want eerst had hij een groenteboer geholpen bij het voortduwen van zijn zwaren wagen, en die man had hem daarvoor een bosje wortelen cadeau gedaan. Arie's maag was gelukkig van eene uitstekende kwaliteit, zoodat hij van dat koeienmaal geen slechte gevolgen ondervond. Vervolgens had hij iemand, die den weg niet in de stad wist, een eindweegs vergezeld, en was daarvoor met een dubbeltje beloond. Had de brave man geweten, dat Arie een flinken omweg gemaakt had, omdat de kortste weg juist langs zijn huis voerde, stellig zou dan de belooning wat minder groot zijn geweest.

Vervolgens begaf Arie zich naar de haven, waar hij altoos bijzonder graag was, omdat daar zeeschepen vastgemeerd lagen, en die mocht hij graag zien. Die zeeschepen waren zijn lust en zijn leven, en niets zou hij liever willen, dan eenmaal zeeman te worden en alle zeeën der aarde te doorkruisen. In een klein winkeltje kocht hij eene groote scheepsbeschuit en ging die, op een ducdalf aan de haven gezeten, op zijn gemak naar binnen werken. Dat was geen gemakkelijke arbeid, want een scheepsbeschuit verschilt veel van een versch gebakken broodje, maar dit laatste had Arie onmogelijk beter kunnen smaken, want eene scheepsbeschuit was eene lekkernij voor hem. Intusschen volgde hij met zijn blikken de bewegingen der menschen op het schip, die bezig waren het te lossen. 't Was een rijstschip uit Engelsch Indië, en Arie zag, dat er kleurlingen aan boord waren. De balen rijst werden in vletten overgebracht. Dikwijls gelukte het Arie aan boord van een dier schepen te komen, en langzamerhand hadden de scheepslieden hem leeren kennen. Ook dìt schip, de Ariadne, had hij dikwijls bezocht. Maar nu zag hij geen enkele boot, die er hem brengen kon.

«Ha,» dacht hij, «kon ik met dat schip eens meêvaren naar Indië. Dat zou wat anders wezen dan doodkisten maken bij vader. Bah, wat een werk is dat, altoos maar twee planken zus, twee planken zoo, en twee kleine plankjes aan het einde, en dan maar weer van het begin af. 't Is, om er ziek van te worden. Neen, varen op de groote zee, nu hier — dan daarheen, nu mooi weer en zonneschijn, en dan storm met hooge golven en witte koppen er bovenop — ha, dat is wat anders, zou ik zeggen. Dat is eerst een leventje van pleizier. Hard werken, zeggen ze, goed, hard werken, maar dat is niet erg. Dat moet ik bij Vader toch ook. En dan soms boven in het topje van den mast, vlak bij den wimpel, zwaaiende met mijne muts!»

Arie geraakte bij die gedachte zoo in geestvervoering, dat hij zijne pet van het hoofd nam, haar boven zijn hoofd zwaaide, en luidkeels «hoera!» riep.

«Hei, jongen, wat zit jij daar in je eentje te juichen?» hoorde hij zich op dit oogenblik toevoegen, en omziende, ontdekte hij een heer achter zich, in wien hij dadelijk den kapitein van het schip herkende.

«Voor de grap, kapitein!» zei hij lachend, terwijl hij zich de kruimels scheepsbeschuit van den mond veegde. «Ik dacht, dat het zoo heerlijk zou zijn, met dat schip mede te varen naar verre landen, en....»

«En daarom riep je hoera?» lachte de kapitein.

«Nu, je bent een rare jongen, dat moet ik zeggen. Maar apropos, weet je Neister, den scheepsbevrachter, te wonen?»

«Dat zou ik meenen, kapitein,» zei Arie. «Er hangen katrollen en rollen touw voor zijn winkel.»

«Juist, je weet het. Wil je dezen brief even bij hem brengen en op antwoord wachten? Dan krijg je een fooitje van me, als je terug komt.»

«Wat graag, kapitein,» zei Arie, en met een sprong wipte hij van den ducdalf af. De kapitein gaf hem den brief en Arie ging op weg.

In de stad keek hij natuurlijk voorzichtig rond, of hij zijn vader ook zag, want dien te ontmoeten was, volgens zijne meening, onder de gegeven omstandigheden het ergste, wat hem overkomen kon. Hij zag hem evenwel niet en bereikte ongehinderd het opgegeven adres. De heer Neister bevond zich in den winkel, en toen hij den brief gelezen had, zeide hij tot Arie:

«Ga maar een kwartiertje omloopen en kom dan terug, om mijn antwoord in ontvangst te nemen.»

«Best, mijnheer,» zei Arie.

Op de hoofdstraat vond hij het niet veilig voor hem; daarom sloeg hij een dwarsstraatje in, dat naar

een landpad voerde, hetwelk op een scheepstimmerwerf uitliep.

«Laat ik daarheen gaan,» dacht Arie, die er dikwijls geweest was, om te kijken, hoe booten en schepen werden vervaardigd. Want alles, wat op varen betrekking had, trok zijne belangstelling. Het eentonig getik van de zware hamers, die soms urenlang op de ijzeren bouten neervielen, teneinde dezen te klinken, was voor hem zelfs eene welluidende muziek. Ook was hij er graag, omdat er vele bootjes aan den wal lagen, die door den eigenaar van de werf aan de liefhebbers werden verhuurd. Arie had er dikwijls mede gevaren, vergezeld van den zoon van den baas, een jongen van zijn leeftijd, die om zijne zwakke gezondheid weinig de school bezocht. De dokters schreven hem geen lang leven toe, en hadden hem voorgeschreven, zooveel mogelijk in de buitenlucht te verblijven, daar deze alleen nog redding kon brengen. De schoollucht maakte hem gewoonlijk spoedig weer ziek. Hij scheen daar in het geheel niet tegen te kunnen. Ook nu bevond Fred zich weer op de werf, en daar hij zich verveelde, was Arie's verschijning eene ware uitkomst voor hem.

«Zoo Fredje!» zei deze.

«Dag, Arie, niet naar school?» was het antwoord.

«Vandaag niet,» zei Arie. «Eigenlijk ben ik gedrost, weet je, want ik had straf, en vanmorgen heb ik wat uitgevoerd, dat de zaak er niet beter op gemaakt heeft. Om je de waarheid te zeggen, durf ik niet goed

thuis te komen, want dan zal ik er zoo tegen loopen, als mij misschien nog nooit gebeurd is.»

«Is het waar?» vroeg Fred. «Wat dan?»

Arie vertelde hem, wat er voorgevallen was.

«Dat is erg genoeg,» zei Fred, toen hij alles wist. «Als die boer het aangeeft bij de politie, ziet het er leelijk genoeg voor jou en Ab de Frolle uit. Daar kon nog wel gevangenisstraf op staan, zou ik denken. Geloof je dat ook niet?»

«Zou je dat denken?» vroeg Arie niet zonder zorg. «Zou je dat echt denken, Fred?»

«Ja, ik geloof het wel. 'k Ben althans blij, dat ik niet in jouw schoenen sta. — En hoe kom je nu hier verzeild?»

«Och, ik moest eene boodschap doen bij Neister voor den kapitein van de Ariadne, en nu moet ik een kwartiertje wachten op antwoord.»

«Zoo, — dus je gaat naar de haven terug? Dat is jammer.»

«Waarom jammer?» vroeg Arie.

«Omdat ik je wilde voorstellen een poosje met me te gaan hengelen, want alle jongens zijn naar school en dus verveel ik me gruwelijk.»

«Wou je met de boot gaan?»

«O ja, dat kan heel best.»

«Goed, dan ga ik mee, maar eerst moet ik naar de haven terug om den brief weg te brengen. Binnen een half uur ben ik weer hier. Zoek jij intusschen maar een goeden voorraad wormen.»

«Afgesproken,» zei Fred.

«Ik zal zoo hard loopen, als ik kan,» riep Arie hem nog toe, terwijl hij zich op een drafje verwijderde. Hij haalde het briefje aan bij Neister en bracht het naar den kapitein van de Ariadne, die hem met een sloep aan boord liet halen. Arie vond dat verbazend prettig, en hij gaf zijne oogen goed den kost. Maar lang kon hij niet blijven, want hij wist nu, dat Fred Landers hem wachtte. Hij liet zich dus naar den wal terug roeien, na van den gullen kapitein een kwartje te hebben gekregen voor de genomen moeite, en spoedde zich naar Fred, die hem al in de boot zat te wachten.

«Zoo, ben je daar? Je bent gauw terug!» riep Fred hem toe.

«Ja hè? Heb je wormen gevonden?»

«In overvloed,» was het antwoord.

Arie stapte in en nam de riemen, want Fred was niet sterk genoeg om ver te roeien. Ze voeren het riviertje op, dat de stad in twee helften verdeelde. Op de rivier kwamen verscheidene zijwaters uit, waarlangs fabrieken gebouwd waren. Die zijwaters werden haventjes genoemd.

Toen de jongens een kwartiertje geroeid hadden, voeren zij een van die haventjes in, om daar te gaan hengelen. Aan den eenen kant hadden zij een groot terrein, waarop een graanpakhuis was gebouwd, aan de andere zijde de fabriek van kinderspeelgoed van den heer Kliphorst, Leo's vader.

De jongens legden de boot vast aan een paal, en

wierpen de hengels uit. Arie zat op het voorbankje, Fred bij het roer. 't Was een diep water, zoodat de haken op grooten afstand van de dobbers moesten blijven.

«'t Ziet er hier net uit, of er wel eens veel paling kon zitten,» zei Fred Landers.

«Of die er zit,» beaamde Arie. «Ik heb hier wel eens meer gehengeld met Ab en Flip de Frolle, want die wonen hier vlak voor deze haven. Hun tuin ligt net achter je.»

«Wat zal die Ab ook in den angst zitten,» zei Fred.

«Dat denk ik! Maar hij heeft dien akeligen zwaan niet doodgeslagen, dat deed ik.»

«Zou hem dat wat baten?»

«Ja, als ik eerlijk de waarheid zeg, wèl, want Ab wilde mij nog tegenhouden, toen ik den riem ophief, om den slag toe te brengen. Wist ik ook, dat die boer ons zoo dicht op de hielen zat!»

«En zùl-je de waarheid zeggen, als je voor den commissaris moet komen?» vroeg Fred. «Kijk, kijk, — ik geloof, dat ik beet heb.»

«Mooi zoo, — geduld, hoor, nog niet ophalen. Kijk, hij begint beter door te bijten. — Haal op!»

Fred deed het, maar er spartelde niets aan den haak.

«Jij bent een mooie, hoor! Eerst zeg je: «geduld, geduld,» en op 't zelfde oogenblik roep je «haal op!»

«'t Is mijne schuld zeker, hè, dat je niets hebt. Ik dacht, dat hij er aan zat. Leg maar weer dadelijk in, want het zal wel een paling wezen, veronderstel ik. Zeg, ik wou, dat ik ook maar eens beet kreeg.»

«Zou 't echt een paling geweest zijn!» vroeg Fred, die zijn hengel weer inlegde.

«Een baars tenminste niet, want als die den dobber zoo ver naar beneden getrokken had, zou hij aas en haak naar binnen geslokt hebben,» zei Arie. «Een baars is verbazend gulzig. Pas op, Fred, hij tukt weer, — kijk maar, heel zacht. Zie je 't wel?»

«Zeker, — maar nu zal ik hem zoolang laten zuigen, tot er van mijne dobbertjes niets meer te zien is. Ha, goed zoo, hij wordt driftig. Toe maar, jochie, geneer je niet, 't is een lekker wormpje. Kijk, Arie, daar gaan ze, ik zie geen dobbertje meer boven. — Hoepla!»

Fred haalde op, en nu spartelde er werkelijk een palinkje aan den haak, ongeveer zoo dik als een mansvinger.

«Dat is numero een!» zei Fred, terwijl hij het dier in een netje deed, en dat achter de boot in het water liet hangen.

«Ja, — nu is 't mijne beurt; ik heb nog geen beet gehad,» zei Arie, wel een beetje jaloersch op het succes van zijn makker.

Fred legde weer in, en hij scheen eene gelukkiger plaats getroffen te hebben dan Arie, want het duurde maar kort, of hij had al weer beet. En weldra haalde hij een klein vorentje uit het water, wel niet veel bijzonders dus, maar 't was toch eene aanmoediging om door te gaan.

Nog geen minuut later klonk het Arie toe:

«Ik heb al weer beet!»

Arie keek naijverig naar den dobber van Fred. Hij had nog niet de minste beweging aan zijn snoer kunnen opmerken. Daarom haalde hij op en wierp het dicht in de nabijheid van Freds snoer in het water, in de hoop, dat hij nu ook eens wat vangen zou.

«Dat is flauw van je!» zei Fred boos. «Hier is het mijn plaatsje, en nu kom jij er ook liggen.»

«Waarom is het jouw plaatsje?» vroeg Arie. «Heb jij het soms gepacht?»

«Neen, dat weet je wel beter,» was het antwoord. «Maar 't is toch flauw van je. Je hebt den visch nu weggejaagd ook, want zoo pas had ik beet en nu niet meer. Toe zeg, ga jij nu aan den anderen kant hengelen; hier raken onze snoeren in elkander verward, als we moeten ophalen.»

«Ga jij aan den anderen kant,» zei Arie. «Ik mag hier net zoo goed hengelen als jij, zou ik denken.»

«Goed, blijf dan!» zei Fred knorrig. «Maar ik blijf hier ook. Kijk, ik heb weer beet.»

De visch bleek echter van eene langzame natuur te zijn, want hij beet niet door. Fred dobberde, om hem tot toebijten te verlokken, langzaam met zijn snoer op en neder. Opeens vlogen al zijn rood en wit gekleurde dobbertjes met gang naar beneden.

«Haal op! Haal op!» riep Arie.

Fred deed het, en had het geluk een verbazend grooten baars te vangen, die zich met kracht tegen zijne gevangenneming verzette. Hij spartelde geducht

tegen en maakte het water in groote beroering. Maar Fred won den strijd en de baars verdween in het netje.

«Dat was een mooie!» zei Fred niet zonder trots. «Ik heb er goed den slag van, hè?»

En hij liet er zelfgenoegzaam op volgen:

«Er zijn er niet veel, die beter kunnen hengelen, dan ik.»

«'t Mocht wat!» zei Arie, die maar in het geheel geen tuk kreeg. «'t Is blind geluk, en er komt geen kunst bij te pas.

«Dat is wel mogelijk,» zei Fred, «maar ik heb er nu al drie en jij nog geen een. Noem jij dat nu maar blind geluk.»

«Bij mij heeft er ook nog geen een gebeten,» zei Arie. «Als ze niet bijten, is het mij onmogelijk ze te vangen.»

«'t Is juist de kunst, om ze te laten bijten,» zei Fred. «Kijk maar, daar gaat mijn onderste dobbertje al weer. Straks komt numero vier, let op, wat ik zeg!»

Inderdaad had hij al weer beet, maar nu kwam er ook beweging in Arie's dobber.

Met spanning tuurden de jongens naar de drijvertjes op het water, en zij namen positie, om dadelijk te kunnen ophalen, als zij dit noodig oordeelden.

«Pas op, dat onze snoeren niet in elkander raken,» zei Fred. «Hij begint door te bijten!»

«Ik zal naar dezen kant ophalen,» antwoordde Arie, «en gauw ook, want hij zit er bijna aan.»

Inderdaad dobberden de drijvers vlug op en neder,

zoodat het water er omheen een kringetje vormde. En juist was de spanning op het hoogst, toen de twee jongens opschrikten door een plons in het water, vlak bij de snoeren.

«Wat was dat?» vroeg Arie aan Fred.

En deze vroeg ook:

«Wat was dat?»

De visschen beten niet meer. 't Scheen wel, of zij ergens van geschrikt waren.

«Ik weet het niet,» zei Arie, die zijn blik over den omtrek liet ronddwalen of hij ook iemand opmerkte. «'t Leek net, of er een

steen in het water gegooid werd, maar ik zie geen mensch.»

«Juist, zoo leek het precies. Neen, ik zie ook niemand, dus dàt zal het wel niet geweest zijn. Ha, ik krijg weer beet.»

Een oogenblik later zei Arie:

«In mijn dobbertje komt ook weer leven. De visschen zijn zeker weer teruggekeerd.»

«Goed zoo, ding, bijt maar door!»

»Zeg Fred, 't is hier een goed plaatsje, want er zit blijkbaar veel visch. Kijk eens, wat gaat mijn d . . . »

«Plons!» klonk het weer in het water, en weer was het, of een voorwerp er snel in verdween.

«Er gooit vast iemand met steenen!» zei Fred boos, want de visch was weer op de vlucht gegaan en zijn dobber lag onbeweeglijk op het water.

Arie ging staan, om rond te zien, maar ook nu weer ontdekte hij niemand. Dat hunne veronderstelling juist was bleek even later, toen een steentje met kracht op het middenbankje terecht kwam en voor Freds voeten neerviel.

«Zie je 't wel?» riep hij uit. «Hier heb ik een steen!»

«Dat is meer dan flauw!» zei Arie. «Wie zou dat doen?»

Hoe zij ook rondkeken, zij zagen niemand.

«De steen kwam van dien kant,» zei Arie, naar den noordelijken hoek van de speelgoedfabriek wijzende. «Ik wil wedden, dat Leo Kliphorst ons dat koopje levert.»

«Leo Kliphorst? Daar is hij flauw genoeg toe,» meende Fred Sanders. «Hij is er altijd op uit een ander te plagen en te sarren, en als hij er half kans toe ziet, geeft hij een ander op den koop toe nog de schuld van dingen, die hij zelf gedaan heeft.

«Is het waar?» vroeg Arie.

«O ja, op school ook,» zei Fred, die ook op de Fransche school ging, als hij niet ziek was. «Laatst nog liet hij den inktpot uit zijne handen op den grond vallen, zoodat de vloer er uitzag van wat ben je me, en wat deed hij, denk je? Met het brutaalste gezicht van de wereld zei hij tegen mijnheer, dat ik hem moedwillig een stoot gegeven had, en dat het dus mijne schuld was. Hij is echt valsch!»

«En wat zei je Mijnheer?»

«Dat is nog al duidelijk: *ik* kreeg een standje en *hij* kwam van de straf vrij....»

«Die jij nu moest maken?»

«Neen, zoo ver kwam het niet, want Mijnheer ontziet mij altoos een beetje, omdat ik niet sterk ben. Ook geloof ik stellig, dat hij Leo wel doorziet....»

«Plons!» ging het weer in het water, en op hetzelfde oogenblik verscheen Leo met een lachend gezicht om den hoek van de fabriek. Zijne catapult had hij in de hand.

«Jij bent een vriendelijke mop, dat moet ik zeggen,» voerde Arie hem tegemoet. «Houd op met dat steenen gooien, waarschuw ik je, of....»

«Of?» vroeg Leo sarrend. «Nu, ga voort.... of?»

«Of ik zal je een paar blauwe oogen geven, zoodra ik je te pakken kan krijgen!»

«Wie moet je daarbij helpen?» vroeg Leo met een sarrend lachje, alsof hij Arie veel te min vond, om die bedreiging alleen uit te voeren.

«Dat kan ik alleen wel, leelijke gluiperd!» schold Arie boos.

«O, ik dacht, dat misschien Fred je zou helpen, die is nog al sterk,» zei Leo.

«Hij weet wel, de valschaard, dat ik hem niet aan kan,» zei Fred zacht, maar zijne oogen flikkerden van boosheid en zijne vuisten balden zich.

«Mooi gezegd, hoor!» schreeuwde Arie Leo toe. Hij wierp zijn snoer opnieuw in het water, en vervolgde: «Als je nu niet ophoudt met schieten, klim ik uit de boot en krijg je met mij te doen, hoor je, met mij heelemaal alleen. Ik heb niemands hulp noodig!»

't Was best aan zijne stem te hooren, dat deze bedreiging hem ernst was, en Leo begreep dat ook zeer goed. Hij besloot een toontje lager te gaan zingen, want Arie was hem wel wat al te sterk en hij voorzag een geducht pak slaag, als hij niet ophield met sarren.

«Ga maar weer hengelen,» zei hij daarom op vriendelijker toon. «Ik zal geen steenen meer bij je snoer schieten.»

«Dat is je geraden ook,» bromde Arie terug.

Fred wierp ook zijn snoer in het water, en beiden tuurden op hunne dobbers. Maar de jongens hadden nog al wat beweging in hun bootje gemaakt, wat ge-

voegd bij de steenen, die Leo in het water geschoten had, de visschen op de vlucht had gejaagd. De jongens kregen geen beet meer.

Leo kwam langzamerhand naderbij, en eindelijk had hij de boot bereikt.

Hij legde een steentje op de catapult en schoot het op de fabriek van zijn vader.

«Wat schiet dat ding ver, hè?» zei hij, om een praatje te maken en de twee jongens wat vriendelijker te stemmen, want hij had in het geheel geen lust in eene vechtpartij.

«Ja, erg ver,» zei Arie, die nog al vergevensgezind van aard was. «Ik wou intusschen maar, dat jij en je catapult op de Mookerheide zaten, dan hadden wij geen last van je. Je hebt al de visschen verdreven.»

«O, die komen wel weer terug,» zei Leo, «als je maar een poosje geduld hebt. Dit haventje is verbazend vischrijk.»

Hij legde weer een steentje op den slinger, en vervolgde:

«Zeg, ik wil wedden, dat ik met één schot dwars door het bovenste ruitje van dat graanpakhuis schiet.»

«Dat durf je toch niet,» lachte Arie, die van zoo iets ook wel hield.

«Niet durven?» zei Leo met minachting. «Van wien zou ik niet durven? Flap, daar gaat hij!»

Hij trok af, maar zijn schot miste. De steen vloog tegen den hoogen muur en viel kletterend op het erf neder.

«Dat was mis!» zei Arie. «Zie je wel, dat je niet kunt?»

«Dat zal ik je eens laten zien,» hernam Leo, die graag voor een goed schutter wilde doorgaan. «Ik kan er alles mede raken, wat ik wil. Daar gaat hij weer!»

Rinkelend vlogen de glasscherven naar beneden. Het schot had maar al te goed getroffen.

«Ik noem het eene flauwe aardigheid, om een andermans goed te vernielen,» merkte Fred op, die thuis eene zeer fatsoenlijke opvoeding kreeg en van dergelijke straatschenderijen een afkeer had. En waarschuwend liet hij er op volgen:

«Straks komen de werklieden, om te kijken, wie het doet.»

«Dan zeg ik, dat jij het gedaan hebt,» lachte Leo.

«Ja, zoo valsch en laf ben je wel; dat heb ik verleden week kunnen merken, toen je den inktpot in de school op den vloer liet vallen.»

«En jij er een uitbrander voor kreeg, hè?» lachte Leo. «Ja mannetje, dat is juist de kunst. Je moet je baantje schoon weten te praten, zeg ik maar. Kijk, jongens, nu het ruitje, dat er vlak naast zit. Een, twee, drie, daar gaat hij!»

Opnieuw vielen de scherven rinkelend neder.

Fred stond op en begon zijn snoer om den hengelstok te winden.

«Ik ga naar huis, Arie,» zei hij. «Ik heb geen lust, om hier in ongelegenheid te komen.»

«Houd-je maar bedaard, Fredje,» viel Leo in. «Er is op 't oogenblik niemand in het pakhuis, dus je loopt in het geheel geen gevaar.»

«Dan is het wèl een verbazend heldenstuk van je, om er de glazen stuk te schieten, wanneer je vooruit weet, dat er niemand in is,» zei Fred. «Kom, Arie, laten we gaan.»

Arie scheen echter nog niet veel lust te hebben, hij bleef althans voorthengelen.

«O, ik durf de ruiten in Pa's fabriek evengoed tot mikpunt te nemen,» zei Leo, die in het geheel niet voor lafhartig wilde doorgaan. «Kijk maar, daar gaat het!»

Inderdaad legde hij een steentje op zijn slingerwerktuig en schoot met kracht door een ruitje heen, dat even boven de oppervlakte van het water uitstak. Hij wist wel, dat die raampjes daar kelderramen waren, en dat zich in die kelders ook zelden of nooit werklieden bevonden. Hij *scheen* nu meer te durven, hoewel het inderdaad niet het geval was.

Hij keek de twee jongens triomfantelijk aan en schoot opnieuw een ruitje stuk. Daarna nog een en nog een.

Toen werd het Fred al te erg. Hij maakte de boot los en stak af, zoodat Arie nu wel verplicht was, zijn snoer in te halen. En nauwelijks waren zij van wal gestoken, of Leo gebruikte hen weer als mikpunt, tot groote woede van Arie, die van Fred eischte, dat hij onmiddellijk zou aanleggen, opdat hij den laffen plager zijn dank zou kunnen bewijzen. Maar Fred roeide

snel door, zooveel zijne zwakke krachten hem dat veroorloofden, en weldra bevonden zij zich weer op de rivier. De avond begon nu te vallen en het werd tijd om naar huis te gaan. De jongens roeiden naar de scheepswerf terug en Fred ging in huis. Ook Arie besloot, na lang weifelen, naar de ouderlijke woning terug te keeren.

Een kwartier, nadat zij het haventje verlaten hadden, had Ab, na den geheelen middag ijverig gewerkt te hebben, de hem opgelegde taak af en besloot hij, nog een poosje van de frissche buitenlucht te gaan genieten. Hij liep den tuin in in eenigszins prettiger stemming, dan waarin hij den geheelen dag had verkeerd, in de eerste plaats, omdat hij zijn werk af had, wat altoos een aangenaam en tevreden gevoel geeft, en ook, omdat tot nog toe niets van het gebeurde was uitgelekt. Hij begon te hopen, dat alles nog met een sissertje zou afloopen.

Daar Flip en zijne vrienden niet thuis waren, slenterde hij een poosje doelloos door den tuin, en verliet dien eindelijk door een poortje, dat toegang gaf tot het erf tusschen de speelgoedfabriek en het graanpakhuis. Er was niemand te zien, ook Leo niet, die weer heengegaan was. Spelende voort nam hij een plat steentje, en wierp dat op de oppervlakte van het water in het haventje. Het vermaakte hem te zien, hoe het steentje door de veerkracht van het water omhoog geworpen werd, weder neërviel, nogmaals zich verhief en eindelijk verdween. Hij zocht nog een

paar platte steentjes en herhaalde dat spelletje, niet bemerkende, hoe een van de fabrieksarbeiders langzaam naar buiten sloop en langs de schutting achter het haventje om, voortkroop. Hij bemerkte hem pas, toen de man hem plotseling bij den kraag greep. Ab schrok er niet weinig van.

«Hei, hola, wat moet dat beteekenen?» riep hij uit.

«Daar hebben we den glazenbreker!» riep de man uit. «Dat dacht je niet, hè kereltje, dat ik je zoo gauw te pakken zou krijgen. Kwâjongen, schaam jij je niet, om hier de ruiten stuk te gooien?»

De man schudde hem krachtig heen en weer, en keek lachend naar het raam in de fabriek, waar het hoofd van Leo zichtbaar was. Deze brave jongen had

er den man op attent gemaakt, dat Ab bezig was, de ruitjes stuk te gooien, wat hij zeide zoowel om alle verdenking van zijn eigen persoontje af te leiden, als om Ab, op wien hij zich wreken wilde, een poets te bakken. 't Was weer een van zijn gewone leelijke streken.

«Ik heb geen ruiten stuk gegooid,» schreeuwde Ab, moeite doende om zich los te rukken. «Laat me los, zeg ik, laat los! Ik heb het niet gedaan!»

Hij wist zich inderdaad te bevrijden, maar hij ging niet op de vlucht, want hij voelde zich volkomen onschuldig.

«Ha, ha!» lachte de man. «Wat kan jij liegen, jongen. Als ik het zelf niet gezien had, zou ik je bijna gelooven! Of durf jij volhouden, dat je niet met steenen gooide?»

«Dat heb ik gedaan, 't is waar, maar ik heb geen ruit stuk gegooid. Ik keilde met platte steentjes over het water, en heb niet eens opgemerkt dat de ruiten stuk waren. Maar nu zie ik het ook.»

«Zoo, zie je het nu ook,» zei de man smalend. «Dat valt ook moeilijk te ontkennen, zou ik meenen. En jij bent onschuldig, niet waar? Heelemaal onschuldig?»

«Ja, dat ben ik!» hield Ab boos vol.

«Jij gooit geen ruiten stuk, hè?» ging de man voort. «Jij bent een brave jongen, hè? En je liegt ook nooit, hè? Wel neen, dat doe jij niet.»

«Neen!» zei Ab. «Ik spreek de waarheid. Als ik ze

gebroken had, zou ik het zeggen, maar ik heb het niet gedaan.»

«En we hebben het met ons tweeën gezien, jongen.» zei de man boos over zulk een halsstarrige ontkenning. «Leo en ik hebben het buiten gezien, en ik zal het mijnheer Kliphorst zeggen. Die moet dan maar weten, wat hij doen wil, maar als het *mijn* ruiten waren, zou je ze betalen. Hoe heet jij, Ab of Flip, want jelui lijkt zoo mirakel veel op mekaar, dat ik er geen onderscheid in zie.»

«Ik ben Ab, dat durf ik gerust zeggen, want ik ben onschuldig. Dat houd ik vol, al had je 't met je tienen gezien. Of mag ik soms geen steentjes over het water laten keilen?»

«Jawel, als je ze maar niet door de ruiten laat keilen,» zei de man, die zich langs denzelfden weg naar de fabriek terug begaf. «Ik zal het aan mijnheer Kliphorst vertellen, hoor mannetje, dat beloof ik je.»

«Ga je gang,» zei Ab. «Ik heb het niet gedaan.»

Ab ging naar huis terug. Zijn beetje opgewektheid was weer totaal verdwenen.

En nauwelijks was hij binnen, of er werd gebeld. Een agent van politie bracht de boodschap, dat Ab den volgenden morgen om negen uur voor den commissaris van politie moest verschijnen. Gelukkig was zijn Pa niet thuis, want deze was naar de kerkeraadsvergadering.

Schreiende vertelde Ab aan zijne Ma alles, wat er dien dag gebeurd was. En deze sprak er geen oor-

deel over uit, want zij wilde eerst de terugkomst van haar man afwachten, om met hem over de zaak te spreken. Ab zag echter zeer goed, dat het gebeurde zijne lieve Ma verdriet deed. Van de gebroken ruiten sprak hij niet, want daaraan had hij geen schuld.

Daar hij geen trek had in eene avondboterham, gebood zijne Ma hem, naar zijne kamer en naar bed te gaan. Toen een poosje later Flip daar ook verscheen, die met zijne vrienden prettig gecrocket had, deelde hij hem het gebeurde mede, en vertelde ook de ruitengeschiedenis.

«'t Is wèl een ongeluksdag voor je geweest, Ab,» zei hij deelnemend. «Ik ben benieuwd, hoe Pa een en ander zal opnemen. Ma is niet boos, naar ik gemerkt heb, maar wel verdrietig.»

«Ja,» zuchtte Ab, «wàs zij maar boos. Dat ik haar verdriet heb gedaan, hindert mij nog het meest van alles. Wel te rusten!»

«Slaap wel!» zei Flip.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Arie komt voor eene gesloten deur en brengt een onrustigen nacht door. De dominé en de koster hebben een onderhoud en Arie komt tot inkeer.

Toen Arie Vaartman uit de boot gestapt was, zakte hij als met looden schoenen naar zijn huis af. Hij voorspelde zich van de ontmoeting met zijn vader al bitter weinig goeds en toen hij over het gebeurde nog eens nadacht, moest hij zelf toegeven, dat hij dat verdiend had. Hij twijfelde niet, of zijn vader zou reeds vanwege de politie omtrent de zwanengeschiedenis zijn ingelicht, en verbazend boos op hem zijn. En hij kende de harde handen van zijn vader te goed, om ze niet te vreezen. Wel wist hij, dat deze hem slechts zelden lichamelijk strafte, maar dezen keer zou hij het stellig doen, en geducht ook. Af en toe bleef hij op de straat stilstaan, om zich af te vragen, of hij maar niet beter zou doen, weg te loopen, de wijde wereld in, maar telkens wierp hij dat plan van zich af, want dan voelde hij toch, dat hij zijn vader liefhad en zóó niet van hem scheiden wilde, en dat hij zijn zusje Neeltje liefhad, en dat er een plekje was op het kerkhof, dat

hem dierbaar was, omdat daar zijne lieve moeder rustte onder de wuivende graspluimen. Neen, vluchten wilde en kon hij niet. Hij vervolgde zijn weg, tot hij eindelijk thuiskwam. De deur was echter gesloten.

«O ja, 't is waar ook, Vader heeft kerkeraadsvergadering,» bedacht hij, «en Aaltje-nicht zal hier of daar op bezoek wezen. Neeltje heeft zij zeker medegenomen. Nu, dan zit er niet anders op, dan maar geduldig te wachten.»

Arie zette zich op een steen bij den regenbak, dicht bij de achterdeur. En hij had er nog niet lang gezeten, toen hij iemand hoorde naderen. Tot zijn schrik zag hij, dat het een agent van politie was. De man wilde de klink van de achterdeur oplichten, wat hem niet gelukte.

«Niet thuis?» mompelde hij.

Arie, die zich wat teruggetrokken had, kon deze woorden duidelijk verstaan.

De agent klopte met zijne vuist op de deur en riep met luide stem: «Volk!»

Toen hierop geen antwoord kwam, herhaalde hij die handeling nog eens. Plotseling kreeg Arie een idée. Waarom zou hij zelf de boodschap niet aannemen? Dan kwam zijn vader er misschien niets van te weten en zou alles nog goed afloopen. Hij stond op en begaf zich naar den agent.

«Goeden avond, agent,» zei hij beleefd.

«Zoo jongen,» was het antwoord. «Is hier niemand thuis?»

«Neen, niemand. De deur is gesloten.»

«Wie ben jij?»

«Arie Vaartman.»

«Ah zoo! Dus ben jij de jongen, die van morgen den zwaan van Bakker heeft doodgeslagen, even achter het station?»

«Of de zwaan van Bakker was, weet ik niet, maar 't is waar, dat ik hem heb doodgeslagen,» bekende Arie.

«Zoo, zoo, ben jij een van die rakkers? Nu, dan heb je wat goeds te wachten, dat verzeker ik je.»

Arie hield zich op een kleinen afstand van den agent, en was gereed dadelijk op de vlucht te gaan, zoo deze hem mocht willen grijpen. Want hij vreesde, dat de agent hem kwam halen om hem voor dien nacht op te sluiten.

«Waar is je vader?» vervolgde de man.

«Naar eene vergadering,» was het antwoord. «Er is niemand thuis op dit oogenblik. Ik kan zelf ook niet binnen komen.»

«Nu, dan zal ik jou de boodschap maar zeggen. Jij en je kameraad moeten morgen ochtend om negen uur voor den commissaris verschijnen. en dan moet je maar afwachten, wanneer je weer terug komt. Zul je die boodschap aan je vader overbrengen?»

Arie herademde, nu hij merkte, dat hij dien nacht niet opgesloten zou worden. Hij antwoordde dan ook vriendelijk:

«Ik zal het zeggen, agent.»

Maar tegelijkertijd nam hij zich voor, van het geheele voorval niet te spreken en de volgenden morgen, in plaats van naar school, naar den commissaris te gaan, en dat achtte hij een heel wijs plan.

«Als je het maar doet?» zei de agent, die den jongen niet erg scheen te vertrouwen. «Kan ik er op aan.»

«O ja, agent, gerust hoor!» zei Arie.

De agent vertrok, maar hij had nog geen vijf schreden gedaan, of hij bleef staan.

«Hoe laat komt je vader thuis?» vroeg hij.

«Als de vergadering afgeloopen is,» zei Arie.

«Waar wordt die gehouden?»

«In de kerkekamer.»

«O, — dus hier in de kerk? Dan zal ik het je vader zelf wel even zeggen, om zekerheid te hebben. Moet ik de voordeur in?»

«Ja.»

Met leede oogen zag Arie hem vertrekken. Hij volgde hem op eenigen afstand en zag hem in de kerk verdwijnen. Van dit oogenblik af stond het bij hem vast, dat hij dien avond »niet in huis zou komen. Ronduit gezegd ontbrak hem daartoe de moed.

Hij ging naar een bakkerswinkel in de buurt en kocht daar twee krentenbroodjes. Daarmede begaf hij zich naar het kerkhof, waar hij niet den rug tegen een staande zerk ging zitten, dicht bij de plaats, waar zijne moeder begraven lag. Hij overdacht zijn toestand en kwam eindelijk tot een besluit. Hij zou dien nacht wel ergens een plaatsje zoeken om te slapen, en den volgenden morgen naar zijn vader gaan om

hem te vragen, of hij zeeman mocht worden. «Ja,» dacht hij, «en dan zal ik goed oppassen en mijn best doen, opdat vader tevreden over me kan zijn. Als ik op zee ben, kan ik ook geen verkeerde dingen meer doen.» En hij moest er zelf om lachen, toen hij bedacht, dat daar geen kraaieneieren te vinden waren en geen zwanen van boer Bakker doodgeslagen konden worden.

Hij wachtte zoo lang, tot de vergadering afgeloopen was, en hij zag de mannen in de verte als donkere gedaanten vertrekken. Maar zijn vader bleef nog geruimen tijd in de kerk, tot Aries bevreemding, want gewoonlijk sloot hij de kerk onmiddellijk na den afloop der vergadering, na eerst het licht te hebben gedoofd.

Hij wist niet, dat zijn vader den ganschen avond met zorg over zijn zoon had zitten nadenken. Want het was hem dien dag hoe langer hoe meer duidelijk geworden, dat het op deze wijze niet kon voortgaan. Hij zag zijn eenigen zoon voor zijne oogen opgroeien tot een slecht mensch, en dat deed hem verdriet.

Eenzaam en onbeweeglijk zat hij in het kleine kosterskamertje, dat naast de kerkekamer lag. De stemmen der heeren drongen wel tot hem door, maar hij hoorde ze niet. Alleen als hij gebeld werd, om iets binnen te komen doen, stond hij even op, maar teruggekeerd verzonk hij dadelijk weer in zijne droevige overpeinzing.

«Niets helpt bij den jongen,» mompelde hij zacht

voor zich heen, «niets helpt, geen strafwerk en geen slaag. Ik weet niet, wat ik verder met hem beginnen moet. Maar zóó groeit hij op voor de gevangenis.»

Op dit oogenblik werd de deur geopend en trad de agent binnen, om hem de boodschap van den commissaris over te brengen, welke boodschap den stroeven man nog somberder stemde.

«Arie?» vroeg hij. «Bij den commissaris komen? Waarvoor?»

De man vertelde hem, wat er gebeurd was, en Vaartman bleef onbeweeglijk zitten, met de oogen peinzende op de tafel gericht. Eindelijk zeide hij:

«Dus met Ab de Frolle?»

«Ja, dat schijnt ook zoo'n lieve jongen te wezen....»

Maar Vaartman schudde langzaam het hoofd, en mompelde: «Die met pek omgaat, wordt er mede besmet. 't Is Aries werk, vrees ik.»

Toen de agent vertrokken was, stopte Vaartman zijn zwart stompje Goudsche pijp en blies peinzend dikke rookwolken voor zich uit. Eindelijk scheen hij het met zichzelven eens te worden, want hij knikte met het hoofd en mompelde:

«Ja, dat zal ik doen. Dat zal het beste wezen.»

Een half uur later, toen de vergadering afgeloopen was en de heeren gereed stonden om te vertrekken, naderde Vaartman den dominé, en zeide, na beleefd met zijn wijsvinger tegen zijne pet getikt te hebben:

«Met uw verlof, dominé, maar ik zou u graag even willen spreken.»

«'t Is al laat geworden, koster, kan het morgen niet gebeuren?» vroeg de dominé.

«Liever nu nog,» was het antwoord. «'t Is van veel belang.»

«Ga dan zitten.»

Dominé en koster namen tegenover elkander plaats.

«En wat is er nu, Vaartman?» zei dominé de Frolle vriendelijk. «Je ziet er uit, of je iets hebt, dat je bezwaart.»

«Dat is het ook, dominé," zei Vaartman met een dikken rookkolom uit zijn pijpje. «'t Is over Arie, ziet u, over Arie.»

Vaartman zweeg. Hij was in het geheel niet welsprekend.

«Over Arie? En wat is er met hem?»

«Heel veel, dominé, maar weinig goeds. Ik weet er geen raad meer mede. Alles heb ik al met hem geprobeerd, maar het helpt niet. 'k Heb hem psalmverzen laten leeren voor straf, wel zes of tien gelijk, en dat is toch goed, zou ik zeggen. Uit zoo'n vers kan een jongen wat leeren, heb ik gelijk of niet, dominé?»

De dominé glimlachte flauw bij die vraag.

«Dat hangt er van af, onder welke omstandigheden dat gebeurt, mijn vriend,» zeide hij. «Uit een psalmvers kan zeer zeker wat goeds geleerd worden, veel goeds zelfs, maar niet op de wijze, als door u wordt toegepast. Welk middel is nog meer door u beproefd, om hem tot betere gedachten te brengen?»

«Ik heb hem geslagen, dominé, geslagen, tot mijne armen er moe van werden. Maar 't geeft ook al niet. De jongen doet wat hij wil, en hij stoort zich aan geen vader of meester.»

«Wat heeft hij dan nu weer uitgevoerd?» vroeg de dominé, die over de toegepaste straffen geen bijzonder hoogen dunk scheen te hebben.

«Nu weer uitgevoerd?» herhaalde Vaartman. «Hij heeft den ganschen dag niets dan kwaad gedaan. Dat hij van morgen met uw zoontje in den toren geklommen is en bijna den nek gebroken . . .»

«Met wien, zeg je?» vroeg de dominé verschrikt. «Met wien?»

«Wel, van morgen is hij met Ab in den toren geklommen tot in den koepel toe, en dat zij hun nek niet gebroken hebben, mag wel een wonder heeten. Ze hadden een touw om een van de ijzeren punten rondom den koepel geworpen, hebben daar een laddertje aangebonden en zijn zoo naar boven geklauterd. Maar daar is me opeens die ijzeren punt gebroken . . .»

«O!» riep de dominé uit, terwijl hij den koster met den grootsten angst aankeek. «Vreeselijk!»

«'t Is goed afgeloopen, want Ab was er al bovenop, en die heeft Arie gegrepen. Maar ze konden er niet meer af. Om een uur of tien heb ik ze naar beneden geholpen . . . .»

«Hoe laat, zegt u?»

«'t Zal zoo wat tien uur geweest zijn, dominé.»

De dominé stond op en liep peinzend de kamer op en neer. «Om tien uur,» mompelde hij. «Maar dan heeft Ab mij bedrogen ....»

De koster vervolgde:

«Ik heb Ab door een agent, die me geholpen had, naar school laten brengen, en Arie bevolen, op den zolder zes verzen van psalm 103 te gaan leeren, maar denkt U, dat hij het gedaan heeft? Mis, hoor. Hij is, zoo gauw hij kon, weggeloopen, en ik heb hem den heelen dag niet teruggezien.»

«Ook niet om te eten?» vroeg de dominé.

«Ook niet om te eten,» zei de koster. «En ik weet op 't oogenblik nog niet, waar hij zich bevindt.»

«'t Is erg, dat moet ik zeggen,» zei de dominé peinzend.

«Ja, erg is het,» herhaalde de koster, «maar het ergste moet nog komen. De twee jongens schijnen elkander later in den morgen weer ontmoet te hebben, althans — ze hebben in een bootje gevaren in een tocht achter het station ....»

«Maar dan is mijn Ab vanmorgen in het geheel niet school geweest?» viel de dominé in.

«Neen, daar kan hij niet geweest zijn, dominé.»

«En dan heeft hij onwaarheid tegen mij gesproken ...»

«Och, dat doet Arie ook dikwijls, dominé. Ik zou het als kind niet hebben urdven wagen, om mijne ouders voor te liegen, maar hij schijnt er niets om te geven ....»

«En wat is er verder gebeurd?» vroeg de dominé.

«Ze hebben een nest gevonden, waarop een zwaan zat te broeden, die toebehoorde aan boer Bakker, u weet wel, hij woont vlak achter de spoorbaan.»

«Ja, ik ken hem wel, en verder?»

«Verder hebben ze twee eieren uitgehaald, en toen de gent boos achter de boot aanzwom, heeft Arie een riem genomen en het dier doodgeslagen.»

«Dat is erg, koster, heel erg en verregaand brutaal. En u noemt alleen Arie, maar Ab zal ook wel zijn deel van de schuld hebben. 't Spijt me erg, koster.»

«Zeker, Ab heeft ook schuld, maar wie met pek omgaat, wordt er mede besmet, dominé. Arie is geen goed kameraad en hij verleidt andere jongens tot verkeerde dingen. Ziet u, dominé, dáárom wenschte ik u een oogenblik te spreken. Ik zou zoo graag uw raad willen inwinnen, want zoo gaat het niet langer, dat zie ik zelf zeer goed in.»

De dominé zag den koster peinzend aan, en deze vervolgde:

«Ik ben een stille, stroeve man, dominé, en nadat mijne vrouw gestorven is, mist mijn jongen de noodige leiding. Ik heb gedaan, wat ik kon, maar 't gaat niet, — 't gaat niet, dat zie ik wel.»

«Neen, goede vriend, zóó gaat het niet,» sprak de dominé. «U zelf is zelden thuis ....»

«Ik ben altoos aan het werk, dominé. Moet ik geen

graven delven op het kerkhof, dan maak ik doodkisten, of moet doodstijdingen aanzeggen aan de huizen, en dat alles maakt een mensch ook niet vroolijker, dominé. Dat geeft een druk in huis, eene somerheid.»

«Juist,» zei de dominé, «uw huis is voor Arie geen *tehuis* meer, waar hij zich aangenaam en gelukkig voelt, zooals in de dagen, toen uwe vrouw nog leefde. En ik vrees, dat uwe huishoudster allerminst in staat is, om invloed ten goede op uwe kinderen uit te oefenen. Hoe gedraagt Neeltje zich, uw dochtertje?»

«'t Is een gehoorzaam kind, dominé, zacht en lief van aard, maar ze is me te somber voor haar leeftijd. Een kind van negen jaar moest vroolijker zijn. En Aaltje-nicht is eene snibbige, kattige vrouw, die altoos raast en scheldt ....»

«Vaartman, je moest eene andere huishoudster nemen» sprak de dominé ernstig. «Je moest een verstandige, lieve vrouw in je huis brengen, die de kinderen weet te leiden en op te voeden. Hunne jeugd gaat vreugdeloos voorbij, en hun huis wordt hun een schrik. Denk daar eens over, en sla Arie niet meer. Zoek hem eens door zachtheid te winnen. Misschien, ja, ongetwijfeld heeft een vriendelijk woord meer invloed op hem, dan ruwheid en hardheid. En bovenal, geef hem arbeid te verrichten. Op school gaat het niet meer met hem, en ik acht het om verschillende redenen beter, dat U hem daar afneemt. Maar geef hem arbeid, want ledigheid is den duivels oorkussen, koster, vergeet dat niet.»

«Ja, ja, dat is wel zoo, dominé. Ik heb er ook al over gedacht, om hem bij mij in den winkel te nemen.»

«Om doodkisten te maken?» viel de dominé in, die Arie te goed kende, om niet te weten, dat dit hem allerminst bevallen zou. «Heeft hij daar lust in?»

«Lust? Neen, dat zou ik niet denken, maar toen ik een jongen was, had ik er ook geen lust in, en toch deed ik het. Als een vader wat wil, moet een kind dat ook willen.»

«Zeker, een kind betaamt gehoorzaamheid jegens zijne ouders, dat is volkomen waar, doch in dit geval zou ik het raadzaam achten, met zijne wenschen rekening te houden. Als hem een vak opgedrongen wordt, waarin hij geen lust heeft, vrees ik, dat er nieuwe zorgen voor u zullen komen. Ik sprak er liever eens over met hem. Nu, koster, ik ga naar huis, want het wordt laat. Denk nog maar eens op uw gemak na over hetgeen we besproken hebben. Goeden avond!»

«Dag dominé,» zei de koster, de pet opnieuw met zijn vinger aanrakende. «Ik dank u wel voor uw goeden raad.»

De beide mannen gingen naar huis, ieder met zorg in het hart over hun zoon.

Arie zag zijn vader langs het kerkhof loopen en plotseling stilstaan. Daarna veranderde hij van koers en betrad het kerkhof. Met gebogen hoofd bleef hij stilstaan bij het graf van zijne vrouw. Arie kon zien, dat zijne handen zich zenuwachtig bewogen, en voelde

grooten lust op dit oogenblik, om zijn vader om den hals te vliegen en vergiffenis te vragen, — maar hij deed het niet.

«'t Zal niet baten,» mompelde hij. «Morgen doe ik toch weer verkeerde dingen.»

Langzaam verwijderde zijn vader zich naar huis.

De lucht, die tot nog toe helder was geweest, begon langzamerhand te betrekken. De sterretjes, die aan den hemel hadden geschitterd, verdwenen achter een lichten nevel, die steeds dichter werd.

«Er komt verandering van weer,» mompelde Arie opstaande. 't Was den geheelen dag warm en zonnig geweest, maar nu werd de lucht bewolkt.

Arie begaf zich naar een klein gebouwtje, dat tegen den kerkmuur stond. 't Was het zoogenaamde zandhok, waarin het zand werd bewaard, dat over de zerken in de kerk werd gestrooid, als deze schoongemaakt werd. In dat gebouwtje was een deur, met een raam er naast. Het geheel zag er slecht onderhouden en vervallen uit. Arie wist, dat dit zandhok toegang tot de kerk gaf.

De deur vond hij echter gesloten. 'tWas hem bekend, dat dit geschiedde door middel van een zwaren grendel, maar hij wist ook, dat een van de ruitjes uit het raam gebroken was, en dat hij, als hij daar zijn arm door stak, den grendel kon wegschuiven. Hij klom daarom op het smalle, min of meer vermolmde kozijn. 't Ging wel moeilijk, om zich daarop staande te houden, maar 't gelukte hem toch. Hij schoof den grendel weg en

de deur was open. Nadat hij het hok binnengetreden was, sloot hij haar weer.

Een nare, vunzige lucht kwam hem tegemoet, maar die lucht kende hij te goed, om er voor terug te deinzen. Door een andere deur kwam hij in de groote, holle kerk, waarin zijne voetstappen door de hooge muren en het gewelf verscheidene malen werden teruggekaatst. Onwillekeurig liep Arie op zijne teenen, want hij vond het toch wel wat angstig en schril daar heel alleen in dat groote, holle gebouw, bijna midden in den nacht. Het was nu al laat geworden. Het flauwe licht dat door de ramen van buiten doordrong, tooverde hier en daar geheimzinnige schaduwen, en het porcelein-witte, groote kerkorgel, met zijne staande pijpen, verhief zich tegen den achtergrond als een reusachtig wit spooksel. Het getik van de torenklok drong regelmatig tot hem door. Arie voelde zich min of meer beklemd, en hij hield soms zijn adem in.

«Zou ik naar huis gaan?» mompelde hij huiverend.

Maar daar durfde hij niet toe besluiten. Bovendien, zijn vader zou nu wel al naar bed zijn gegaan, want Aaltje-nicht en Neeltje waren ongetwijfeld al sedert lang thuisgekomen. Neen, hij moest blijven, er zat niet anders voor hem op.

Hij sloop naar eene groote bank, dicht in de nabijheid van den preekstoel, en opende daarvan het deurtje. 't Was de burgemeestersbank. Arie wist, dat daarin zachte kussens lagen. Hij zocht ze bij elkander en legde ze op den grond. Maar hij moest er meer

hebben. Daarom ging hij naar de bank der ouderlingen, en nam ook daar de kussens weg. Nu maakte hij een bed, en legde zich ter ruste.

't Bed was goed genoeg, zelfs zacht, en onder gewone omstandigheden zou hij er zeer goed op hebben kunnen slapen. Maar nu gelukte hem dat niet. Hij kon den slaap maar niet vatten.

Geen wonder trouwens, want het was voor de eerste maal van zijn leven, dat hij 's nachts uitbleef... zonder verlof van zijn vader, en hoe ondeugend hij ook mocht zijn, nu toch klaagde zijn geweten hem met luider stem aan, dat hij iets deed, wat zeer slecht was.

Plotseling schrikte hij op, want een verbazend gedruisch klonk door het holle gebouw. Maar met een flauw glimlachje legde hij zich weer neder, want hij herkende het geluid. 't Werd veroorzaakt door het slagwerk van de torenklok. Hij wist, dat dan een wiel snel in het rond draaide en door een pal gegrepen werd. Nu telde hij de slagen van de klok. 't Was twaalf uur.

Arie draaide zich onrustig op zijn leger om en om. Hij wist het niet, dat zijn vader nog op was, om op hem te wachten, en dat deze zich ongerust maakte over het uitblijven van zijn zoon.

Arie poogde opnieuw te slapen. Hij kneep zijne oogen stijf toe, en begon langzaam tot honderd te tellen, want hij had wel eens gehoord, dat dit een goed slaapmiddel was. Doch hij was nog niet tot zestig gekomen, of een zacht geruisch trof zijn oor, nu

dichtbij, dan verderaf, zonder ophouden. 't Stemde hem opnieuw angstig, want hij kon voor dit geluid in het geheel geen verklaring vinden. Zijne oogen openen durfde hij niet uit vrees van iets geheimzinnigs te zullen zien. Voor spoken was hij wel niet bang, althans overdag niet, maar nu was het in het holletje van den nacht. Hoor, daar was het weer, nu vlak boven zijn hoofd. Hij bleef doodstil liggen luisteren, en zijn adem hield hij in. Nu verwijderde zich het geluid weer. En opeens begreep hij, wat het was. 't Kon niet anders dan eene vleermuis zijn, die door den toren naar binnen gekomen en nu in de kerk opgesloten was. Arie bedacht, hoe grappig het zou wezen, wanneer dat beest Zondags, als er kerk gehouden werd, eens ging rondfladdereu boven de hoofden der menschen. Wat zouden dezen schrikken, en de vrouwen inzonderheid. Die gedachte deed hem zijne vrees min of meer vergeten, en nu eindelijk sliep hij werkelijk in. Eer er een half uur verloopen was, had zich een diepe slaap van hem meester gemaakt. 't Was maar jammer voor hem, dat hij er slechts zoo kort van genieten kon, want hij werd plotseling gewekt door een ontzettend geluid, dat zich in de kerk deed hooren, en naar het scheen, wel honderdvoudig werd teruggekaatst. Goed wakker werd hij echter niet, daarvoor was zijn slaap te vast geweest. Hij had zijne oogen half geopend en luisterde met ontzetting naar hetgeen er gebeurde. Soms scheen het hem toe, of hij onder eene zeer groote spoorbrug lag en of een lange trein

met donderend geweld daar overheen rolde. Ja, 't was hem zelfs, of hij het vuur uit de locomotief zag gloeien en flikkeren in den donkeren nacht.

Hij werd angstig, zeer angstig; het zweet brak hem aan alle kanten uit.

't Werd geen oogenblik stil meer in de kerk. Onophoudelijk volgde de eene trein op den anderen, naar het hem toescheen, en telkens weer snoven de vurige locomotieven over hem heen, naar alle richtingen vuur rondom zich uitspuwende. En op de spoorbrug kletterde de regen neer bij stroomen, terwijl de stormwind er loeiende overheen gierde. Heel langzaam kwam hij meer tot bewustheid, maar nog steeds verwarde hij droom en werkelijkheid dooreen. Toen hij een oogenblik de oogen opende, scheen het hem toe, of de gansche kerk in een blauwen gloed stond, zoodat hij zich haastte, zijne oogen weer te sluiten. En onmiddellijk daarop rolden de treinen weer in vliegende vaart over de lange brug, terwijl de storm voortloeide en de regen kletterend neerviel. De kerk liep onder water, dat begon hem meer en meer duidelijk te worden. De gansche vloer was er wel reeds een centimeter hoog mede bedekt, en 't steeg voortdurend hooger. Hij zag het voor zijne oogen klimmen. Hij poogde zich op te richten, maar hij was als met machteloosheid geslagen, — hij wilde roepen, maar kon niet spreken, geen geluid geven zelfs. Hij wilde zijn arm opheffen, om zich aan de kerkbank vast te grijpen, teneinde zich op te richten, doch zijn arm bleef

onbeweeglijk liggen, hoeveel moeite hij ook deed. En steeds wies het water hooger!

«Ik zal mij van mijn leger laten glijden,» dacht hij. Maar 't gelukte hem niet. Hij moest blijven liggen, zooals hij lag. Ha, daar vulde weer die blauwe gloed het gansche kerkgebouw en rolden opnieuw treinen met donderend geweld over de brug. Het geluid werd in honderden echo's weerkaatst. En weer was het water hooger gestegen, want de regen bleef vallen bij stroomen. De storm joeg het naar binnen.

Hij voelde het stijgen, en met zekerheid zag hij het thans aankomen, dat hij verdrinken moest, jammerlijk verdrinken. Hij opende den mond om hulp te roepen, en met inspanning van alle krachten gelukte het hem een schrillen kreet te uiten. Van dat oogenblik af was de betoovering gebroken. De nachtmerrie was geweken, en Arie ontwaakte. Hij richtte zich op en staarde in de duisternis om zich heen. Inderdaad loeide er een hevige storm en kletterde de regen op het hooge kerkdak. Een hel licht flitste langs den hemel en zette de kerk in een blauwen gloed. Onmiddellijk daarna rolde een zware donderslag door het luchtruim. En weer doorkliefde een felle bliksemstraal het zwerk en ratelde de donder door het kerkgebouw.

Arie sprong op. 't Werd hem te benauwd, daar in de burgemeestersbank, ja zelfs in de groote kerk. Een vreeselijke angst maakte zich bij het woeden der elementen van hem meester. Hij beefde over al zijne leden.

Neen, hier, in die holle kerk, met die oude graven onder de blauwe zerken en een angstig rondfladderende vleermuis tegen het gewelf, durfde hij niet blijven. Hoor, 't was noodweer! Hu! Wat een licht — en wat een vreeselijke donderslag. De ruiten rinkelden in de looden lijsten, en 't was, of de pannen van het dak vielen.

Arie vluchtte weg, met de handen om zich heen tastende, teneinde zich niet te stooten. Daar was de deur, die naar het zandhok voerde. Nu was hij er in. Hij schoof den grendel weg, en de deur werd met een zwaren slag door den stormwind opengeworpen. De regen sloeg hem in het gelaat. Een bliksemstraal flikkerde door de lucht, en de donder knetterde.

't Was vreeselijk weer.

Arie deed de deur achter zich dicht en snelde over het kerkhof. Hij ijlde naar huis. Ha, er brandde licht op de tafel. Het gordijn was neergelaten.

Arie tikte tegen het raam.

«Vader! — Vader!» riep hij angstig. «Ik ben het! Laat mij er in, Vader!»

Bijna op hetzelfde oogenblik werd de deur geopend. Arie snelde haastig naar binnen en zag zijn vader geheel gekleed voor zich staan.

Tot zijne groote verbazing trok deze hem naar zich toe, drukte hem aan zijne borst en kuste hem op den mond. Dat was in jaren niet gebeurd.

«Vader!» stamelde Arie bewogen.

«Kom binnen, kind, ik heb je den geheelen nacht

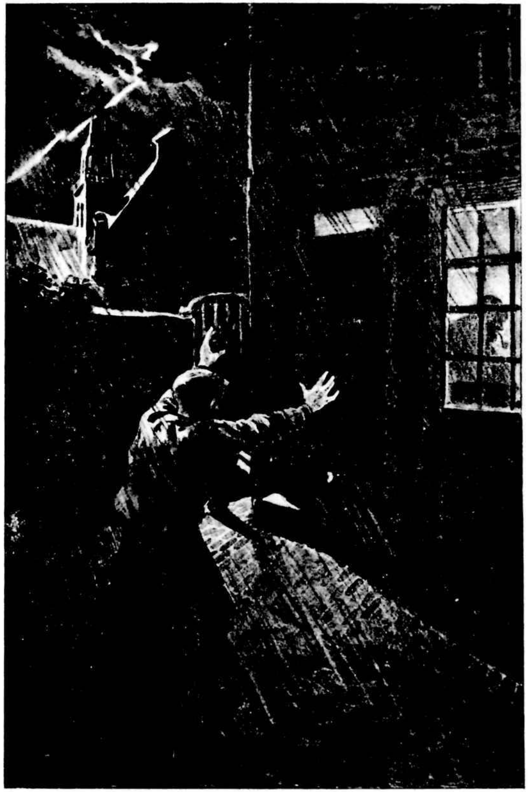

gewacht en verheug me er over, dat je gekomen bent.»

De stem van den koster klonk zachter, dan Arie haar ooit gekend had. En zijne hand gleed hem liefkoozend over de haren en over het gelaat.

«Waar ben je geweest?» vroeg zijn vader.

«In de kerk,» zei Arie zacht. «Ik durfde niet thuiskomen, Vader, want....»

«Ik weet het,» klonk het uit zijn vaders mond. «Ik heb het vernomen, Arie, wat je gedaan hebt.»

Arie en zijn vader namen aan de tafel plaats, tegenover elkander, Arie echter slechts op de punt van een stoel verward en verwonderd. Hoe? Sloeg zijn vader hem niet? Waarom deed hij dat niet? Dan was immers zijn schuld weer verrekend?

Hij wist niet, hoe hij het met zijn vader had, en hij voelde den wensch in zich opkomen, dat hij maar liever geslagen werd.

Hij keek zijn vader een oogenblik aan, en zag, dat deze een traan in het oog had. Dat deed Arie pijn in het hart.

Hij sprong op, en ging bij zijn vader staan. Toen greep hij diens hand en hield haar in de zijne.

«Vader, — Vader!» riep hij gejaagd. «Waarom is u verdrietig? Is dat om mij, Vader? Ik dacht —»

Arie zweeg verward.

«Wat dacht je, kind?» vroeg Vaartman zacht, en hij trok Arie tegen zich aan en sloeg hem een arm om den hals.

«Ik dacht, vader, — dat u toch niet meer van me

hield, omdat ik zoo slecht ben,» zei Arie snikkend. «Vader, wil u het me vergeven, — toe vader, ik beloof u, dat ik veel, veel beter zal oppassen....»

Vaartman drukte hem een langen kus op het voorhoofd. Hij noch Arie hoorden, hoe de donder rommelde en de storm loeide. Zij gevoelden zich beiden op dit oogenblik gelukkiger dan sedert langen tijd. De vader had zijn kind, de zoon had zijn vader wedergevonden.

Nog langen tijd spraken zij samen. Arie vertelde berouwvol wat hij gedaan had, en dat het zijne liefste wensch was om zeeman te worden, en dat hij goed zijn best zou doen, om beter en gehoorzamer te worden.

Eindelijk stond Vaartman op.

«Ga naar bed, Arie, 't is al laat geworden. Ik zal over alles nog eens nadenken en er morgen met dominé de Frolle over gaan spreken. Wel te rusten, kind.»

«Goênacht, vader.»

ZESDE HOOFDSTUK.

Ab en Arie brengen een bezoek bij den Commissaris, en de Heer Kliphorst een bij den dominé. Een oud spreekwoord wordt op Ab toepasselijk, en hij gevoelt zich diep ongelukkig.

Ab was den volgenden morgen al vroeg wakker, maar hij gevoelde in het geheel geen lust om op te staan. Wat was de vorige dag een ongeluksdag voor hem geweest. Zijn Pa wist nu ongetwijfeld wel alles, wat er gebeurd was, en hij zag er tegenop als tegen een berg, om hem te ontmoeten. Welk eene schande ook bracht hij over zijn ouderlijk huis, door zelfs voor den politie-commissaris te moeten verschijnen, om zich te verantwoorden over zijne straatschenderijen. Ab was het zich ten volle bewust, dat hij den toorn van zijn vader en het stille verwijt van zijne moeder verdiend had. Wel probeerde hij telkens verzachtende omstandigheden voor zich te pleiten, en die waren er inderdaad, maar vrijpleiten kon hij zich niet.

Ab sloot de oogen en zuchtte diep. Hoeveel hij van zijn Pa ook hield, nu wenschte hij, dat deze eene week vroeger vertrokken ware, om zijn reisje door Duitsch-

land te maken. Dan was hem misschien van het geheele geval niets ter oore gekomen.

«Miauw! Miauw!» klonk het hem opeens in de ooren. Het geluid drong van uit den tuin tot hem door, en werd nog eenige malen herhaald. Maar hij had geen lust om op te staan.

«Miauw! Miauw!» klonk het nogmaals, nu vlak onder zijn raam, en hij hoorde tegen de ruiten tikken.

«Miauw!» klonk het uit de kamer naast hem.

»Dat is Flip!» dacht Ab. «Hij springt uit zijn bed. — Nu opent hij zijn raam. — 't Is zeker weer mooi weer geworden na de donderbui van vannacht.»

«Dag Wim!» hoorde hij roepen. «Kom binnen.»

Wim klom het raam in.

«Is Ab nog niet op?» werd er gevraagd.

«'k Denk van niet,» was het antwoord.

«Dan ga ik hem wekken.»

Zijne deur werd geopend en Wim Brommers trad binnen.

«Goeden morgen, Lohengrin, de Zwaanridder!» riep Ab hem toe. «Kom, sta op en trek je harnas aan, om de vijanden te bestrijden. Wapen je met schild en speer en trek er moedig op los. Hallo! Op!»

«Spot er maar mede,» zei Ab knorrig. «Jij hebt goed praten, maar ik zit voor het geval.»

«Jij zit niet, maar je ligt!» zei Wim, die hem de dekens van het bed trok. «Kom dappere Zwaanridder, sta op, wasch je eens frisch en snuif de heerlijke morgenlucht op. Dat zal je goed doen.»

Wim trok het gordijn op en deed de ramen open. Inderdaad, eene heerlijke, frissche luchtstroom drong naar binnen.

«Prachtig weertje. Ab, kom, sta op en sla je moedig door de moeilijkheden heen. Ontwijken kun je ze niet.»

Nu verscheen Flip in de deur, met een handdoek zich de waterdroppels van hoofd, hals en borst vegende.

«Morgen, Ab,» zei hij.

«Dag, Flip!» was het antwoord.

«De dappere Zwaanridder is van morgen een beetje bang uitgevallen,» plaagde Wim Brommers, die daar nog al een liefhebber van was. «Kom Ab, dan zullen wij in den boom beraadslagen, wat er gedaan moet worden.»

Ab rees overeind en stapte uit zijn bed, maar hij zag er lang niet vroolijk uit. Zelfs een verfrisschend bad stemde hem niet beter of opgeruimder. Integendeel, hoe later het werd, hoe beklemder hij zich gevoelde, want meer en meer naderde het oogenblik, waarop hij zijn vader zou ontmoeten.

Onder een luid miauwen van Wim en Flip werd de tocht over de veranda en de schutting ondernomen naar het «nest» der Tijgerkatten, maar Ab miauwde niet mede.

Nauwelijks hadden zij in den boom plaats genomen, of een nieuw miauwen trof hun oor, en op 't zelfde oogenblik zagen zij Johan en Paul Roozen langs hunne veranda naar beneden glijden. Spoedig waren ook zij in den boom aangekomen.

«Heb je er van gelust?» vroeg Paul aan Ab.

«Neen, ik moet het nog krijgen,» antwoordde deze somber. «Zie je, als ik maar niet gejokt had tegen Pa, gistermiddag, toen hij me vroeg, of alles goed met me was.»

«Dat heb ik je dadelijk al gezegd,» zei Flip. «Ik lieg nooit, nooit!»

«Ik deed het ook nooit,» zei Ab berouwvol, «maar gisteren heb ik het uit angst gedaan. En nu komt er misschien die glazengeschiedenis nog bij!»

«Welke glazengeschiedenis?» vroegen Wim, Johan en Paul tegelijk, want daarvan hadden zij nog niets vernomen.

Ab vertelde nu, wat er den vorigen avond nog gebeurd was tusschen de fabriek en het pakhuis.

«Heb jij dan eerlijk en waarachtig geen ruit, zelfs geen enkel klein ruitje ingegooid?» vroeg Wim met aandrang.

«Neen, ik heb er zelfs niet aan gedacht, om het te doen,» zei Ab. «En die nare Leo Kliphorst stond mij lachend aan te kijken, toen de man mij vastgreep.»

«Ik geloof, dat hij het zelf gedaan heeft!» zei Paul met een vooruitgestoken onderlip en het hoofd op en neder bewegende. Zoo deed hij altoos, als hij een nieuw idee kreeg.

«Daar zeg je zoo wat,» zei Wim. «'t Is best mogelijk, want hij is er zeer goed toe in staat, de gluiperd!»

«Hè ja!» zei Flip. «'t Zou mij ook niets verwonderen, als het zoo was.»

«Ja hoor, 't kan best,» zei Johan. «Hij is altijd met

zijne catapult in de weer en schiet op alles, wat maar los en vast is. En hij heeft er altoos een handje van om de schuld op een ander te gooien. Geloof jij het zelf ook niet, Ab?»

«Och, wat kan het mij schelen,» zei Ab. «Wij kunnen het hem immers toch niet bewijzen? Ik heb den schijn tegen mij en niemand zal mij gelooven, als ik zeg, dat ik het niet gedaan heb.»

«Als jij er door in moeilijkheden komt, zal ik hem net zoo lang op zijn gezicht geven, tot hij de waarheid zegt,» viel Wim Brommers in, die nog al driftig uitgevallen was. «Hij mòèt het zeggen.»

«En als hij dan ook onschuldig is, wat toch best het geval kan zijn?» vroeg Ab.

«Dan krijgt hij dat pak slaag gratis ten geschenke, geheel voor niemendal!» lachte Wim. «Hij kan het ook als voorschot beschouwen, want hij zal spoedig genoeg weer wat op zijn kerfstok hebben.»

«Je schijnt goed van betalen te zija, Wim,» merkte Flip lachend op. «Kijk, daar staat hij weer voor zijn raam. Zou je maar vast niet beginnen met de afrekening?»

Wim rekte den hals om tusschen eene open plaats in het loover door te kijken, en inderdaad zag hij Leo voor het geopende raam staan.

«Hei daar!» riep hij hem toe. «Heb je je catapult niet bij de hand?»

«Jawel, waarom?» was het antwoord. «Wou je den boom weer uitgeschoten worden, zooals gisteren?»

«Dat zou ik je niet raden, want er is gisteren nog

meer gebeurd, als je 't nog weet. Je mocht ook weer eens een pak slag oploopen. Neen, mannetje, ik wou je vragen, of je nog wat ruiten zoudt willen stukschieten in jullie fabriek. Daar schijn je nog al slag van te hebben.»

«Vraag maar aan Ab, wie dat gedaan heeft,» riep Leo terug. «Beter informatiekantoor bestaat er in deze niet, geloof ik.»

«Je liegt!» schreeuwde Ab hem toe. «Je weet wel beter, als je tenminste goed gekeken hebt.»

«Ik weet, wat ik weet,» zei Leo eigenwijs. «En ik weet ook, dat Pa erg boos is, en vandaag bij jelui komt klagen.»

«Over iets, wat ik niet gedaan heb, zeker,» zei Ab verontwaardigd.

«Jij hebt het gedaan, en niemand anders!» riep Wim op goed geluk af Leo toe.

«Ja, jij!» schreeuwden ook Johan en Paul. «En je wilt Ab de schuld geven. Dat is slecht!»

«Dat is het!» vervolgde Wim. «Doch wacht maar! Ik zal niet rusten, vóór ik de bewijzen in handen heb. Jou tijd zal ook wel eens komen. En verder ben je me geen praat meer waard. Ik wil je groeten!»

«En ik houd me aan hetzelfde compliment!» riep Leo. «Hoe minder ik je zie, hoe liever.»

«Dat wil ik wel gelooven, want je bent bang voor mijne vuisten, hè? Atjuus, hoor, tot ziens!»

De jongens bemoeiden zich verder niet met Leo, en deze had ook geen lust, opnieuw twist uit te

lokken. Dat was hem den vorigen dag niet erg best bevallen.

Een half uur later gingen de jongens naar huis, want het werd tijd voor het ontbijt. Ab sukkelde langzaam achteraan; hij had in het geheel geen honger en hij zag tegen de ontmoeting verschrikkelijk op.

Zijn Pa en Ma zeiden echter niets bijzonders. Alleen waren zij in het geheel niet spraakzaam aan tafel, en zij keken Ab somtijds ernstig en lang aan, zonder een woord te spreken, zoodat deze zijne oogen beschaamd afwendde.

Flip en zijne zusters maakten zich gereed om naar school te gaan. Zij zeiden niets, want zij waren ook zeer onder den indruk van het geval.

Ab bleef staan. Hij kon immers dien morgen niet naar school, daar hij bij den commissaris moest komen? Hij durfde geen woord spreken en trok zich in een hoek van de kamer terug.

Eindelijk sprak zijn Pa koel:

«Onze zoon Ab bewijst ons wèl eene groote eer dezen morgen. We zijn beschaamd, jongen, diep beschaamd.»

Ab barstte in tranen uit en wilde iets tot zijne verdediging in het midden brengen. Maar zijn vader weerhield hem door een gebaar van zijne hand, en vervolgde, terwijl hij hem een brief toestak:

«Ga heen, kind, naar het politiebureau, en geef dezen brief aan den commissaris. Ik had je graag vergezeld, Ab, maar deze tocht valt mij te zwaar. Je

behoeft van morgen niet naar school te gaan. Direct na je terugkomst verwacht ik je op mijne studeerkamer. Ga nu heen.»

Ab vertrok met een gelaat, dat rood was van schaamte. Hij durfde niemand aankijken, want hij meende, dat iedereen het hem kon aanzien, dat hij op weg was naar den commissaris van politie.

Toen hij het bureau had bereikt, durfde hij zich niet aanmelden en bleef hij beschaamd in de vestibule staan, tot daar toevallig een agent aankwam, die hem vroeg, wat hij wenschte.

«Ik moet bij mijnheer den commissaris komen,» antwoordde hij uitermate beleefd en deemoedig.

«Wie ben je?» vroeg de man.

«Ab de Frolle,» was het antwoord.

De agent vertrok, maar kwam spoedig terug om Ab te halen. Deze volgde hem met knikkende knieën; den brief hield hij in de hand.

De commissaris zat aan eene groote tafel, die bedekt was met een kleed van groen laken. Groote papieren lagen voor hem uitgespreid. Op de tafel stonden een inktstel en eene tafelbel.

Ab nam beleefd zijne pet in de hand en bleef bij de deur staan. Wat zag de commissaris er ernstig, zelfs gestreng uit. Zijn schedel was bijna geheel kaal, maar een lange grijze baard hing hem tot diep op de borst. Hij keek Ab door zijn gouden lorgnet eenigen tijd onderzoekend aan, en zeide eindelijk:

«Jij bent Ab de Frolle?»

«Ja, mijnheer.»

»Zoo.»

De commissaris nam een papier van de tafel en las het vlug door. Daarna zeide hij op barschen toon:

«Vertel me eens, wat er gisteren morgen gebeurd is. Doch ik waarschuw je — geen omwegen, hoor. De waarheid, en de waarheid alleen, geen woord meer of minder!»

De barsche toon en dit strenge bevel waren niet geschikt, om Ab meer op zijn gemak te brengen. Hij voelde, dat hij bleek werd en dat zijne handen beefden.

«Mijnheer,» zei hij zacht, terwijl hij den brief liet zien, dien hij echter niet aan zijn ondervrager durfde overhandigen, «hier heb ik een brief van Pa.»

«Dat vraag ik je niet, jongen!» klonk het nog barscher. «Leg dien brief hier op de tafel en doe, wat ik je beval.»

Ab gehoorzaamde, en nu vertelde hij met horten en stooten, wat er den vorigen dag was voorgevallen. Eerst maakte hij melding van zijne gevaarlijke klimpartij in den toren, daarna van zijne vergeefsche poging, om nog in de school te worden toegelaten, en eindelijk van zijn avontuur met den zwaan.

De commissaris wendde zijn blik geen seconde van hem af, en Ab vond, dat hij er hoe langer hoe strenger begon uit te zien. 't Scheen hem toe, of zijne kleine grijze oogen achter zijne brilleglazen flikkerden.

Toen Ab ophield, sprak de commissaris:

«Zoo, zoo, — 't is inderdaad eene fraaie geschiedenis,

— eene fraaie geschiedenis, en jij weet je baantje heel netjes schoon te praten. Dus *jij* hebt den zwaan niet van zijne eieren beroofd, niet waar? Dat deed Arie Vaartman. En *jij* hebt den anderen zwaan niet doodgeslagen, hè, dat deed Arie Vaartman ook. Je bent een mooie kameraad, vind ik. Eerst ga je gezamentlijk straatschenderijen plegen, en daarna werp je alle schuld op je makker. — Vrij laf, dunkt me!»

De commissaris brak den brief van dominé de Frolle open en begon hem te lezen. Maar Ab zeide:

«Met uw verlof, Mijnheer de Commissaris, ik wil me in het geheel niet vrijpleiten, want ik weet, dat ik heel slecht heb gedaan — en een strenge straf heb verdiend. Maar u gebood me, de waarheid te zeggen, en de waarheid alleen. Dat heb ik gedaan. Maar zeker heb ik evenveel straf verdiend als Arie.»

«Zoo, — meen je dat?»

De commissaris nam de schel en belde. Dadelijk verscheen de agent, die zeker achter de deur in de gang had staan wachten.

«Breng dezen jongen in kamer no. 3, en doe de deur op slot,» gebood de commissaris, zonder Ab met een enkelen blik te verwaardigen.

Bij het hooren van dit bevel hokte Ab de adem in de keel. Verstond hij goed? Zijn hoofd duizelde hem. Met groote, smeekende oogen staarde hij den commissaris aan. Maar deze lette niet op hem en begon te schrijven. De agent nam Ab bij den arm en leidde hem de kamer uit, en een eindweegs de gang in. Daar opende

hij eene deur en duwde Ab naar binnen. Ab hoorde, hoe de sleutel in het slot werd omgedraaid. Vol schaamte barstte hij in tranen uit, en het duurde wel vijf minuten, eer hij wat tot bedaren kwam. Toen eerst dacht hij er aan, eens rondom zich te zien, en hij ontdekte, dat hij in eene kleine kamer was, waarin eene tafel en een stoel geplaatst waren. Dit vertrek zag er niet uit als eene cel, want er stond geen ledikant of zoo iets. Ook had het een gewoon raam in plaats van een klein venstertje met tralies. Dat stelde hem eenigszins gerust en hij begon te hopen, dat het slechts eene wachtkamer zou zijn, en dat hij misschien spoedig ontslagen zou worden.

Hij luisterde, of hij ook voetstappen hoorde naderen, maar geen enkel geluid trof zijn oor, en het wachten begon hem al spoedig veel te lang te duren. Elke minuut scheen hem haast een uur toe, maar toch bleef hij hopen op verlossing. Hij wist niet, dat thans Arie zich in de kamer van den commissaris bevond en daar een zeer scherp verhoor onderging. Tot Arie's eer moet gezegd worden, dat hij de volle waarheid sprak, en dat hij Ab zooveel mogelijk verontschuldigde, wat den commissaris blijkbaar aangenaam stemde. Zijn toon werd althans veel minder streng en hij keek Arie niet onwelgevallig aan.

«Je erkent dus, dat jij den zwaan hebt doodgeslagen, en dat Ab de Frolle gepoogd heeft, je van die daad te weerhouden?»

«Ja, Mijnheer. Hij wilde mij zelfs den riem ontnemen, maar ik was hem te vlug af en sloeg den zwaan dood.»

De commissaris schelde opnieuw, en gebood den agent, Ab de Frolle te gaan halen. Weldra verscheen deze in de kamer, waar hij naast Arie tegenover den commissaris geplaatst werd.

Deze doorlas nogmaals den brief van dominé de Frolle en keek daarna de beide jongens langen tijd gestreng aan, zoodat zij de oogen beschaamd naar den grond sloegen. Toen sprak hij:

«Jelui hebt je aan een groot vergrijp schuldig gemaakt, Ab de Frolle en Arie Vaartman. Je hebt je moedwillig vergrepen aan een anders eigendom, en daarop is door de Wet eene zware straf gesteld, ja, zij bedreigt u zelfs met gevangenisstraf.»

De jongens durfden hunne oogen niet opslaan, en Ab schaamde zich zoo diep, dat hij wel in tranen had kunnen uitbarsten. Ook Arie gevoelde groote spijt over zijne daad, want bij hem had er gedurende den nacht eene groote verandering plaats gehad.

«Ja, zelfs met gevangenisstraf!» herhaalde de commissaris met nadruk. «Begrijp je wel goed, wat dat zeggen wil? Voel je wel goed, dat dit een smet werpt op je naam, die er je levenlang niet weer afgaat?»

Ab hief zijne oogen smeekend tot den commissaris op, en vroeg zacht, maar dringend:

«Heb dezen keer medelijden met ons, Mijnheer. Ik beloof U, dat ik mij beter gedragen zal.»

«En jij, Arie?» vroeg de Commissaris.

«Ik zal mijn best doen, Mijnheer, om mij te beteren.»

sprak Arie ernstig. «Dat heb ik ook aan mijn vader beloofd.»

«Zoo, dat doet me genoegen. Eigenlijk is het mijn plicht van het gebeurde proces-verbaal op te maken en er de justitie mede in kennis te stellen. Maar ik zal dat nog niet doen, omdat ik medelijden heb met jelui en met je brave ouders. Gelukkig heeft iemand aangeboden, aan boer Bakker den dooden zwaan te vergoeden, en heeft Bakker den wensch te kennen gegeven, hierbij de zaak te laten rusten, waarvoor jelui hem wel dankbaar moogt wezen. Doe zulke dingen nu nooit weer. Gaat beiden heen, en zorg, dat je hier nooit weer behoeft te verschijnen!»

In een oogwenk waren de jongens de kamer en het politie-bureau uit. Arie vertelde Ab alles, wat er dien nacht met hem voorgevallen was, en dat hij zich nu veel gelukkiger gevoelde, dan hij in langen tijd geweest was.

Toen Ab thuiskwam, zeide het dienstmeisje, dat hij op de studeerkamer verwacht werd. Daar zaten zijne ouders hem op te wachten.

«Wat heeft de commissaris gezegd?» vroeg zijn Pa. Ab vertelde alles, wat er op het bureau voorgevallen was, en hij voegde er aan toe, dat hij voortaan beter zou oppassen.

«Och,» vroeg hij smeekend, «vergeeft u me, wat ik gedaan heb. 'k Heb er werkelijk veel spijt van.»

«Wij willen het je vergeven, Ab,» sprak zijn Pa, «en wij gelooven, dat je belofte van beterschap je

ernst is. Maar toch zijn we bedroefd, kind, want we weten nu, dat we je nooit weer gelooven kunnen. Je hebt tegen ons gelogen, Ab, en dat is bijna wel het ergste, wat een kind kan doen.»

«Uit angst, Pa, ik deed het werkelijk uit angst, maar geloof me, ik zal het nooit, nooit weer doen.»

«'t Is te hopen, Ab,» was het antwoord.

Op dit oogenblik werd er gebeld, en weldra kwam het dienstmeisje den heer Kliphorst aandienen.

«Laat Mijnheer maar hier komen,» zei Mevrouw, die medelijden met Ab had en hem te hulp wilde komen. Zij meende, dat hij nu reeds straf genoeg had gehad.

Zoodra de Heer Kliphorst binnen kwam, wilde Ab vertrekken, maar de Heer Kliphorst hield hem tegen.

«Blijf jij maar hier, mannetje, 't is me juist om jou te doen.»

Hij gaf nu den dominé en diens vrouw de hand en begon zich al dadelijk te beklagen over Ab's vermeende baldadigheid.

«Ziet u,» sprak hij, «dat een jongen druk is en levendig, en dat hij van een grapje houdt, och, dat is niet erg, want zoo zijn wij ook geweest in onze jeugd. Maar dat hij moedwillig de ruiten in mijne fabriek stukgooit, vind ik toch de baldadigheid wat te ver gedreven. Dat is brutale straatschenderij, zou ik meenen, en deze dient streng te worden gestraft.»

Dominé de Frolle keek zijn zoon met een verwijtenden blik aan en Mevrouw zuchtte diep. Ze had zoo

gehoopt, dat de zaak nu uit zou zijn, en nu trad onverwacht weer een nieuwe aanklager op.

Ab keek zijne ouders echter met een open oog aan, en zijn toon was fier, toen hij sprak:

«Pa, — Ma! Mijnheer Kliphorst is verkeerd ingelicht. Ik verzeker u, dat ik die ruiten niet heb stukgegooid.»

«Wat eene fatale leugen is,» barstte mijnheer Kliphorst toornig uit. «Die jongen liegt zoo brutaal, als ik nog nooit van mijn leven heb gehoord. Begrijp eens, — mijn eigen knecht Fulper, u kent hem wel, en mijn Leo hebben het voor hun oogen zien gebeuren, hoe deze jongen.... 't is immers Ab? Want hij lijkt zooveel op zijn broer....»

«Ja, 't is Ab. Ga voort, Mijnheer.»

«Welnu, zij hebben voor hun oogen zien gebeuren, hoe deze jongen moedwillig de ruiten een voor een ingooide uit louter baldadigheid, want er bestond geen enkele reden voor. En nu durft die jongen te zeggen, dat het niet waar is, misschien wel, dat niet *hij*, maar *ik* de leugenaar ben.»

«Toch heb ik het niet gedaan, Pa, waarlijk niet,» zei Ab zacht en moedeloos, want hij zag duidelijk, dat zijn Pa hem niet geloofde.

«Heb jij het niet gedaan?» vroeg zijn Pa boos. «Kun jij me dat bewijzen, want gelooven kan ik je niet meer. Je weet het, wie eens steelt, is altijd een dief. Ben je bij de fabriek van mijnheer Kliphorst geweest?»

«Ja, Pa.»

«Wat deed-je daar?»

«Ik heb steentjes over het water laten keilen, Pa, heusch, 't is echt waar, — o Ma, gelooft u me toch...»

't Werd Ab te benauwd. De schijn was tegen hem, dat gevoelde hij zeer goed, en omdat hij gisteren onwaar was geweest, werd hij thans niet meer op zijn woord geloofd.

«Zoo, zoo, dus je hebt wel met steenen gegooid, maar geen ruiten ingeworpen,» zei zijn Pa kortaf en ongeloovig.

«Neen, Pa, die waren al stuk, toen ik er kwam,» zei Ab zacht. «Ik weet niet, wie ze ingegooid heeft, maar ik heb het niet gedaan. O, wou u het toch gelooven....»

«Had-je gisteren maar niet gejokt,» sprak zijn Ma medelijdend. «Dan zouden we je direct op je woord gelooven. Maar nu kunnen we dat niet doen. Mijnheer verzekert ons immers, dat twee personen het gezien hebben, hoe jij die ruiten stukgooide....»

«Zeker, Mevrouw, — Fulper en Leo hebben het beiden gezien. U begrijpt toch wel, hoop ik, dat ik u maar niet op een ongegrond vermoeden kom lastig vallen. En 't spijt me inderdaad, dat ik mij genoodzaakt zie, voor zulk eene onaangename zaak hier te moeten komen. 't Is ook voor mij zeer onpleizierig...»

Dominé de Frolle stond op. Zijn voorhoofd was gefronst en hij zag Ab boos aan.

«Haal je spaarpot,» gebood hij.

Ab ging, maar bij de deur gekomen, zeide hij nog eens:

«Toch ben ik onschuldig, Pa.»

«Je bent een leugenaar,» zei zijn Pa.

Even later kwam Ab terug met zijn spaarpot in de hand.

«Hoeveel bedraagt de schade, Mijnheer Kliphorst?» vroeg de dominé.

«Ongeveer twee gulden,» was het antwoord. «Doch ik wensch volstrekt geen vergoeding te hebben, Mijnheer,» liet hij er op volgen. «Wanneer Ab mij belooft, dat hij het nooit weer zal doen, beschouw ik de zaak als afgedaan.»

«Ik heb het niet gedaan, Mijnheer, waarlijk niet,» zei Ab dringend. «O, geloof me toch!»

«Ik geloof, dat je liegt, jongen,» sprak zijn Pa. En tot den heer Kliphorst vervolgde hij: «Ab moet u de schade vergoeden, Mijnheer, daar sta ik op. Misschien zal het hem leeren eerbied te koesteren voor den eigendom van anderen. U moet dat geld aannemen, Mijnheer.»

Deze woorden waren dominé de Frolle blijkbaar hoogen ernst. Tot Ab zei hij:

«Betaal mijnheer de schade!»

Ab nam twee guldens uit zijn spaarpot en gaf ze aan den heer Kliphorst, die ze aannam en in den zak stak. Maar Ab kon zich niet weerhouden, nogmaals te zeggen:

«Toch heb ik het niet gedaan, Mijnheer. Ik ben onschuldig.»

Zoodra de heer Kliphorst vertrokken was, zei dominé de Frolle:

«Ab, het is mijne overtuiging, dat je ons bedriegt, en dat je een slechte jongen bent. Door eerlijk te bekennen, dat je de daad hebt gepleegd, had je kunnen toonen, dat de belofte om nooit weer te liegen, die je straks hebt afgelegd, je ernst was. Maar nu is het eene belofte met den mond geweest en niet met het hart, van nul en geener waarde dus. Ga naar je kamer en denk nog eens goed na over het gebeurde. Van ganscher harte hoop ik, dat je voor morgenochtend tot het besluit moogt komen, ons de waarheid te zeggen. Verhard je hart niet, Ab, en beken ons liever, dat je gejokt hebt. Morgen ochtend ga ik op reis, zooals je weet. Het zou mij gelukkig maken, indien ik nog voor dien tijd de waarheid van je mocht hooren, want het werpt eene schaduw op mijn genoegen, als ik telkens mij moet herinneren, dat mijn Ab een slechte jongen geworden is, die liegt en bedriegt. Eigenlijk ontbreekt mij op dit oogenblik alle lust, om morgen van huis te gaan. Ga heen, Ab, en blijf op je kamer. Ik hoop, dat de eenzaamheid je tot een goed besluit mag brengen.»

Ab wilde gaan, maar zijne Moeder drukte hem aan haar hart en sloeg hem haren arm om den hals. Haar voorhoofd rustte tegen zijne wang.

«Ab, zeg de waarheid,» fluisterde zij. «Wees nu niet koppig, en beken. Wij weten nu toch al, dat je het gedaan hebt. Toe maar, Ab!»

Maar Ab riep hartstochtelijk uit:

«Toch heb ik het niet gedaan, o, geloof me toch! Gisteren heb ik gejokt, dat is waar, maar nu spreek ik de waarheid, ik heb het echt niet gedaan!»

«Ga!» sprak zijn Pa gebiedend. «Je behoeft niet beneden te komen, tenzij om ons de waarheid te zeggen.»

Schreiende verliet Ab de studeerkamer, en toen Flip eenigen tijd later thuiskwam en hem ging bezoeken, vond hij hem bij de tafel zittende, met het hoofd voorover gebogen. Tranen liepen hem langs de wangen.

's Avonds, voor het naar bed gaan, riep zijn Pa hem beneden.

«Heb je ons niets te zeggen, Ab?» vroeg hij.

«Ik heb het niet gedaan, Pa!» was het antwoord.

«Ga dan naar je bed. Wel te rusten!»

Ab vertrok naar boven. Voor het eerst van zijn leven had zijn Pa hem geen hand gegeven. Maar zijne Ma had hem een kus op het voorhoofd gedrukt.

Den volgenden morgen vertrok dominé de Frolle.

Nogmaals had hij Ab gevraagd, of hij hem niets te zeggen had, en weer had Ab geantwoord:

«Ik ben onschuldig, Pa!»

«Dan heb je huisarrest, totdat je aan Ma de waarheid hebt gezegd,» had zijn Pa geantwoord. «Je gaat gewoon naar school, maar je vrije uren breng je hier door. 't Doet mij verdriet, dat ik zóó vertrekken moet, Ab. Mijn pleizier in mijn reisje is al weg!»

Een oogenblik later stapte zijn Pa in het rijtuig, dat hem naar het station zou brengen. Ma, Flip en de beide zusters brachten hem weg, maar Ab mocht niet mede.

Hij gevoelde zich diep ongelukkig. —

ZEVENDE HOOFDSTUK.

De koekoek verschijnt nog laat in het jaar, en Arie Vaartman doet eene onthulling, die Ab zeer verheugt. Leo's hart blijkt niet verhard te zijn.

Er kwam nu voor Ab een recht treurige tijd aan. Hij ging diep gebukt onder het wantrouwen, waarmede hij door zijne ouders behandeld werd, en het griefde hem diep, dat zij aan zijne woorden geen geloof meer konden hechten. Hij gaf daarvan echter de schuld geheel aan zichzelven, want hij begreep zeer goed, dat hij het vertrouwen zijner ouders geheel had verbeurd.

De schooluren waren voor hem nog de aangenaamste, want dan kon hij zijn leed vergeten Maar 's avonds, nà schooltijd, voelde hij zich zeer ellendig. O, hoe hunkerde hij er naar met Flip, Wim, Johan en Paul te kunnen meegaan, als zij zich naar de zwemschool begaven, om zich te oefenen voor den naderenden wedstrijd, want deze nam de gedachten der jongens bijna geheel in beslag. 't Zou dan ook een groot waterfeest worden. Op verschillende plaatsen in de stad waren kleurige biljetten aangeplakt om de lief-

hebbers uit te noodigen zich voor den wedstrijd aan te melden. 't Zou een nationale wedstrijd worden, en geen enkele Nederlander zou worden uitgesloten. Flip en de andere jongens spraken er voortdurend over, want ook voor de jongens stonden een paar nommers op het programma. Zij bleven wel tweemaal zoo lang in het water als anders. De zwemmeester zag dat wel doch hij deed een oogje toe en zag wat door de vingers. Hij wilde zelf ook graag, dat zijne leerlingen een goed figuur maakten en hij was onvermoeid in het lesgeven. Voor de jongens was werkelijk een paardenassaut uitgeschreven, en als prijs voor den overwinnaar was een prachtig fotografie-toestel uitgeloofd. Natuurlijk hoopte elk den prijs te zullen winnen.

En voor het mooiste costuum was een zilveren horloge beschikbaar gesteld. Geen wonder dus dat de jongens met het feest ingenomen waren. Elken avond begaven zij zich naar het badhuis om zich te oefenen, en 's avonds in het schemeruur bespraken zij met hunne moeders, welke costuum zij zouden kiezen. Maar het resultaat dier besprekingen hielden zij strikt geheim, opdat het gekozen costuum geen navolging zou vinden.

Ab hoorde en zag dat alles met de grootste treurigheid aan, en zucht op zucht ontsnapte aan zijn boezem. O, hoe graag had hij zijne makkers vergezeld om zich met hen te oefenen voor het groote feest. En hoe gaarne had hij zijne lieve Ma in het oor gefluisterd, welk costuum hij zoo graag het zijne zou noemen.

Maar helaas, nu was van dat alles geen sprake. Hij had huisarrest, en als de andere jongens vroolijk op weg gingen naar het badhuis, moest hij alleen achterblijven op zijne kamer of in den tuin.

Soms kwam zijne Ma naar hem toe, en dan raadde zij hem met hare zachte en vriendelijke stem aan, toch eindelijk het hoofd te buigen en de waarheid te zeggen, want zij meende, dat het koppigheid van hem was, dat hij zoo halsstarrig bleef ontkennen. Doch hij had slechts één antwoord, en dat was onveranderlijk:

«Ik ben onschuldig, Ma, ik heb het niet gedaan.»

Zoo gingen de dagen langzaam en vreugdeloos voorbij. Soms kwam er een brief van zijn Pa, en daarin stond voor allen een vriendelijk woord, — alleen voor hèm niet. En dat bedroefde hem uitermate.

O, dat hij geen deel zou mogen nemen aan het naderende feest, hinderde hem zeer, maar dat zijne ouders hem hun vertrouwen onwaardig keurden, ja, dat zelfs zijn Pa geen enkel vriendelijk voor hem zond uit het vreemde land, zie, dat vond hij het allerergste en kon hij bijna niet dragen.

Eens was hij in den tuin in tranen uitgebarsten en gaf hij zijn overkropt gemoed lucht in hevige snikken.

Plotseling hoorde hij spottend lachen, en opziende ontdekte hij Leo voor zijn geopend raam, die naar hem keek en hem uitlachte.

«Hoe bevalt het je in je gevangenschap?» vroeg hij schijnbaar vriendelijk, maar inderdaad om hem te sarren. Van dat oogenblik af stond het bij Ab vast, dat Leo zelf de dader was. Hij antwoordde scherp:

«Ik ben liever onschuldig gevangen, dan schuldig in vrijheid, zooals jij!»

«Ik niet!» lachte Leo valsch. «Dat is juist het verschil tusschen jou en mij. Je zult me moeten toegeven, dat ik je eene leelijke poets gebakken heb!»

«Ha!» riep Ab verheugd uit, «dus heb jij het toch gedaan?»

«Dat zeg ik niet,» antwoordde Leo, zich verwijderende, want hij begreep, dat hij zich te veel blootgegeven had.

Toen een uurtje later Flip en zijne vrienden zich in den tuin bij hem voegden, vertelde Ab dadelijk, wat er tusschen Leo en hem voorgevallen was, en zij toonden zich allen ten diepste over diens gedrag verontwaardigd.

«Wist ik maar een middel, om hem tot eene bekentenis te dwingen,» riep Wim Brommers uit. «Uit zich zelven zegt hij het stellig nooit!»

«Neen, nooit!» beaamden de anderen. «Maar zulk een middel vinden we niet,» zei Flip. «En bovendien houdt hij zich zorgvuldig uit de voeten. Als hij ons in de verte maar ziet, gaat hij al aan den loop. Hij voelt zijn geweten zeker niet zuiver.»

«Zou hij niet meedoen met het zwemfeest?» vroeg Johan Roozen. «Ik zie hem er nooit.»

«Neen, hij zwemt 's morgens voor schooltijd,» zei Flip. «Zeker ook al om ons niet te ontmoeten. 't Is een laffe, akelige jongen!»

«En ik ben het slachtoffer van zijne leelijke streken,» zuchtte Ab. «Wat zou ik graag met jelui mee willen naar het basin. Heb je nog om het snelst gezwommen van avond?»

«Ja,» zei Wim. «Ik heb het gewonnen, maar de zwemmeester zei, dat het maar anderhalve seconde scheelde met Flip. — Jij gaat hard vooruit, Flip. Eerst kon ik het gemakkelijk van je winnen, en nu bleef ik je met inspanning van al mijne krachten bijna niet voor. 't Is lang niet onmogelijk, dat jij het op den wedstrijd nog van mij wint.»

Op dit oogenblik kwam Ab's oudste zuster met een brief in de hand naar den boom geloopen, welken de jonge Tijgerkatten als hun nest beschouwden.

«Hier, Ab,» zei ze, «een brief van Pa voor je, uit Wiesbaden. Pa komt over twee dagen thuis.»

«Voor mij?» vroeg Ab verrast. Hij ontroerde er van. Eerst werd hij hoogrood en daarna bleek. Haastig brak hij de enveloppe open, en hij las:

Wiesbaden . . . .

Beste jongen!

Dag-in en dag-uit zie ik verlangend uit naar een brief van mijn Ab, een brief, waarin hij eindelijk het koppige hoofd buigt en mij de volle waarheid mededeelt. Mijn jongen, als je eens wist, hoeveel droefheid je halsstarrigheid mij heeft berokkend. Van den morgen tot den avond moet ik er aan denken, dat ik mijn rondborstigen, ruiterlijken Ab verloren heb, die alles haatte, wat laag en onridderlijk was, en dat ik voor hem in de plaats een laffen gluiper heb gekregen, die er zich toe leent, uit louter baldadigheid anderen overlast aan te doen en zijn ouders voor te liegen. Dit zijn harde woorden, Ab, maar ik moet ze je zeggen. O, herneem toch je oude plaats en word weer mijn trouwhartige Ab met zijn open oog en zijn gullen lach. Ik kan het bijna niet dragen, dat ik je zoo heb zien dalen. De vreugde van mijn uitstapje is weg en ik keer vroeger terug, dan ik gedacht had. Ik wil je zien en spreken, Ab. O, hoe hoop ik, dat je tot inkeer moogt komen, voor ik weder thuis ben. Bedenk wat er geschreven staat: «Eer uwen Vader en uwe Moeder, opdat het u welga in het land, dat de Heere Uw God u geven zal.»

Dag Ab. Tot overmorgen!

Uw Vader.

Toen Ab dezen brief gelezen en herlezen had, barstte hij in tranen uit. De andere jongens hadden geen woord gesproken, terwijl hij las, en zij hadden thans een diep medelijden met hem.

«'t Is ook ellendig, om onschuldig verdacht te worden,» zei Wim Brommers eindelijk. «En ik geloof niet, dat het ooit zal uitkomen, wie de ware schuldige is.»

De jongens bleven zwijgend in den boom zitten. Ab had den brief aan Flip gegeven en deze las hem nu.

«Koe-koek! — Koe-koek!» klonk het in de verte.

«Hoor,» zei Paul, die de stilte wel wat pijnlijk vond en daarom iets zeggen wilde, onverschillig wàt, «daar roept nog een koekoek.»

«Dat kan niet!» zei Johan. «Daarvoor is het al te laat in den t....»

«Koe-koek! — Koe-koek!» klonk het weer.

«Hoor dan maar!» zei Paul met opgeheven vinger, «daar is het weer, maar nu dichter bij.»

«'t Is waar,» zei Wim Brommers. En hij riep ook: «Koe-koek! Koe-koek! Deze is toch werkelijk laat in den tijd, dat zeg ik ook.»

«Koe-koek! Koe-koek!" werd er nogmaals geroepen.

«'t Is geen koekoek!» meende Wim, die met aandacht geluisterd had. «'t Is bepaald een jongen.»

«Koe-koek!» Koe-koek!» hoorde hij weer, nu zeer dicht achter den tuin. En een oogenblik later vernamen zij een sterk gedruisch tegen de schutting.

Er verscheen een hoofd boven den rand, een lachend jongenshoofd.

«Koe-koek! koe-koek! koe-koek!» riep de knaap.

«Ha ha! Arie Vaartman!« lachten de jongens, en Wim riep hem toe:

«Kom maar nader, Arie. Spring over de schutting en

klim bij ons in den boom. Er is nog plaats genoeg.»

Arie deed wat hem gezegd werd, en had spoedig op een tak naast Ab plaats genomen. Ab nam weinig notitie van hem, want al zijne gedachten waren bij den brief, dien hij van zijn Pa had ontvangen.

«Wat kom jij hier uitvoeren, ongeluksvogel?» vroeg Flip schertsend.

«Ongeluksvogel?» lachte Arie. «Waarom ben ik een ongeluksvogel, als ik vragen mag?»

«Wel, je speelt voor koekoek, en een koekoek is een ongeluksvogel. Maar bovendien heb je alle recht, om op dien naam aanspraak te maken. Kijk maar eens naar Ab; dat is een van je slachtoffers.»

«Van mijne slachtoffers?» vroeg Arie met een verwonderden blik op Ab. «Wat heb ik hem dan gedaan?»

«Gedaan heb je hem eigenlijk niets, dat moet ik toegeven, maar als hij jou laatst op dien ongeluksdag niet had ontmoet, zou hij nu al niet een veertien dagen huisarrest hebben.»

«Om dien zwaan altijd nog?» vroeg Arie, die medelijden met Ab kreeg.

«Neen,» zei Ab, «maar Mijnheer Kliphorst is bij Pa komen klagen, dat ik de ruitjes in zijne fabriek...»

«Stukgegooid had?» viel Arie driftig in. «Dàt is gelogen, want Leo heeft het gedaan!»

De jongens keken Arie verrast aan, en Ab spalkte zijne oogen wagenwijd open.

«Hoe weet je dat?» vroeg hij vol spanning.

«Dàt is nog al duidelijk, want ik was er zelf bij, toen hij ze met zijne catapult inschoot.»

«Er bij geweest?» vroegen alle jongens tegelijk, en Ab liet zich vliegensvlug uit den boom glijden en verdween in huis.

«Ma! — Ma! — Waar is Ma!» riep hij in de gang, alle deuren openende om haar te zoeken.

«Hier ben ik, boven! Wat is er?»

«Wil u dadelijk naar beneden komen, Ma, dadelijk!» riep Ab haar toe. «Gauw, gauw asjeblief!»

Mevrouw de Frolle ijlde de trap af.

«Is er een ongeluk gebeurd?» vroeg zij ontsteld, want zij was geschrikt van de drukte, die Ab maakte.

Hij nam haar bij de hand en trok haar mede, den tuin in. «Een ongeluk?» zei hij. «Neen Ma, een geluk! Een groot geluk! Toe Arie, zeg het nog eens, wat je daar straks vertelde, opdat Ma het ook kan hooren.»

Arie nam beleefd zijne pet af en zeide:

«Ja Mevrouw, 't is echt waar, en ik heb het zelf gezien, dat Leo Kliphorst de ruiten inschoot van zijn vaders fabriek. Waren het de onderste ruitjes niet, vlak boven de oppervlakte van het water?»

«Ja,» zei Ab, «die waren het!»

«Eerst heeft hij er een paar stukgeschoten boven in het korenpakhuis, en later die andere. 'k Heb het zelf gezien, Mevrouw.»

«Wanneer is dat gebeurd, Arie, kun-je je dat nog herinneren?» vroeg Mevrouw met een verheugden blik op Ab. Deze stond haar met stralende oogen aan te

kijken en een hooge blos kleurde zijne wangen.

«Dat kan ik mij nog best herinneren, Mevrouw,» zei Arie iets zachter, want hij schaamde zich er thans over. «'t Was op denzelfden dag, dat Ab en ik in den toren klommen en dat ik den zwaan van Bakker doodsloeg.»

Ab begon als een dolleman in het rond te springen, en vloog toen onstuimig zijne Moeder om den hals.

«O Moeder, Moeder, hoe gelukkig, dat u het nu weet! Wat ben ik blij, o, zoo blij!»

Mevrouw de Frolle sloeg hare armen om Ab's hals en kuste hem vurig.

«De straf is opgeheven, Ab. Ik geloof niet, dat je verheugder kunt zijn, dan ik!»

Wim Brommers hief zich op zijn tak omhoog en riep uit volle borst: «Hoera! Hoera! Leve Ab de Frolle!» En nu gingen ook Johan en Paul op hunne takken staan en riepen met Flip om het hardst: «Hoera! Leve Ab! Lang zal hij leven!»

't Was zulk een uitbundig gejuich in den tuin, dat Marie en Gretha er door naar buiten gelokt werden en vroegen, wat er gebeurd was. Zij hadden de laatste veertien dagen ook niet veel pleizier gehad, want de geschiedenis met Ab had een verbazenden druk op alle huisgenooten uitgeoefend.

«Ab heeft het niet gedaan!» schreeuwde Wim de beide meisjes toe. «Leo Kliphorst is zelf de dader! Hoera! Leve Ab!»

„Zoo'n leelijkerd!" riep de kleine Gretha. En

zij vloog Ab uit pure blijdschap om den hals.

„Bedoel je mij met dien „leelijkerd?" vroeg Ab lachend.

„O, neen, neen, dat weet je wel beter!" was het antwoord.

De jongens klommen uit den boom en hieven Ab met vereende krachten omhoog. Toen droegen zij hem onder het zingen van een welgemeend „Lang zal hij leven!" op hunne schouders den tuin door, eindelijk de poort uit en regelrecht naar de villa toe van den Heer Kliphorst. Daar zetten zij hem op den grond. Flip trok aan de schel. Een oogenblik later kwam het dienstmeisje opendoen.

„Wel jongens, wat is er?" vroeg ze.

„We willen graag Mijnheer spreken!" zei Flip. „Is hij thuis?"

„Jawel, ik zal hem roepen," was het antwoord.

„En Leo ook, hèm vooral!" voegde Wim Brommers er bij. Wim was wat opgewonden en driftig uitgevallen en hij haatte niets zoo als een leelijke streek.

Spoedig verscheen de Heer Kliphorst aan de deur. Leo echter bleef onzichtbaar. Hij was wel thuis, maar scheen niet veel lust te hebben, voor den dag te komen. Ongetwijfeld vermoedde hij, wat hem boven het hoofd hing.

«Dag jongens!» zei Mijnheer Kliphorst. «Wat heb je me te vertellen?»

Flip trad eene schrede vooruit, en zijne stem beefde, toen hij zeide:

«Mijnheer, wij komen u zeggen, dat het niet mijn broer Ab geweest is, die de ruiten in uwe fabriek stukgegooid heeft. Ab is er volkomen onschuldig aan.»

«Zoo, zoo, dat doet me pleizier, jongetje. Maar je vergeet, dat mijn knecht en Leo zelf gezien hebben, dat hij het deed; jammer voor je broer Ab, niet waar?»

«Toch is dat onmogelijk, Mijnheer,» zei Flip, «want Leo heeft het zelf gedaan. Deze jongen was er bij, toen hij ze met zijne catapult stukschoot.»

«Ja Mijnheer,» viel Arie Vaartman in, «dat is de volle waarheid. Ik was er aan het hengelen en heb met mijne eigen oogen gezien, dat Leo het deed.»

Het gelaat van den Heer Kliphorst betrok en hij

stond een kort oogenblik in gedachten verzonken.

«En wat deed jij dan?» vroeg hij eindelijk aan Ab.

«Niets kwaads, Mijnheer. Ik keilde alleen steentjes over het water, maar heb geen enkele ruit ingegooid. Zij waren al stuk, toen ik daar aankwam.»

«Wacht even!» sprak Mijnheer Kliphorst. Hij verwijderde zich en kwam na een paar minuten met Fulpers, zijn knecht, en Leo terug.

«Fulpers, heb jij gezien, dat Ab de ruiten stukgooide?» vroeg hij kortaf.

«Ja, Mijnheer,» was het antwoord. «Dat heb ik gezien.»

«Ik zal mijne vraag duidelijker stellen,» hernam de fabrikant. «Heb je het rinkelen van de ruiten gehoord en de scherven zien vallen, toen deze jongen met steenen wierp?

«O neen, dàt niet, Mijnheer. Wij, Leo en ik, hebben wel gezien, dat hij met steenen gooide, en omdat er stukkende ruiten in de keldervensters waren....»

«Heb je maar eenvoudig de gevolgtrekking gemaakt, dat Ab ze stukgooide!» viel de Heer Kliphorst gestreng in. «Dat is erg dom geweest, want nu is een onschuldige er de dupe van geworden. Je kunt gaan.»

Fulpers vertrok, en de Heer Kliphorst vervolgde nu tot zijn zoon, streng en verontwaardigd:

«Maar jij bent de schuldige, Leo. Deze jongen heeft het gezien.»

«Ja Mijnheer, dat heb ik!» zei Arie Vaartman.

«'t Is niet waar!» schreeuwde Leo. «'t Is eene afspraak

tusschen die jongens, om er mij in te laten loopen!»

Maar nu deed Arie een paar passen vooruit en plaatste zich met gebalde vuist voor Leo, niet om met hem te gaan vechten, doch alleen om hem eens goed de waarheid te zeggen.

«Wat!» riep hij Leo toe, «wou jij beweren, dat het eene afspraak van ons is om de schuld op jou te werpen? Dat is gemeen! Heb jij niet eerst met je catapult de bovenste ruitjes in het korenpakhuis stukgeschoten en daarna die in jullie fabriek? Wil ik er dan soms nog een getuige bijroepen?»

«Was er nog iemand bij?» vroeg de Heer Kliphorst kortaf.

«Ja Mijnheer, Fred Sanders en ik waren in uw haventje aan het hengelen, en toen heeft Leo eerst op ons gemikt met zijne catapult. Later heeft hij in ons bijzijn de ruitjes stukgeschoten. Dat was juist de reden, waarom Fred Sanders niet langer blijven wilde. Hij was bang, dat wij er de schuld van zouden krijgen. Zoo doet Leo altoos, zei hij. Wil ik Fred Sanders gaan halen, Mijnheer?»

«Dat is niet noodig, jongen,» was het antwoord. «Je kunt nu wel heengaan. Leo heeft zich slecht gedragen, en het spijt me, dat Ab er de dupe van geworden is.»

Hij keek zij zoon Leo, die met beschaamde kaken voor zich op den grond staarde, hoofdschuddend aan en verweet hem zijn slecht gedrag.

«Ga naar je kamer,» besloot hij. «Ik begrijp nu

volkomen, waarom geen enkele jongen met je wil omgaan. 't Is geheel je eigen schuld!»

De jongens gingen opgetogen naar huis terug.

«Wat een geluk, dat jij gekomen bent,» zei Ab tot Arie. «Hoe kwam je eigenlijk bij ons verzeild? Of was je komst louter toeval?»

«Neen, toeval niet. Ik kwam hooren, wanneer je Pa thuis komt, want Vader wil hem graag eens spreken, — over mij, zie je.»

«Over jou?» vroeg Ab.

„Ja, ik heb Vader gevraagd, of ik zeeman mag worden en nu wil Vader daar eerst eens met jou Pa over spreken. Ik hoop maar, dat ik mag."

„Jij zeeman?" viel Wim Brommers in. „Of je gelijk hebt, Arie. Ik word het ook. 't Is het mooiste vak, dat er op de wereld bestaat. Ik word kapitein."

Arie sloeg voor Wim aan, en vroeg lachend:

„En zou kapitein Brommers ook een goed stuurman kunnen gebruiken? Dan beveel ik mij beleefd bij hem aan."

De jongens moesten er om lachen.

«Ga je mee naar de zwemschool, Ab?" vroegen ze.

„Als je een kwartier geduld hebt, met alle genoegen. Eerst moet ik even een brief aan Pa schrijven."

„Ga je gang maar, wij wachten wel," was het antwoord. Zingende liep Ab de trap op, naar boven, naar zijn kamertje. De huisgenooten hoorden het met blijdschap aan, want zij verheugden er zich zeer over, dat zijne onschuld aan het licht gekomen was.

Ab nam een velletje papier. Zijn briefje was verbazend kort. Er stond alleen op:

Lieve Pa!

De ware schuldige is ontdekt; Leo Kliphorst is zelf de dader, wat gezien is door Arie Vaartman en Fred Sanders. Pa! Ik ben erg blij, dat het eindelijk uitgekomen is, en beloof u op mijn woord, dat ik *nooit, nooit* weer onwaarheid zal spreken. Wij zien allen uwe terugkomst met vreugde tegemoet. Dag Pa!

Uw liefhebbende Ab.

Hij deed zijn briefje in eene enveloppe en bracht het zelf op de post. Daarna ging hij met zijne vrienden naar het basin, om zich te trainen voor het naderende waterfeest. Hij was uitgelaten vroolijk en maakte met iedereen grappen. Geen wonder trouwens, want hij gevoelde zich overgelukkig.

Toen zijn Pa twee dagen later tehuis kwam en iedereen had gegroet, nam hij Ab's hand in de zijne en drukte die met buitengewone hartelijkheid.

„Ab," zei hij, „wat ben ik blij, dat jij de dader niet was, maar nog oneindig veel meer verheugt het me, dat je geen onwaarheid hebt gesproken. Ik houd je nu levenslang aan je belofte, mijn jongen."

„Dat mag u, Pa," zei Ab, en hij keek bij die woorden zijn vader met zijne groote, blauwe oogen open en rond aan. Deze behoefde niet te twijfelen, of het hem heilige ernst was.

Nog denzelfden avond liet de Heer Kliphorst belet vragen voor zijn zoon Leo. Dominé de Frolle zat juist gezellig in den familiekring te vertellen van alles, wat hij op zijne reis in den vreemde had gezien.

Leo verscheen diep beschaamd in de kamer. Hij reikte Ab de twee guldens over, die deze vroeger aan den heer Kliphorst had betaald, en vroeg op deemoedigen toon excuse voor hetgeen hij misdaan had. Zoo had zijn vader hem bevolen.

Maar dominé de Frolle nam Leo bij de hand en ging met hem naar de studeerkamer. Daar sprak hij lang en ernstig met den knaap. Wat hij zeide, zullen wij hier niet herhalen. Genoeg zij het te weten, dat Leo peinzend de pastorie verliet, en nog lang daarna nadacht over de woorden, die tot hem gesproken waren. Hij kwam meer en meer tot het besef, dat hij erg leelijk had gedaan en hij nam zich ernstig voor, er naar te streven, om beter te worden. Van dat oogenblik af werd zijn gedrag anders. Hij liet zijn sarrenden toon achterwege en pleegde geen baldadigheid meer, zoodat het niet lang duurde, of de andere jongens merkten op, dat hij anders en beter was geworden, en van lieverlede werd zijn gezelschap minder geschuwd. Zonder hem nog hun vriend te willen noemen, maakten zij geen bezwaar, hem af en toe in hun gezelschap op te nemen. Doch — dat alles geschiedde slechts langzamerhand. Hij had véél goed te maken, eer zij hem ten volle hun kameraad konden noemen.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

De jongens hebben een feestelijken dag, en Leo verricht eene goede daad. Ab en Leo drukken ten slotte elkander de hand.

Eindelijk was de groote dag van het feest gekomen. Al vroeg in den morgen was het een gemauw in de tuinen achter de huizen der jonge Tijgerkatten, om van te rillen en te beven, en al voor vijf uur in den morgen zaten de jongens in den boom.

«Wat een heerlijke morgen!» zei Wim Brommers.

«Echt weertje om te zwemmen,» zei Paul, die zich van pleizier de handen wreef. «Zeg Wim, hoe is jou costuum voor het steekspel?»

«Dat moet je maar zien, als ik het aan heb,» was het antwoord. «Ik zeg het je niet.»

«Erg flauw van je,» meende Paul. «Je kunt het nu gerust zeggen, want al de costumes zijn toch al klaar.»

«Ja, — maar dan is de aardigheid weg,» zei Wim. «Wij moeten het juist elkander niet vertellen; dan blijft het eene verrassing.»

«Weet je, dat er twaalf deelnemers zijn?» vroeg Ab. «En dat Arie Vaartman ook mêedoet?»

«Is het waar?» vroeg Wim. «Hoe komt dat zoo? Hij kwam vroeger nooit in het basin.»

«Dat weet ik wel, maar zijn vader heeft hem toestemming gegeven om zeeman te worden, onder voorwaarde dat hij eerst moet leeren zwemmen, want dat kan hem later te pas komen. De koster is bij Pa geweest om er over te spreken, en toen schijnt Vaartman er toe besloten te zijn.»

«Net een vak voor Arie!» meende Johan.

«Dat geloof ik,» zei Flip. «Hij is er dan ook wàt blij mede. Zijn vader heeft besloten hem op de zeevaartschool in Amsterdam te doen. Over twee jaar vaart hij uit en kan dan een jaar later examen doen voor derden stuurman. De zwemmeester vertelde me, dat Arie het in den kortst mogelijken tijd geleerd heeft.»

«Dat wil ik wel gelooven, want hij kon het bijna al, toen hij op de zwemschool kwam,» zei Ab. «Ik heb hem meer dan eens zien zwemmen in een tocht buiten de stad.»

«En weet jelui, dat Leo ook meêdoet?» vroeg Wim.

«Ja, ik weet het,» zei Ab. «Gisteren heb ik een eindje met hem geloopen, toen we uit school kwamen, en toen heeft hij het me gezegd. Hij is lang zoo onaangenaam niet meer als vroeger, geloof ik.»

«Dat heb ik ook opgemerkt,» zei Wim. «Gisteren was hij aan het fietsen, en toen presenteerde hij me uit eigen beweging, om er ook eens op te zitten. Dat zou hij vroeger niet gedaan hebben.»

«O neen, geen sprake van,» meenden de anderen.

«En heb je 't gedaan?» vroeg Flip. «Of wou je niets met hem te maken hebben?»

«Och, waarom niet,» zei Wim schouderophalend. «Als hij «goed» wil wezen heb ik geen lust, om hem te plagen. Ik vind hem lang zoo onaardig niet meer als vroeger. Zeg jongens, wil je me even helpen de vlag uit te steken? Dat kan ik alleen niet doen.»

Dat was een kolfje naar hun hand. Zij kropen over schuttingen, prieelen en veranda's naar Wim's huis en knoopten de vlag aan den stok. Daarna brachten zij met vereende kracht stok en vlag uit het geopende raam. Al de voorramen schoven zij omhoog, en staken de hoofden naar buiten. Het rood, wit en blauw begeesterde Wim zoodanig, dat hij uit volle borst het vlaggelied begon te zingen, waaraan de andere jongens hem dapper hielpen. Helder en frisch klonk het over de straat:

Gij schitt'rende kleuren van Nederlands Vlag,
    Wat wappert gij fier langs den vloed:
Hoe klopt ons het harte van vreugd en ontzag,
    Wanneer het uw banen begroet.
Ontplooi u, waai uit nu, bij Nacht en bij Dag,
Gij blijft ons het teeken, o heilige Vlag,
    Van Trouw en van Vroomheid en Moed!

Of is niet dat Blauw in zijn smetlooze pracht
    Der trouw onzer Vad'ren gewijd?
Of tuigt niet dat Rood van hun manlijke Kracht,
    En Moed, in zoo menigen strijd?
Of wijst niet die Blankheid, zoo rein en zoo zacht,
Op Vroomheid, die zegen van Gode verwacht?
    Den zegen, die éénig gedijt?

Waai uit dan, o Vlag: zij een tolk onzer beê
    Om Trouw en om Vroomheid en Moed!
De wereld ontzie U op golven en reê....
    Doch — dáált Gij op Strand weêr of Vloed,
Wij heffen uw Wit uït de schuimende zee,
En voeren naar 't Blauw van den Hemel U mee, —
    Al kleurt zich Uw Rood met ons bloed!

«Hiep-hiep-hiep-hoera!» juichte Wim. En Ab riep: «Komt jongens, dan gaan we bij ons ook de vlag uitsteken.»

«Ja,» riepen Johan en Paul Roozen, «en bij ons ook!»

Het opgetogen vijftal maakte zooveel drukte, dat de menschen in de buurt er vroeger door opstonden, en nieuwsgierig naar buiten keken om te zien, wat er aan de hand was. En toen zij daar de drie vlaggen zagen wapperen, staken zij ook de vlag uit, want er zouden vele zwemmers uit den vreemde komen, om aan den wedstrijd deel te nemen. Het duurde maar kort, of bijna uit alle huizen van het vriendelijke stedeke wapperde de nationale driekleur, wat het een zeer feestelijk aanzien gaf.

Van lieverlede begon het drukker te worden op de straten. 't Was bekend, dat om tien uur de feestvierende zwemclub Neptunus een optocht zou houden door de stad met muziek van twee korpsen en ontplooid vaandel. Straatventers met vruchten, ijs, limonade of bier liepen met hunne karretjes rond, of hadden een standplaats gekozen op hoeken van straten, waar veel vertier was. Ook de jongens zouden aan den optocht deelnemen, evenals alle deelnemers aan den wedstrijd. Achter de zwemschool was een houten tentje opgericht, waarin de jongens zich verkleeden konden.

't Behoeft niet gezegd te worden, dat zij daar op den bepaalden tijd tegenwoordig waren, ja, zij waren er wel haast een half uur te vroeg.

Wat zag de zwemschool er feestelijk uit! Aan hooge masten, die aan de vier hoeken waren opgericht, wapperden groote vlaggen. Bovendien waren die masten nog door touwen aan elkaar verbonden, welke met wel honderd kleine vlaggetjes van allerlei kleur prijkten. 't Gaf een levendig gezicht, want er woei een gezellig briesje, dat vlaggen en wimpels in gestadige beweging bracht. De zon scheen helder op het kleurenspel neder en zette alles in een gouden gloed.

Spoedig heerschte er eene gezellige drukte in en om het feestterrein. De treinen brachten zwemlustigen en toeschouwers aan, die overal oude kennissen ontmoetten, met wie zij op andere plaatsen reeds om den prijs hadden gekampt.

Hier drukten er twee elkander hartelijk de hand, ginds klopte een ander iemand, die met den rug naar hem toe stond, op den schouder, en overal weerklonk het:

«Goeden morgen! Goeden morgen. Wel, oude jongen, hoe maak je 't? Wat heb ik je in lang niet gezien!»

De zwemmeester had het verbazend druk om te zorgen, dat alles in orde was. Hier was nog dit, dáár nog dat te veranderen. Hier moest nog een wimpel, daar nog eene vlag, ginds nog iets anders worden aangebracht. En iedereen kwam hem groeten of kennis met hem maken. En de jongens hadden hem zooveel te vragen, dat hij soms lachend zijne vingers in de ooren stak. Allen wilden hem even graag helpen, want zij hadden nog nooit zoo veel van hem gehouden als dezen morgen, maar eigenlijk liepen zij hem overal met hunne gedienstigheid in den weg, zoodat hij meer last dan gemak van hen had. Maar hij was een aardige man, die wat van de jongens verdragen kon, en hij liet hen graag in den waan, dat zij hem kolossaal hielpen. Eindelijk verscheen ook het hoofdbestuur van den Nederlandschen Zwembond, heeren met groote knevels en gekleed in sportflanel, die met niet weinig bewondering en eerbied door de jongens werden aangestaard.

„Kijk," zei Wim, „die heer daar met dat witte petje op, is de Voorzitter van den Bond. Hij kan zwemmen als een snoek zoo snel, heb ik wel eens gehoord."

„En die andere heer naast hem is de Secretaris. Hij moet te Scheveningen eens iemand het leven hebben gered," zei Johan.

„Is 't waar?" vroegen de anderen. „Hoe weet je dat?"

„Pa heeft het ons gisteren verteld. 't Was een man, die zich te ver in de zee had gewaagd en door den stroom gegrepen werd. Toen sprong deze heer geheel gekleed in het water en wist hem te redden. De drenkeling was al bewusteloos, maar hij is geheel hersteld."

„Kranig, hoor!" zei Wim, die een stapje vooruit ging, om den held van wat naderbij te kunnen bewonderen. En toen de heer hem toevallig aankeek, nam hij eerbiedig den stroohoed voor hem af, wat met een vriendelijk knikje werd beantwoord.

Eindelijk kwamen ook de muzikanten op het terrein, met hunne blinkende instrumenten onder den arm. Zij waren in blauw-lakensche uniformen gekleed en hadden Duitsche petten op het hoofd. Weldra was het een getoeter, waarvan hooren en zien bijna verging, want zij gingen hunne instrumenten stemmen. De jongens stonden er naar te kijken, en moesten niet weinig lachen om den dikken bassist, die zijne bombardon stemde en daarbij zijne wangen zoo dik opblies, dat zij wel van elastiek schenen te zijn. De man ontwikkelde een ontzaglijk geluid, maar hij werd ook paars van de inspanning. Zeker zouden de jongens zich nog langer met dat fraaie schouwspel vermaakt hebben, indien de badmeester hun niet bevolen had, zich voor den optocht te kleeden.

Dat lieten zij zich geen tweemaal zeggen. In een oogwenk verdwenen zij in hunne kleedkamertjes, om binnen enkele minuten te voorschijn te komen, gekleed in alleraardigste pakjes van allerlei snit en kleur. 't Was haast niet te zeggen, wie de mooiste was, zoo hadden de moeders zich gespitst, om iets aardigs te bedenken. 't Was een leuk gezicht, zoo verwonderd zij elkander het eerste oogenblik aangaapten, want zij hadden moeite, om mekaar te herkennen.

Flip zag er verbazend krijgshaftig uit. Hij had een korten lijfrok aan van lichtblauw satinet, eene korte broek, lange kousen en sandalen. Een blinkende helm sierde hem het hoofd en een rinkelend zwaard hing hem aan de heup. Hij trad op Paul Roosen toe en sloeg op militaire wijze voor hem aan. Deze was in het costuum van een edelman uit den tijd der krijgstochten. Hij droeg eene korte buis, een zeer kort broekje, verbazend lange kousen en puntige schoenen. Flips groet beantwoordde hij met eene sierlijke buiging en het afnemen van den gepluimden hoed.

Arie Vaartman kwam te voorschijn in het costuum van matroos. Hij was gekleed in witte broek, wit overhemd met blauwen matrozenkraag en eene blauwe muts op het hoofd. Met vergulde letters stond daarop te lezen: „Kon. Ned. Marine." 't Pakje stond hem wàt vlug en hij zag er uit als een kranig zeeman. Hij was zoo grootsch op zijn mooie pak, dat hij bijna van de loopplank in het water viel. Hij werd nog juist bij tijds gewaarschuwd door een jongen, die er uitzag als

een Oostersch vorst. Hij had eene bruine gelaatskleur, en zijne donkere haren waren bedekt met een hagelwitten tulband. Hij droeg een lang, schitterend gekleurd opperkleed. Arie had moeite, om hem te herkennen, en moest niet weinig lachen, toen hij zag, dat het Leo Kliphorst was.

Wim verscheen in een kostbaar kuras, naar het scheen. Inderdaad was zijn pakje echter zeer licht, want het bestond uit gewone witte katoen, waarop schitterende schubjes waren aangebracht, verbazend mooi. Hij had een helm op het hoofd, waarop het beeld van een zwaan was aangebracht, terwijl eene gelijke versiering op zijne borst was gehecht. Hij stelde Lohengrin, den Zwaanridder, voor. Alle jongens vonden hem het mooist en zij vreesden, dat hunne kans op den prijs nu wel verkeken zou zijn.

Ab had een zeer eigenaardig costuum gekozen. Hij was in een vleeschkleurig tricot gekleed en had het hoofd bedekt met eene langharige, nog al woeste pruik. Een breede band scheen moeite te hebben, de ordelooze haren in bedwang te houden. In zijne hand droeg hij een drietand. Eerst wisten de jongens niet, wien of wat hij wilde voorstellen, maar toen een lid van de zwemclub hem ontmoette, nam deze schertsend zeer beleefd den hoed voor hem af en maakte eene eerbiedige buiging, terwijl hij zeide:

«Neptunus, god van de zee, ik breng U mijne hulde!»

Wat door Ab met een genadig hoofdknikje werd beantwoord. Hij had de slimheid gehad, de feestvierende

club door de keuze van dit costuum eer te bewijzen, wat door het bestuur en de leden op hoogen prijs werd gesteld. Eindelijk kwam ook Johan Roozen onder een luid geschreeuw uit de kleedkamer te voorschijn. Hij stiet eenige allerakeligste kreten uit, en maakte de malste bewegingen. Hij was als clown gekleed, in een costuum van witte en roode vakken. Eene hooge puntmuts stond hem op het hoofd, en zijn gelaat was met roode en witte verf besmeerd. Alle jongens schaterden het uit, toen zij hem zagen, wat niet te verwonderen viel, want hij zag er mal uit en deed erg dwaas. Soms liep hij zelfs op zijne handen, welk kunstje hij expres voor deze gelegenheid had geleerd.

Er waren nog meer jongens, maar 't zal niet noodig

zijn, alle costuums afzonderlijk te beschrijven.

Eindelijk was alles voor den optocht gereed. Een heer in het zwart gekleed en deftig met een hoogen hoed op en witte handschoenen aan, opende den stoet. Hij droeg het vaandel. Achter hem kwam een korps muzikanten, daarachter de leden van het hoofdbestuur

en van het bestuur van Neptunus. Op hen volgden de leden der club, de deelnemers aan den wedstrijd en het twaalftal gecostumeerde jongens, terwijl de stoet gesloten werd door het tweede muziekcorps. Onder de tonen van een vroolijken marsch werd de tocht aanvaard. 't Was nu zeer vol op de straten, want iedereen wilde den optocht zien en de muziek hooren. En de jongens in hunne mooie pakjes hadden nog het meeste bekijks. Zij zagen er dan ook alleraardigst uit.

Na een uur rondwandelens kwam men in de zwemschool terug, waar het nu verbazend vol werd, want er kwamen zooveel toeschouwers, dat de beschikbare ruimte bijna te klein bleek. Onmiddellijk werd met den wedstrijd aangevangen.

't Eerst was het snelzwemmen aan de beurt voor seniores, dat wil zeggen voor hen, die reeds een of meer prijzen gewonnen hadden. 't Was een lust te zien, hoe gemakkelijk die jonge mannen zich in het water bewogen en welk eene lenigheid, gepaard met groote lichaamskracht, zij te bewonderen gaven. De prijzen werden gewonnen door vreemdelingen.

Daarna kwamen de juniores aan de beurt, maar de jongens mochten aan dit nummer van het programma niet meêdoen. De zwemmeester vond hen nog te jong en vreesde, dat zij daarbij te veel van hunne krachten zouden vergen. Ook in dezen wedstrijd werden de prijzen door deelnemers uit andere plaatsen gewonnen.

Het derde nummer was bijzonder aardig voor de toeschouwers. De zwemmeester nam in een bootje

plaats en liet op zeker punt in het basin eene pop zinken, die de grootte en de zwaarte had van een volwassen man. Die pop moest opgedoken en op het droge gebracht worden, wat door de deelnemers om het snelst moest worden gedaan. Nummer één wierp zich met een geduchten sprong in het water, zwom naar de plaats, waar de pop gezonken was, en dook daar naar beneden. Weldra verscheen hij weer aan de oppervlakte, terwijl hij de pop bij den kraag van zijne jas met de tanden vasthield. Dit verwekte een luid gelach. Gelukkig dat de man niet leefde, want het hoofd hing voorover in het water, zoodat hij dan zeer zeker gestikt zou zijn. De tweede had hem nog gekker vast, want hij had zijne pruik tusschen de tanden en zwom zoo met hem naar den kant. De derde had verkeerd gedoken en een flinken hap modder in den mond gekregen, waardoor hij bijna geen adem kon halen en met inspanning van al zijne krachten den armen drenkeling niet aan wal kon krijgen. De zwemmeester moest hem met de boot te hulp komen en de pop van hem overnemen. De zwemmer had het vreeselijk benauwd en kon bijna niet op adem komen. Een bijzonder kranig figuur maakte een lid van de feestvierende zwemclub, die met verbazende snelheid de pop opdook en met het hoofd boven water aan wal bracht. Hij deed dat zóó vlug en goed, dat het publiek hem met een luid applaus beloonde. Bovendien smaakte hij nog het genoegen, dat geen enkele deelnemer hem overtrof, zoodat hem voor dit

nummer de hoogste prijs ten deel viel. De leden van Neptunus waren daar wàt trotsch op.

Eindelijk kwamen de jongens aan de beurt. Aan de eene zijde van het basin was eene trap, die in het water afdaalde, en aan de andere zijde een vlot, dat daar voor deze gelegenheid was aangebracht. De zwemmeester liet twee drijvende paarden te water, waarvan het lichaam uit een ton bestond, en stapte daarna in een bootje, om zoo noodig de behulpzame hand te kunnen bieden.

Het eene paard werd naar de trap gebracht, het andere naar het vlot. De jongens werden nu opgeroepen naar het nommer, dat zij getrokken hadden. Het eerst waren Arie Vaartman en een Moor aan de beurt, die elk op een paard plaats namen. Met eene pagaai roeiden zij naar het midden van het basin. 't Was een alleraardigst gezicht, de jongens elkander langzaam te zien naderen. Met vurige blikken hielden zij elkander in het vizier. Ook de toeschouwers vonden dit een alleraardigst nummer en zij hielden de halzen gerekt, om niets van het schouwspel te moeten missen. De jongens waren elkander nu genaderd. Zij wierpen de pagaaien weg, en grepen mekâar krachtig aan. Maar 't viel geen van beiden gemakkelijk, zijne tegenpartij van het paard te rukken. Eerst kwam Arie geducht in de verdrukking, want de Moor had zijn hoofd te pakken gekregen en drukte dat met geweld onder water, waardoor Arie dreigde te stikken en spoedig gedwongen zou worden, zijn paard los

te laten. Zijne muts dreef al op het water. Arie verdedigde zich met den moed der wanhoop en was vastbesloten zich niet gewonnen te geven, vóór hij half dood was.

«Houd je goed, Arie! Houd je goed!» riep Ab hem toe. En toen riepen de andere jongens ook:

«Houd-je goed, Arie! Volhouden!»

Maar ook de Moor had zijne vrienden onder de toeschouwers, en die moedigden hèm aan.

«Arie moèt er aan!» zei Wim Brommers. «Zijn hoofd is bijna geheel onder water! Hij zal nog stikken!»

«Kijk, kijk!» riep Ab opgewonden uit, «hij grijpt den Moor bij het been en licht hem omhoog. Kijk — kijk, ha, houd je goed, Arie! Toe, nog een zetje — ha — o pof, daar gaat hij!»

Inderdaad was het Arie gelukt, den Moor bij het been te grijpen en hem met een krachtigen ruk van het paard te werpen. De Moor dook kopje-onder en kwam tot groot vermaak van de toeschouwers totaal blank weer boven. De verf was hem van het gelaat en de handen gespoeld. Vlug zwom hij naar de trap en verdween in een kleedkamertje, om droog goed aan te trekken. Arie was overwinnaar. Zijne vrienden ontvingen hem met gejuich.

Nu kwamen twee tijgerkatten aan de beurt, namelijk Flip de Frolle, de Romeinsche krijgsman, en Wim Brommers, als Lohengrin. Deze twee jongens waren ongeveer even groot, en iedereen dacht, dat dit een geduchte strijd zou worden. Maar dat viel erg tegen,

want toen Flip zijne tegenpartij om den hals wilde vatten, teneinde hem het hoofd onder water te duwen, greep Wim hem plotseling om het middel en wierp hem met een krachtigen zwaai pardoes in het water. Deze strijd had geen twee minuten geduurd en was bijna reeds beslist, nog voordat hij goed begonnen was. Flip zei later, dat hij al kopje-onder ging, vóór hij eigenlijk goed begreep, wat er aan de hand was.

Toen volgden Johan Roozen, de clown, en een jongen, die geheel in een rood tricot gekleed was, met een rooden kap over het hoofd, waarop twee zwarte horens prijkten. Deze jongen, die voor zeeduivel speelde, was zelfs in het gelukkige bezit van een vrij langen staart, die vrij koddig achter hem langs zijn paard neerhing. Toen de jongens elkander tegemoet pagaaiden, gaf de clown teekenen van grooten angst, wat heel natuurlijk was, nu hij met een zeeduivel moest vechten. De menschen moesten verbazend om zijne grappen lachen. Toen het echter op een vechten ging, scheen zijne vrees geheel verdwenen, want nog voordat de duivel hem te lijf kon gaan, greep de clown hem bij een van zijne horens en schudde zijn hoofd zoo forsch heen en weder, dat de jongen bijna van het paard stortte. Stellig zou dit gebeurd zijn, als de horen niet, tot groot vermaak van de toeschouwers, afgebroken was. Maar op hetzelfde oogenblik greep Johan den anderen horen, en nu kwam de duivel opnieuw in groote moeilijkheid. Doch Johan schudde zoo krachtig, dat ook deze horen afscheurde. Het

paard van den duivel deed een slag in de rondte, en

nu greep de clown met groote behendigheid den staart,

en rukte den duivel van zijn houten ros, zoodat hij geheel onder het water verdween. De clown keek hem met een quasi bedroefd gezicht na, zoodat iedereen in den lach schoot.

Nu volgden Ab de Frolle, als Neptunus, en Paul Roozen, als edelman. Hier had Ab een dubbel voordeel op zijne tegenpartij. Ten eerste gaf zijn nauwsluitend tricot in het geheel geen aangrijpingspunt, terwijl de edelman met zijn sierlijken mantel overal gegrepen kon worden, en ten tweede was Ab veel grooter en sterker dan Paul, die de jongste en kleinste der Tijgerkatten was. Toch verdedigde Paul zich langen tijd met groot succes, en toonde hij zich verbazend vlug en behendig. Het gelukte hem zelfs, Ab's hals stevig in zijne armen geklemd te krijgen, zoodat Neptunus het bij deze teedere omhelzing erg benauwd kreeg. Hij wist daarom niets beters te doen, dan Paul ook zeer innig aan het hart te drukken. Nu gelukte het hem, Paul langzamerhand achterover te duwen, zoodat hij meer en meer van zijn paard afgleed en eindelijk in het water terecht kwam. Maar hij liet Ab niet los en trok hem mede in de diepte. Alleen aan het feit, dat zijne haren nog droog gebleven waren, terwijl Paul kopje-onder was geweest, had Ab het te danken, dat hij als overwinnaar werd erkend.

Het volgende tweetal bestond uit Leo Kliphorst, die een sultan voorstelde, en een zeemeermin, half mensch en half visch. De meermin was echter zoo verstandig, eerst zijn staart af te doen, daar hij anders

onmogelijk op zijn paard kon gaan zitten. Bij het gevecht tusschen deze twee jongens deed zich iets grappigs voor. Zij hadden namelijk hunne pagaaien reeds weggeworpen, vóór zij elkander konden aangrijpen, en nu moesten zij hunne beenen als riemen gebruiken. Zoo naderden zij elkander langzaam, tot Leo voorover boog en het paard van de meermin bij den houten kop greep. Nu begon hij met dien kop een halven cirkel te beschrijven her- en derwaarts, zoo snel, tot eindelijk de halve cirkel een heele werd en de meermin kopje-onder ging. Leo werd door het publiek om zijne handigheid met luid applaus begroet.

Eindelijk kwamen de laatsten, n.l. een jongen in het costuum van een duiker, met een kap over het geheele hoofd, zoodat hij door twee glaasjes moest kijken, en een pikzwarten schoorsteenveger, die zoo slim geweest was, een nauwsluitend pakje aan te trekken. Deze strijd duurde verbazend lang, en eindigde met den ondergang van den duiker, die dus een zeer toepasselijk costuum gekozen had. De schoorsteenveger was zoo verrukt over dezen uitslag, dat hij boven op zijn paard ging staan, om hoera te roepen. Hij kwam echter niet verder dan «hoe ...» want toen kantelde zijn paard en de schoorsteenveger verdween in de diepte. Tot ieders vermaak kwam ook hij blank te voorschijn.

Er waren nu nog zes strijders overgebleven: de Matroos, Lohengrin, de Clown, Neptunus, de Sultan en de Schoorsteenveger. Het eerst waren dus aan de

beurt Arie Vaartman en Wim Brommers, twee groote, sterke jongens, die elkander de handen vol werk gaven. Nu hadden zij hun vijand hier, dan daar te pakken en langen tijd gelukte het geen van beiden, eenig voordeel op zijne tegenpartij te behalen. De strijd wekte groote belangstelling en men hoorde allerlei uitroepen.

«Toe Arie — houd-je goed!» riep de een.

«Geen kamp geven, Wim, gooi hem er af!» riep een ander, maar dit laatste was gemakkelijker gezegd, dan gedaan, want Arie vocht als een leeuw. Eindelijk kregen de twee strijders elkander geducht te pakken. Zij hingen lijf aan lijf, met de beide armen om elkanders lichaam geslagen. De paarden hadden zij los moeten laten. Langzamerhand begonnen de dieren schuin te hangen, en hunne berijders met hen, tot opeens Arie achterover viel en van zijn paard gleed. Wim was overwinnaar.

Nu volgden Johan Roozen, de Clown, en Ab. Toen de clown den beheerscher der zee naderde, maakte hij eene eerbiedige buiging, maar dat verhinderde hem niet, den zeegod verbazend ongegeneerd aan te grijpen en hem duchtig heen en weer te schudden, toen hij hem te pakken kon krijgen. De sterke Ab kreeg het kwaad te verantwoorden, want Johan had hem overvallen en ging zóó onzacht met hem om, dat hij zich met beide handen aan den nek van zijn paard vast moest houden. De ton hing er schuin van. En nog voordat Ab zich wat herstellen kon, greep

~~Leo~~ Wim zijn been en wipte dat vlug over den rng van het paard. Ab dreef in het water, maar zijne armen hield hij nog om den nek van zijn ros geklemd, en hij deed alle moeite, om het weer te bestijgen. Dat was zijn recht, omdat zijne haren nog droog waren. Dit duurde echter niet lang, want de clown kroop haastig op Ab's paard over en duwde zijn vriend meedoogenloos onder water. De zeegod was verslagen en de clown werd verbazend toegejuicht, wat hij beantwoordde door zijne puntmuts in de hoogte te gooien en haar weer netjes op zijn krullebol op te vangen. Dit fraaie kunstje bezorgde hem natuurlijk een nieuw applaus.

Nu kwamen Leo Kliphorst en de schoorsteenveger aan de beurt. De laatste had van de pauze gebruik gemaakt, om zich weer terdege zwart te maken. Hij zag er koddig uit.

Maar Leo had al spoedig alle redenen om hem niet erg koddig te vinden, want zijn zwarte vijand greep hem tamelijk onzacht aan, en drukte hem al gauw kopje-onder. Deze strijd was vlug beslist.

Nu waren er nog drie deelnemers over, n.l. Wim Brommers, Johan Roozen en de schoorsteenveger. Het eerst moesten Wim en Johan kampen, en tot aller verbazing behaalde de laatste de overwinning. Hij scheen er zelf ook verbaasd over, want hij staarde zijn vriend Wim verwonderd na, toen deze in de diepte verdween, en trok, met een gezicht, alsof hij het niet helpen kon, tegen het publiek de schouders

op. Johan had wèl succes met zijne grappen. Nu moest hij nog kampen met den schoorsteenveger, en aan den overwinnaar zou de prijs ten deel vallen. Zij grepen elkander met saamgeperste kaken aan en spanden zich geweldig in, om den prijs te behalen. Johan was dezen keer niet gelukkig, want hij werd half van zijn paard gerukt en geraakte nu zijn steunpunt kwijt. Van dat oogenblik af was zijne grootste kracht gebroken, en meer en meer gleed hij in het water. Eindelijk had hij zijn paard nog slechts met één hand vast, tot de schoorsteenveger het dier met zooveel kracht wegdrukte, dat de arme clown het geheel moest loslaten. Daar dreef hij als ruiter te voet op het water rond. Maar de schoorsteenveger was door den weeromstuit met zijn paard achteruit gedreven. Niet twijfelende, of hij was thans overwinnaar, hief hij met een juichkreet de beide armen omhoog, en liet zich achterover kopje-onder in het water vallen.

Dat was zijn ongeluk, want de haren van den leuken clown waren nog droog. Johan zwom doodbedaard naar zijn paard en klauterde er op. Toen boog hij beleefd naar alle kanten, met zijne puntmuts in de hand. Het publiek, dat eerst in den stelligen waan verkeerde, dat de schoorsteenveger overwinnaar was, begon de zaak nu beter te begrijpen en juichte den clown hartelijk toe, al vonden velen het jammer, dat de schoorsteenveger den strijd door eene vergissing verloren had.

Thans kwam het slotnummer, dat ook door de jon-

gens zou worden gespeeld. 't Was eene pantomime, welke zij onder leiding van den zwemmeester hadden ingestudeerd. Na eene korte pauze was alles er voor gereed. Het vlotje werd door een zeil, dat bij wijze van scherm er voor opgehangen werd, aan het oog onttrokken.

De zwemmeester, die het den geheelen dag verbazend druk had gehad, beschouwde thans zijne taak blijkbaar als afgedaan. Althans, hij wischte zich het zweet van zijn voorhoofd, en ging op zijn gemak in een stil hoekje zitten. 't Was hem aan te zien, dat hij zeer tevreden was over het welslagen van dit groote waterfeest, waarvan de leiding geheel bij hem had berust. Het was eene groote voldoening voor hem, dat alles zoo goed afgeloopen was. Hij stak eene sigaar op en blies welgemoed de rookwolkjes voor zich uit, en hij nam zich blijkbaar voor, op zijn gemak naar het opvoeren van de pantomime te kijken.

't Spel begon. Twee Italiaansche gondeliers namen plaats in de boot en roeiden langzaam in het basin heen en weder. 't Waren Wim Brommers en Flip de Frolle. Zij zagen er als een paar echte bandieten uit. Zwarte haren hingen hun ordeloos onder den breedgeranden hoed uit, en zij waren in het bezit van lange, puntige knevels en sikken. Hunne oogen rolden onheilspellend in hunne kassen.

Nu lieten zij de riemen rusten en schenen een fluisterend gesprek te voeren, waarbij zij moorddadige gezichten trokken en eindelijk zelfs hunne dolken te

voorschijn haalden, om voorzichtig met hun duim over het lemmet te strijken, teneinde te onderzoeken, of dit wel scherp was. Zij knikten elkander goedkeurend toe, zoodat dit blijkbaar in orde werd bevonden.

Op dit oogenblik werd hunne aandacht getrokken door eene dame, die uit eene der kleedkamers te voorschijn kwam en langzaam langs het meer rondwandelde, (want het basin stelde thans een meer voor.) De twee bandieten fluisterden elkander iets in het oor, waarop een van hen naar zijn dolk wees. Maar de ander scheen dat niet goed te vinden en wees op het water. De eerste knikte goedkeurend.

Zij roeiden nu naar dien kant van het meer, waar de dame wandelde, en namen met eene beleefde buiging den hoed voor haar af. De dame groette terug.

Een van de bandieten stond op en wees met een breed gebaar rondom zich, alsof hij de dame opmerkzaam wilde maken op het schoone der haar omringende natuur, en noodigde haar daarop met eene nieuwe buiging uit van de boot gebruik te maken, om een pleiziertochtje te ondernemen.

Dat vriendelijk aanbod scheen de dame niet onwelgevallig te zijn, althans, zij lachte de mannen vriendelijk toe, wat door hare dichte voile heen duidelijk zichtbaar was, en stapte in de boot. Daar nam Ab, want deze speelde voor dame, op het achterbankje plaats en liet zich door de gondeliers tot midden op het meer roeiën. Het tochtje viel zeer in haar smaak, en zij gaf door

gebaren hare bewondering voor de schoonheid van den omtrek te kennen.

Plotseling lieten de gondeliers de riemen hangen en keken haar met rollende oogen aan, tot grooten schrik van de dame, die angstig rondom zich blikte, of zij nergens hulp zou kunnen vinden, indien de mannen haar kwaad wilden doen. Een der bandieten trad op haar toe, en eischte met gebiedend gebaar haar geld en sieraden.

De dame wrong vertwijfeld de handen....

Maar de gondelier had geen medelijden met haar. Met eene ruwe beweging rukte hij haar een parelsnoer uit de haren en den ketting van den hals. Daarop eischte hij de gouden ringen, die aan hare vingers zaten.

Bevend over al hare leden voldeed zij aan dien eisch.

Nu dwong hij haar nog, al het geld af te staan, dat zij bij zich droeg. En nauwelijks was ook hieraan voldaan, of de wreedaard greep haar aan en poogde met ruwe hand, haar over boord te werpen in het grondelooze meer.

De arme vrouw verweerde zich met handen en voeten, en ongetwijfeld zou de strijd lang hebben geduurd, indien niet de tweede roover opgestaan ware en de behulpzame hand had geboden bij dit wreedaardig bedrijf. Met vereende krachten wierpen de schurken haar overboord, en rukten hare vingers los, die nog krampachtig om den rand van de boot geklemd waren. Zoodra de daad gepleegd was, roeiden zij snel heen

en brachten zich in veiligheid. De dame was onder de oppervlakte van het water verdwenen....

De toeschouwers hadden met ingehouden adem dit vreeselijk drama zien afspelen, en zij hielden onder eene doodsche stilte de oogen op de plaats gericht, waar zij dachten, dat de vrouw weer aan de opper vlakte zou verschijnen.

Doch er verscheen niemand, en een groote angst maakte zich van het publiek meester. Zij stonden van hunne zitplaatsen op en werden bleek van angst. Hier gebeurde ongetwijfeld een of ander ongeluk. En het basin was zoo diep! Angstig zagen zij naar den zwemmeester, die nog rustig zijn sigaartje rookte. Maar eindelijk begon ook hij er bezorgd uit te zien. Hij stond op en liep zoover mogelijk de loopplank op, de oogen strak op het water gericht. Maar er verscheen nog al niemand.

De zwemmeester boog voorover en staarde op dat punt in het water, waar de dame verdwenen was.

Het publiek geraakte in opgewondenheid.

«Spring er in, badmeester!» schreeuwde een heer uit het publiek hem toe.

De badmeester legde voorzichtig het puntje sigaar, dat hij nog in den mond had, op een paaltje neder.

«Laat toch die sigaar in den steek, en spring er in! Die vrouw zal verdrinken!» riep een ander doodsbleek den langzamen badmeester toe. Wat dezen man thans bezielde, kon niemand begrijpen. Altoos was hij even vlug en bij- de- hand, en nu liet hij door zijn talmen

een mensch verdrinken. Was hij misschien in de war, tengevolge van den schrik?

«Kerel, maak toch voort!» schreeuwde een ander, die zijne drift niet langer meester was.

De zwemmeester kwam naar het scheen tot bezinning. Hij ging op de loopplank zitten, en begon de veters van zijne rijgschoenen los te maken.

Zooveel domheid kon niemand begrijpen.

«Ben je dwaas, schepsel, ga je die schoenen losrijgen? Spring er in, zeg ik je!» riep er een.

«Ja, spring er in!» schreeuwde een ander. «O, dat ik duiken kon....»

De zwemmeester ging voort met bevende vingers zijne schoenen los te rijgen. Eindelijk had hij ze uit. De menschen liepen angstig rond, dames snikten....

Nu stond hij op, en plomp! met een sprong kwam hij in het water terecht, geheel gekleed, de schoenen natuurlijk niet medegerekend.

Hij verdween in de diepte. 't Laatste, wat de menschen van hem zagen, waren zijne grijze sokken.

Ademloos staarde ieder op het water.

«Ha — daar is hij!» riep er een, en wel honderdvoudig werd de kreet herhaald:

«Daar is hij! Daar is hij!»

Inderdaad verscheen de badmeester aan de oppervlakte. Hij had iets tusschen de tanden, een lichaam, maar 't hoofd hing machteloos onder water.

«Zoo'n ezel!» werd er geroepen. «Houd het hoofd boven!»

«Die man verstaat zijn vak niet!» riep een ander. «Hij moet ontslagen worden! Is dat nog een zwemmeester!»

Intusschen zwom de zwemmeester met krachtige slagen naar de trap, om zijne buit in veiligheid te brengen. Alle menschen drongen in die richting, om te zien, of hier nog redding mogelijk was.

Nu had hij de trap bereikt. Hij stapte op de onderste trede en trok den drenkeling op het droge.

Wie beschrijft echter de verbazing der toeschouwers, toen zij zagen, dat het een stroopop was. Beschaamd keek ieder zijn buurman aan, want iedereen begreep, dat de dame al lang hier of daar in veiligheid moest zijn, en dat de zwemmeester hen kolossaal te pakken had gehad. Langzamerhand begonnen de menschen te lachen en in de handen te klappen, want de pantomime was meesterlijk gespeeld.

Het zeil voor het vlotje werd neergelaten, en daar stond inderdaad Ab, nog als dame gekleed, met Leo Kliphorst naast zich. Hij boog lachend voor de dames en heeren, die zijne verschijning met een eindeloos applaus begroetten.

Slechts twee waren er, die op dat oogenblik wisten, dat het maar weinig had gescheeld, of Ab was inderdaad verdronken geweest. Die twee waren hijzelf en Leo. De badmeester had Ab, die een goed duiker was, geleerd, hoe hij onder het vlotje door kon duiken, en Leo opgedragen, daar in stilte achter te gaan staan, om Ab, als hij boven water kwam, de behulpzame

hand te bieden, om op het vlotje te klimmen.

De twee bandieten hadden echter hun rol in zooverre niet goed gespeeld, dat zij Ab niet op de afgesproken plaats in het water hadden geworpen, zoodat deze den koers kwijt raakte. Bovendien hinderde de dichte voile hem geducht en moest hij zich onder water van deze ontdoen, wilde hij niet stikken. Een en ander had tengevolge, dat hij precies *onder* het vlot boven water kwam in plaats van er *achter*, en met zijn hoofd tusschen twee balken beklemd raakte, waardoor hij geheel zijne bezinning verloor. Er dreigde werkelijk een groot ongeluk te gebeuren.

Maar Leo was op zijn post en werd ongerust over Ab, die veel langer wegbleef, dan noodig was. Angstig tuurde hij op het water. Hij ging op de knieën liggen en voelde onder het vlot. Maar hij ontdekte van Ab niets, en toch mòèst deze komen.

Eindelijk meende hij eenige beweging tegen het vlot te voelen. Ab was stellig verdwaald. Leo werd doodelijk ongerust. Zonder zich lang te bedenken, liet hij zich achter van het vlot afglijden en verdween in de diepte. Hij wist, wààr hij Ab had gehoord, naar hij meende. Daarheen begaf hij zich met krachtige slagen.

Ha, daar voelde hij iets. 't Waren Ab's beenen. Met een forschen ruk trok hij Ab met zich voort, met één arm zwemmende. Met een paar slagen was hij weer achter het vlot. Nu zwom hij naar boven. Ab haalde weer adem; hij was gered.

Gered door Leo.

Zwijgend drukte hij hem de hand, zoodra zij op het vlot stonden.....

Weldra was hij geheel hersteld, en toen de zwemmeester de pop aan wal had gebracht, liet Ab het zeil zakken, om zich aan het verbaasde publiek te laten zien.

't Feest was hiermede afgeloopen, en iedereen begaf zich opgetogen naar huis, Johan Roozen in het gelukkige bezit van het fotografie-toestel, en Ab, voor het mooiste costuum, van het zilveren horloge.

't Was voor de jongens een heerlijk dagje geweest.

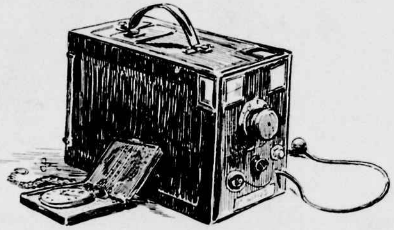

NEGENDE HOOFDSTUK.

BESLUIT.

Van dien dag af werd Leo in den vriendenkring opgenomen, want de jongens vonden, dat hij zich kranig gedragen had. En tot zijne eer moet gezegd worden, dat hij zijn best deed, om als een goed vriend met hen om te gaan. Meen daarom niet, dat de oude Leo geheel in hem gedood was, — neen, telkens verviel hij weer in zijne vroegere fouten, maar hij streefde er werkelijk naar, om beter te worden, en hij toonde er altoos spijt over, als hij weer eens iets leelijks had gedaan.

Thans is hij iemand, die eene zeer eervolle plaats in de maatschappij bekleedt en ieders achting geniet.

Ab heeft woord gehouden. Tot op dit oogenblik haat hij niets zoo als onwaarheid, en hij is een man geworden, op wiens woord men kan bouwen als op eene rots. Nog altoos gelijkt hij precies op zijn broeder Flip, en de menschen zijn nog dikwijls met hen in de war. Zij nemen beiden eene hooge plaats in bij

de rechterlijke macht. Hunne onkreukbare eerlijkheid is in ons vaderland bekend.

Johan en Paul Roozen hebben eene groote fabriek in hetzelfde stadje, waarin zij hunne jongensjaren hebben doorgebracht. Hunne vrienden komen hen daar nog menigmaal bezoeken, en dan verheugen zij zich nog dikwijls in de herinneringen uit hunne kinderjaren. Vooral is dat het geval, als Wim Brommers en Arie Vaartman aan wal zijn, die beiden thans als gezagvoerders op groote stoomschepen de oceanen doorklieven. Dat er dàn heel wat afgepraat wordt, begrijpt iedereen. 't Zijn echte, ronde zeerobben geworden, die zelfs in de grootste gevaren kalm hunne bevelen geven. Zij worden door hunne schepelingen als op de handen gedragen, — en dat verdienen zij ten volle.